2015

Disseny, implementació i avaluació d'un prototip d'aprenentatge en línia per a les àrees de Valencià i Castellà en l'Ensenyament Secundari Obligatori

(usos de la plataforma Moodle per a la coordinació departamental i la pràctica docent)

Autor: Frederic Sentandreu Gallego

Assignatura: Treball Final de Màster i Pràctiques Externes

Màster: *E-learning i TIC*, Universitat Oberta de Catalunya

Consultor: Jordi Serarols Boada

Tutora externa: Claudina Climent Martínez

Data i localitat: Castelló de la Ribera, 03-01-2015

Índex

I. PROPOSTA I ENFOCAMENT DEL PLA GENERAL DEL PROJECTE 5
1. Introducció 5
2. Contextualització 6
2.1. Dades generals de la institució 6
2.2. Situació actual de l'aplicació de les TIC 11
3. Justificació del projecte 13
3.1. Breu descripció del projecte 13
3.2. Temàtica i justificació de la proposta des de la pròpia especialitat 14
3.3. Línies metodològiques del projecte 14
3.4. Eixos d'actuació del projecte 19
4. Objectius generals i específics 19
4.1. Objectiu general 19
4.2. Objectius específics 19
5. Model de gestió 20
6. Planificació i calendari 21
7. Viabilitat, valor i idoneïtat de la proposta 23
7.1. Viabilitat de la proposta 23
7.2. Valor previst del projecte per a l'organització 23

II. ANÀLISI DE NECESSITATS 25
1. Pla d'anàlisi de necessitats 25
1.1. Objecte d'anàlisi de necessitats 25
1.2. Criteris, mecanismes i instruments de recollida d'informació 28
2. Aplicació del pla d'anàlisi de necessitats 31
2.1. Recollida d'informació 31
2.2. Presentació descriptiva de resultats 32
3.1. Intercanvi d'impressions amb tutora externa sobre resultats de l'anàlisi 33
3.2. Exposició i anàlisi de resultats 34
3.3. Descripció de la solució proposada 46
3.4. Possibles limitacions del projecte i estratègies per fer-hi front 47
3.5. Conclusions 47
3.6. Avaluació de procés de fase 48

III. DISSENY DEL PROJECTE 50
1. Revisió d'objectius i ajust del cronograma 50
1.1. Revisió dels objectius del projecte 50
1.2. Cronograma de la planificació 51
2. Enfocament teòric 54
2.1. Model pedagògic 54
2.2. Model didàctic per a l'ensenyament de llengües i aplicació de les TIC 60
3. Disseny detallat de la solució proposada: aules Moodle 62
3.1. Descripció general de la proposta d'aprenentatge 63
3.2. Disseny de la solució TIC 63
4. Disseny de l'avaluació del projecte 70
5.Pressupost i justificació d'elements disponibles 70
6. Avaluació de procés de fase 72

IV PROPOSTA DE DESENVOLUPAMENT 74
1. Proposta del "producte" tangible 74
2. Informe de tasques 75
3. Estudi de viabilitat de la implementació pilot en centre de pràctiques 75

V. DESENVOLUPAMENT DEL PROJECTE 77
1. Elaboració del propi producte: dades d'accés 77
2. Decisions i accions vinculades al procés de desenvolupament del producte 77
3. Informe de desenvolupament i guia d'usuari 79
3.1. Creació de la guia de l'usuari 79
3.2. Creació de l'eina educativa: Moodle 79

VI. IMPLEMENTACIÓ PILOT I AVALUACIÓ 87
1. Proposta de la implementació pilot del producte i de l'avaluació d'aquesta 87
1.1. Descripció de la implementació pilot 87
1.2. Evidències de la implementació 90
1.3. Eines per a l'avaluació de la implementació 90
2. Resultats de l'avaluació del procés d'implementació i principals conclusions 90
3. Avaluació final del projecte 93
4. Avaluació de procés de fase 95

VII. BIBLIOGRAFIA 96
1. Bibliografia i legislació educativa 96
1.1. Bibliografia citada 96
1.2. Legislació educativa citada (ordenada cronològicament) 99
2. Bibliografia complementària no citada 100

VIII. ANNEXOS 101
1. Webs legislatives i fragments rellevants de normativa citada 101
2. Models d'anàlisi de viabilitat, anàlisi de necessitats i recollida d'informació 105
3. Recursos en línia de llengua i de TIC-TAC 121
4. Documentació interna del centre consultada 125
5. Programacions didàctiques 126
6. Eines per a l'avaluació i el feed-back 135
7. Guia de l'usuari de l'aula Moodle 2 160

I. PROPOSTA I ENFOCAMENT DEL PLA GENERAL DEL PROJECTE{ XE "I. PROPOSTA I ENFOCAMENT DEL PLA GENERAL DEL PROJECTE" }

1. Introducció{ XE "1. Introducció" }

L'**ensenyament públic** és un dels puntals de la formació inicial de les persones i un sector de l'ensenyament que des de fa temps ha anat guanyant-se el respecte de tota la societat i actualment gaudeix d'un prestigi que podem considerar merescut. Els professionals que fan possible aquesta realitat treballen dia a dia a les aules i intenten aportar el bo i millor del seu coneixement com a professionals tècnics. Han rebut una formació com a docents, es preocupen de reciclar-se permanentment i sobretot volen transmetre els seus coneixements i treballar sobre les competències que ajuden l'alumnat a valdre's de manera autònoma en la seua societat i en el món laboral.

L'**origen de la nostra proposta** de projecte naix de la constatació de dues realitats. D'una banda, les necessitats que marca l'administració educativa en el marc de l'ensenyament reglat. D'altra banda, l'interés del centre educatiu sobre el qual fem la proposta, per assolir vies d'actualització competencial del professorat i programes de millora del rendiment escolar. La **temàtica** en què centrarem el nostre projecte vol establir les bases per a un treball consensuat en les àrees de Valencià i Castellà en un centre educatiu d'ensenyament secundari i incidir tant en les noves metodologies d'ensenyament de llengües com en la incorporació de les TIC en aquestes mateixes metodologies.

Per tant, les dues línies d'actuació sobre les quals treballem són:

- Les noves metodologies en l'ensenyament de llengües.
- Incorporació de les TIC en la tasca docent dels departaments de llengües.

Som conscients que els centres educatius del País Valencià tenen un repte de futur urgentíssim pel que fa a aquestes dues línies d'actuació. En la línia de **l'ensenyament de llengües,** el País Valencià configura el seu sistema educatiu atenent a una realitat lingüística concreta: en la societat valenciana, la presència de dues llengües, valencià i castellà, és evident. En zones valencianoparlants, on situem el nostre projecte, el castellà és latent al carrer, a les famílies, però té presència màxima als mitjans de comunicació, als sectors de l'oci, al comerç i a l'empresa pública i privada. Per tant ens trobem en una **situació diglòssica** on en part hem d'atendre una llengua minoritzada, el valencià, fins que assolisca

els seus àmbits d'ús normals, i una altra llengua, també oficial, el castellà. Totes dues llengües formen part del del currículum escolar i funcionen també com a llengües vehiculars. El fet de conèixer i usar diverses llengües enriqueix l'aprenent i el prepara per a entorns semblants multilingües, on també apareixerà, sens dubte, l'anglès com a llengua estrangera.

Per tant, el repte d'una societat plurilingüe, que respecte la seua llengua pròpia i fomenti les llengües oficials és el camí correcte cap a la multiculturalitat i cap a les societats cada vegada més globalitzades. Cal concebre aquest repte tant des del respecte a les senyes d'identitat pròpies com des de la necessitat de formar alumnes que puguen valdre's en aquest entorn globalitzat.

En la línia de la **incorporació de les TIC**, els centres educatius també tenen un repte gran. Encara a les beceroles de l'aplicació correcta d'eines i tecnologies del coneixement, les escoles i els instituts mitjançant la correcta incorporació de les TIC als currículums oficials, àrea per àrea, han de fer possible que l'alumnat domini aquestes eines, que com ocorre amb les llengües, esdevenen vehicle, camí d'accés al coneixement i als continguts. Podem parlar perfectament d'àrees vehiculars en la mesura que serveixen per transmetre altres coneixements. És per això que les llengües naturals i el llenguatge matemàtic són àrees vehiculars. Així doncs, considerem que les eines TIC també poden formar part d'aquestes àrees. I per això parlem d'una competència digital.

En aquestes dues línies d'actuació, incardinades entre si, coincideixen en gran mesura tant les recomanacions del Consell d'Europa en matèria lingüística, com els pressupòsits dels especialistes en aprenentatge de llengües, i també els dissenys bàsics de les administracions educatives estatal espanyola i autonòmica valenciana, com anirem analitzant quan detallem els aspectes clau del nostre projecte.

2. Contextualització{ XE "2. Contextualització" }

2.1. Dades generals de la institució{ XE "2.1. Dades generals de la institució" }

2.1.1. Nom, localització del centre

L'IES de Moixent, situat a la localitat de Moixent, comarca de La Costera del País Valencià, és un **institut** d'ensenyament secundari de règim públic que pertany a la xarxa de centres de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport de la Generalitat Valenciana.

Localització del centre (1) a la comarca

IES DE Moixent, cara sud.

Vegeu localització del centre (2) dins la població en:
http://www.cece.gva.es/ocd/areacd/val/mapa.asp?codi=46020431

L'IES de Moixent ofereix els nivells educatius d'ESO, Batxillerat (1r i 2n curs) i una Formació Professional Bàsica. Aquest curs escolar, 2013-2014, ofereix un 2n curs de PQPI (Programa Qualificació Professional Inicial) que s'extingirà el proper curs per reconvertir-se, si l'administració educativa ho aprova, en una oferta nova de mòduls de Formació Professional.

Els centres educatius de Secundària tenen una estructura organitzativa determinada per l'administració educativa, amb càrrecs col·legiats i unipersonals i d'acord amb les diverses funcions que realitza cada persona o grup de treball. L'IES de Moixent presenta aquesta organització.

IES DE MOIXENT				
	Consell Escolar	**Equip directiu**	**Equips de treball**	**Càrrecs unipersonals**
Membres	- Representació de tots els òrgans colegiats i unipersonals. - Representació de alumnat, pares i PAS, etc..	- Director. - Cap d'estudis. - Secretari.	- COCOPE (Caps de departament). - Equips docents de nivell o cicle. - Equips docents (tutors) de curs. - Equips departamentals (docents).	- Cap de departament. - Coordinador de cicle - Coordinador TIC, etc. - Tutor(s). ___ - Docents d'àrea[1] .
Funció	- Consulta	- Gestió.	- Didàctica.	- Docència (tots)

[1] D'acord amb la legislació no són càrrecs unipersonals, però exerceixen una funció unipersonal dins l'organigrama del centre.

genèrica	- Decisió.	- Didàctica. - Administració.	- Gestió (coordinadors) (depenent del membre)

2.1.2. Oferta formativa de l'IES de Moixent

Aquest centre atén la formació educativa obligatòria de dues localitats: Moixent (4.700 habitants) i La Font de la Figuera (3.500 h.). El centre està catalogat en la categoria B, 14 unitats/aules, amb un total de 425 alumnes matriculats. Hom compta aproximadament amb una plantilla de 24 professors.

D'entrada, els xiquets i xiquetes de Moixent tenen escoletes municipals que ofereixen el 1r cicle d'ensenyament Infantil: l'escoleta *El Primer Pas*, a Moixent, i l'escoleta *Els xiquets,* a La Font de la Figuera.

Acabat aquest primer cicle d'ensenyament, la Conselleria d'Educació, Cultura i Esports fa una adscripció d'alumnat de centres a l'IES de Moixent. Per tant, rep alumnes de l'únic centre d'ensenyament públic dels nivells d'Infantil i Primària de Moixent, el *CEIP Pare Moreno*, i també de l'únic centre públic d'aquests nivells de La Font de la Figuera, el *CEIP Mare de Déu dels Xiquets*. Com que les localitats de Moixent i de La Font de la Figuera no tenen centres d'ensenyament privat, l'institut no rep alumnat procedent d'escoles privades d'aquestes poblacions.

L'oferta educativa d'ensenyaments d'aquestes localitats, Moixent i La Font de la Figuera, es completa amb dos centres FPA (Formació de Persones Adultes) municipals, un per cada localitat, i dues escoles privades de música, una també per cada localitat.

Cal esmentar, per acabar, que l'IES de Moixent rep alumnes procedents d'altres municipis que no té adscrits. Són una minoria d'alumnes de pobles com Vallada, l'Alcúdia de Carlet, Canals.

La Conselleria d'Educació, Cultura i Esports ofereix a la web institucional "Guia de Centres" informació bàsica de centres educatius sobre les poblacions de Moixent http://www.cece.gva.es/ocd/areacd/val/consulta01.asp i http://www.cece.gva.es/ocd/areacd/val/consulta01.asp de La Font de la Figuera a respectivament. La informació concreta de l'IES de Moixent la podem trobar al web: http://www.cece.gva.es/ocd/areacd/val/centro.asp?codi=46020431

2.1.3. El Projecte Educatiu de Centre de l'IES de Moixent

La resolució de 14 de juliol de 2014, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esports, actualitza cada any els documents que els centres educatius han d'elaborar i adjuntar a la *Programació General Anual* (PGA). Entre aquests

documents, potser un dels més rellevants és el *Projecte Educatiu de Centre (PEC)*, perquè dóna compte de les característiques particulars del centre i de com atendre, d'acord amb les especificitats detectades, l'alumnat.

En, concret, pel que fa referència a l'IES de Moixent, el seu *Projecte Educatiu de Centre* (PEC), segons es recull al document PEC (2013)[2], s'hi fa esment a uns fins i intencions educatives, que es desglossen en unes senyes d'identitat.

Hom constata que el PEC del centre conté unes línies prioritàries en les quals cal anar aprofundint per tal que siguen senyes d'identitat inconfusibles. Aquestes són:

- el foment de l'esperit crític,
- la formació permanent del professorat,
- la interdisciplinarietat en la didàctica,
- i la normalització lingüística i el tractament acurat de la llengua pròpia de l'altra oficial.

2.1.4. Projecte Lingüístic de Centre (PLC) i Programes Plurilingües

El sistema educatiu valencià fa servir dos idiomes, valencià i castellà, com a vehiculadors de continguts de totes les àrees del currículum. Aquesta ús vehicular bilingüe, ha estat modificat pel decret 127/2012 per incorporar progressivament l'anglès també com a llengua vehicular. Tots els IES incorporaran l'anglès com a llengua vehicular a partir del curs 2018-2019.

Cada centre educatiu estableix el seu propi Disseny Particular del Programa Plurilingüe (DPP). El decret 127/2012 recull la necessitat que cada centre elabore el seu Projecte Lingüístic de Centre (PLC) i estableix els dos dissenys o programes bàsics: el Programa Plurilingüe d'Ensenyament en Valencià (PPEV), que té com a llengua base [predominant] el valencià, i el Programa Plurilingüe d'Ensenyament en Castellà (PPEC) que té com a llengua base [predominant] el castellà.

L'IES de Moixent, encara no està aplicant els programes nous (els esmentats pel decret 127/2012). No obstant això aplica els programes que estaran en vigor fins que s'apliquen els nous. Les enquestes sociolingüístiques sobre l'entorn i el centre educatiu donaven una configuració lingüística de l'alumnat amb predomini de valencianoparlants (81%), castellanoparlants (10%) i altres llengües (9%), bàsicament de l'Est d'Europa (Bulgària i Romania). Atenent aquestes dades i pel fet que l'IES està situat en zona de predomini lingüístic

[2] Recollim en aquest apartat la informació que hem extret del document intern *Projecte Educatiu de Centre* (PEC) que forma part de la *Programació General Anual* (vg. bibliografia).

valencianoparlant[3], està obligat a aplicar almenys un programa bilingüe. No obstant això se n'apliquen dos:

- Un Programa d'Ensenyament en Valencià (PEV), on totes les àrees es vehiculen en valencià, excepte les lingüístiques (anglès, castellà i francès). És el programa que sol donar continuïtat al Programa d'Immersió Lingüística que s'aplica en centres d'Infantil i Primària.
- Un Programa d'Incorporació Progressiva (PIP), on la major part d'àrees es vehiculen en castellà, excepte les lingüístiques. Es vehiculen en valencià almenys l'àrea de Coneixement del Medi i una altra àrea.

Atenent els plantejaments d'aquest sistema plurilingüe per vehicular continguts, encara és més important que des de les àrees lingüístiques es basteixi una fonamentació coherent per tal d'assegurar que el que dissenya el centre pel que fa a ús de les llengües no entre en contradicció amb el que dissenyen els departaments de llengües. Si un primer pas en el DPP que fixa el centre és la coordinació didàctica dels departaments de llengües per tal que aquesta es faça efectiva en la didàctica a les aules, els departaments implicats han de vetllar per dur a terme aquesta mesura que ha consensuat tota la comunitat educativa del centre.

Volem fer un esment al contingut del Projecte Educatiu del Centre de l'IES de Moixent que descriu com ha de ser el tractament de l'alumnat amb "baixa competència en alguna de les llengües cooficials". S'hi fan les següents propostes, que hauríem de tenir en compte en la nostra proposta d'actuació al centre:

> "En el D.P.P. cal programar estratègies per a atendre les diferències en el grau de competència comunicativa dels alumnes, per tal que es faça realitat l'assoliment dels objectius lingüístics previstos en cada etapa, cicle, nivell o àrea:
> a.- El professorat donarà una atenció individualitzada als/les alumnes. Si tenen deficiències se'ls donaran recursos per a poder superar-les: biblioteca, aula d'autoaprenentatge, hores de repàs. I en el cas que s'incorporen alumnes que no coneixen el valencià, el professor dedicarà en l'hora de classe una atenció especial amb explicacions individualitzades. A més a més, l'alumnat podrà disposar d'hores de repàs específiques i que li són obligades per a aconseguir un nivell adequat de comunicació en valencià i serà d'utilitat fer un seguiment compartit amb els pares des del començament de curs.
> b.- Actuacions didàctiques interdisciplinars: projectes educatius comuns entre dues o més àrees, activitats escolars i extraescolars.
> c.- La llengua vehicular de les hores de repàs, d'estudi, de tutories...
> d.- Les intervencions del gabinet psicopedagògic." (PEC, 2013, p. 15)

[3] La *Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià*, de 1984, al Títol V, estableix quines són les zones de predomini lingüístic, valencià o castellà, poble per poble, del País Valencià. A aquesta catalogació atén el fet que un centre educatiu estiga obligat a aplicar un Programa Bilingüe o Plurilingüe o no.

2.2. Situació actual de l'aplicació de les TIC{ XE "2.2. Situació actual de l'aplicació de les TIC" }[4]

2.2.1. Aplicació de les TIC a l'IES de Moixent: situació actual

L'IES de Moixent ha anat fent any rere any una aposta constant per anar incorporant les TIC en totes les facetes administratives, en les organitzatives i de funcionament i en les didàctiques.

Pel que fa a **l'àmbit administratiu,** per ser un centre depenent de l'Administració pública, té un sistema informàtic i un programari de gestió que li ofereix la Conselleria d'Educació, Cultura i Esports. L'esmentada Conselleria també facilita tots els serveis administratius necessaris mitjançant un servidor propi.

En l'àmbit **organitzatiu general i de funcionament,** el centre té adaptats diversos espais comuns tant per usos de tota la comunitat educativa, com per a usos didàctics: l'institut té un saló d'actes amb equipament de so, accés a Internet i ordinador. A més, com tots els centres docents públics de l'última dècada, consta d'una aula d'Informàtica equipada amb ordinadors, accés a Internet i projector.

En l'àmbit de treball de **tasques del professorat**, deixant a banda la docència directa a l'aula, el centre funciona amb una **Intranet** que permet al professorat emmagatzemar documentació diversa a diferents nivells. Tothom té accés a la carpeta del propi departament i a la carpeta de documentació administrativa, però no tenen accés a la resta de carpetes de departaments. Per tant és un sistema compartimentat on la informació no flueix en totes les direccions. Això impedeix compartir, contrastar documents per veure com treballen els companys i consensuar part o tot el material que generen els departaments. El sistema d'Intranet, d'altra banda, presenta l'inconvenient que no és accessible a cap dels usuaris des de fora del centre.

En **l'àmbit didàctic,** la incorporació de recursos tècnics a les aules ha estat un procés iniciat fa solament tres anys, L'IES de Moixent anà adequant diverses aules del centre a les necessitats tècniques que demanava el professorat per realitzar les seues classes. Actualment totes les aules del centre tenen accés a

[4] La informació d'aquesta apartat ha estat extreta de les entrevistes amb la directiva del centre, alguns professors i també a partir del document intern del centre sobre equipament informàtic: I*nforme* (2014) (vg. bibliografia),

Internet, projector. S'ha començat a fer la mateixa instal·lació a les aules d'ESO. El professorat de la majoria de departaments gaudeix d'ordinadors portàtils, almenys és el cas dels departaments de Valencià i Castellà per poder utilitzar a les aules.

El **programari** que s'utilitza a tot el centre és de propietat de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esports o bé és programari lliure. Des de mitjans de curs 2013-2014 la Conselleria no permet l'ús de programes de pagament. Solament en casos concrets, amb programari molt tècnic, la Conselleria dóna permisos especials per adquirir i usar determinats programes. Parlem sobretot de programes de disseny, maquetació, administració que s'utilitzen en alguns mòduls tècnics de Formació Professional. No és el cas de l'IES de Moixent.

Hem de comentar, per acabar aquest apartat, l'intent de l'IES de Moixent, de fer ús de la **plataforma Moodle** per potenciar l'ús de les TIC i poder fomentar l'ensenyament a distància. Una empresa privada s'encarregà de fer-ne un disseny bàsic fa almenys tres cursos, però la plataforma encaa no ha sigut utilitzada mai pels professors.

Pel que fa a la c**ompetència en TIC del professorat**[5], el centre maneja el document Plantilla (2014) (vg. Bibliografia), en el qual es recullen dades personals sobre la competència i l'ús en TIC del professorat de tot el centre. Però nosaltres no tenim accés a aquest document ja que conté informació personal del professorat.

2.2.2. Els departaments de llengües i les TIC: situació actual

Cal que ens plantegem quin és l'ús actual que el professorat dels departaments de Valencià i Castellà, sobre els quals actuarem en el nostre projecte, fa de les TIC. Consultats els professors d'aquests departaments, les actuacions i propostes didàctiques que fan amb ús de les TIC solen consistir a:

a) Utilització de l'aula d'Informàtica per a fer alguna classe puntual de Valencià o de Castellà. Sol aprofitar-se aquesta aula perquè té accés a Internet i permet instal·lar programari "de manera puntual" necessari per fer algunes activitats concretes.
b) Utilització dels ordinadors portàtils que duen a les aules i s'aprofita el projector per utilitzar presentacions multimèdia, com ara prezzi, powerpoint, resums i esquemes de l'explicació del professorat.
c) Utilització d'ordinador, projector per veure algunes pel·lícules, documentals.

Constatem que a les aules normals de docència no sol utilitzar-se l'accès a la Xarxa per utilitzar materials, Objectes d'Aprenentatge, ús de recursos de repositoris educatius disponibles o cerca d'informació.

[5] Aquest document no es pot consultar ja que té dades particulars del professorat.

3. Justificació del projecte{ XE "3. Justificació del projecte" }

3.1. Breu descripció del projecte{ XE "3.1. Breu descripció del projecte" }

Aquest projecte es desenvolupa en fases alternades on es basteixen d'una banda, els fonaments teòrics i la planificació i d'altra banda, la posada en pràctica en un context concret d'aquesta planificació.

Hom pretén confegir un projecte de disseny d'innovació tecnopedagògica adreçat a una institució docent i incardinat en les àrees lingüístiques. Una aplicació eficient dels recursos tècnics, materials i l'eficiència en la coordinació de tot el professorat implicat és la tasca preferent del nostre disseny. Volem oferir una proposta que faci canviar les metodologies de treball en grup per coordinar a bastament diversos grups de professorat. Aquesta metodologia, i l'aplicació de les noves didàctiques de *Tractament Integrat de Llengües*, en els seus aspectes fonamentals, haurien de menar a una millora de tot el procés d'ensenyament-aprenentatge i a una millora del rendiment escolar en aquest àmbit lingüístic. La proposta teòrica vol incorporar les noves tecnologies com a eines bàsiques en l'aprenentatge de llengües: ja s'apliquen en certa mesura en algunes aules de docència presencial, però nosaltres volem incidir sobretot en l'ensenyament a distància. Per això es proposa una millora de l'equipament i del funcionament de les eines TIC per a l'ensenyament a distància. En concret volem posar en funcionament dues aules Moodle com eina bàsica per a l'ensenyament a distància amb la pretensió que servisca de complement a l'ensenyament presencial.

Tant la teoria com la pràctica, doncs, s'adrecen a aconseguir els màxims beneficis per a la institució en la qual treballem: hom vol aprofundir en la coordinació entre els departaments de llengües i que aquesta revertisca en la millora de la tasca docent i en el rendiment dels escolars vist i mesurat des de les competències que han d'adquirir en aquesta etapa obligatòria de l'ensenyament.

Aquest projecte de l'*Especialitat de Processos Docents* pretén treballar amb l'alumnat de **primer cicle d'ESO (1r i 2n curs)**. Ens plantegem començar per aquest nivell per tal que el centre vaja incorporant, si ho considera oportú, les millores pertinents en la resta de nivells superiors (segon cicle d'ESO i Batxillerat, i si és el cas en els mòduls de Formació Professional).

3.2. Temàtica i justificació de la proposta des de la pròpia especialitat{ XE "3.2. Temàtica i justificació de la proposta des de la pròpia especialitat" }

La proposta que presentem està incardinada en les **noves metodologies i didàctiques d'ensenyament i aprenentatge de Llengües**. Des del punt de vista de l'*enfocament comunicatiu*, dins d'un marc més ampli com són el constructivisme i el cognitivisme i en concret la Pragmàtica i les Gramàtiques textuals, la llengua s'aprèn des de l'ús, s'aprèn usant-la. Hom domina una llengua quan és competent comunicativament, és a dir, quan sap comunicar-se tant en l'oral com en l'escrit amb altres parlants de manera fluïda i eficaç. Aquesta didàctica de la comunicació, sumada a les didàctiques de segones llengües, en què es parla de la Competència Subjacent Comuna, interferències i transferències, etc., estableixen el marc idoni per fer l'ensenyament i aprenentatge del valencià i el castellà, els quals són àrees i continguts obligatoris del currículum escolar valencià de Secundària. Una proposta idònia en aquest sentit és el *Tractament Integrat de Llengües*.

Diu Pascual, V., qui proposà el primer model educatiu al País Valencià que tenia en compte el valencià i el castellà com a llengües vehiculars, model que en les qüestions fonamentals encara es manté:

> "Per a nosaltres el tractament integrat de llengües ha de consistir en un plantejament global que tinga per objectiu la construcció de la competència plurilingüe a través d'una perspectiva conjunta en l'ensenyament i ús vehicular de totes les llengües del currículum." (Pascual, V., 2006, p. 79)

D'altra banda, aquest projecte es **justifica** arran de la presa de consciència de les necessitats detectades com a professor del departament de valencià de l'IES de Moixent sovint manifestades per altres membres d'aquest departament i també del departament de Castellà. També es justifica com a recomanació feta per l'administració educativa en l'adequació de la didàctica dels departaments de llengües al *Tractament Integrat de Llengües*, i en el desig de millora del treball de programació, l'estalvi de temps que s'inverteix en la intervenció directa a l'aula en relació als continguts curriculars que cal impartir, i sobretot en la millora del rendiment acadèmic de l'alumnat, A més, aquestes àrees lingüístiques, com la resta d'àrees curriculars, incorporen un seguit de continguts i competències que afecten la incorporació de les TIC, la qual ha de ser treballada des de cada àrea d'acord amb les necessitats pròpies.

3.3. Línies metodològiques del projecte{ XE "3.3. Línies metodològiques del projecte" }

Vegem tot seguit la fonamentació de les nostres línies metodològiques d'actuació:

a) La línia de metodologies d'ensenyament de llengües.
b) La línia de metodologia en la incorporació de les TIC.
i transversalment a aquestes dues línies, la formació del professorat.

3.3.1. La línia de metodologies d'ensenyament de llengües

Pel que fa al **marc d'actuació europeu** que afecta a l'**ensenyament de llengües**, hem de fer una lectura sobre el que diu un document base: el *Marc europeu comú de referència per a les llengües: aprendre, ensenyar, avaluar.* Aquest document del Consell d'Europa fa una proposta de metodologia aplicada tant a llengües pròpies com a llengües segones. Sobre l'aprenentatge de llengües diu:

> "L'ús de la llengua -que n'inclou l'aprenentatge- comprèn les accions que realitzen les persones, les quals, com a individus i com a agents socials desenvolupen una sèrie de competències: les de caràcter general i les competències lingüístiques comunicatives en particular. Les persones utilitzen les competències que tenen a la seva disposició en contextos i sota diverses condicions i limitacions, amb l'objectiu de dur a terme activitats lingüístiques." (MECR, 2002, p. 27)

A més, el mateix document fa una remarca a la competència plurilingüe:

> "La competència plurilingüe i pluricultural es refereix a la capacitat d'utilitzar les llengües amb finalitats comunicatives i de prendre part en la interacció intercultural que té una persona que domina, en graus diversos, distintes llengües i posseeix experiència de diverses cultures." (MECR, 2002, p. 205)[6]

En l'àmbit de les **administracions educatives,** estatal i autonòmica, aquestes solen recollir en forma de legislació, bé en forma de llibres marc o documents base, l'esperit que hauria de menar la pràctica educativa general dels docents.

En concret, el decret 112/2007[7] del Consell [Valencià], que fixa el currículum de

[6] Malgrat que la normativa de **citació bibliogràfica APA** recomana que no s'usen les cometes quan es fa una citació en paràgraf a part, nosaltres hem optat per utilitzar-les. Ho fem perquè en alguns casos, el no ús d'aquestes cometes dificulta la concepció global del text citat, sobretot en paràgrafs enumeratius o amb ordenació amb numerals. El fet que hem preferit no utilitzar una grandària de tipus de text en paràgrafs de citació diferent al text normal, també fa aconsellable fer les citacions entre cometes.

[7] Pel que fa al **model de llengua** utilitzat en les citacions textuals de legislació, hom transcriu exactament els fragments entre cometes i respecta la varietat de formalitat triada per l'Administració

l'àrea de Valencià: llengua i literatura/Castellà: llengua i literatura, en la seua part introductòria, marca les línies didàctiques i metodològiques que ha d'adoptar aquesta àrea en els successius nivells de programació, des de les programacions departamentals fins a les programacions d'aula. Comentem el que diu aquest decret sobre els dos eixos del nostre projecte: les metodologies del Tractament Integrat de Llengües i de la Competència comunicativa i l'ús de les TIC.

Pel que fa a la **competència comunicativa**, el decret fixa quin és l'objecte d'aprenentatge de l'àrea esmentada i com s'hi ha de fer la selecció de continguts:

> "Per tant, l'objecte d'aprenentatge en les matèries de Valencià: llengua i literatura i Castellà: llengua i literatura en l'Educació Secundària Obligatòria comprèn el conjunt dels components del procés comunicatiu. [...].
> L'objecte d'aprenentatge així definit orientarà la selecció de continguts per a l'ensenyança i l'aprenentatge de les dos llengües incloses en les matèries de Valencià: llengua i literatura i Castellà: llengua i literatura en esta etapa educativa. Al mateix temps, establix un marc per a l'aprenentatge comú amb les etapes anteriors de la mateixa matèria i amb la matèria de Llengües Estrangeres. Este marc comú aconsella adoptar una orientació didàctica igualment compartida." (Decret 112/2007, p. 30417)

Pel que fa en concret al **Tractament Integrat de Llengües,** concepte estretament lligat a l'anterior, diu:

> "La relació de continguts de les matèries de Valencià i Castellà hi apareix diferenciada, per a atendre els aspectes formals, històrics, socials i literaris específics de cada llengua. No obstant això, la distribució dels continguts en cada bloc permet l'enfocament integrat de l'aprenentatge lingüístic i literari de l'alumnat." (Decret 112/2007, p. 30419)

3.3.2. La línia de metodologia sobre TIC

La integració de les TIC a l'ensenyament pot aportar diverses millores competencials i sobretot un canvi de metodologies, tant en el rol docent com en el de l'alumnat. Fomentar el treball coordinat i interdepartamental del professorat que treballa amb un mateix grup/aula o fomentar l'autonomia de l'alumnat en

valenciana i llurs conselleries. La Conselleria adopta un model de llengua per als documents administratius una mica diferent al que proposa per a l'àmbit educatiu. A banda de tenir en compte el model estàndard valencià, en l'àmbit administratiu trobarem, per exemple: l'accentuació tancada occidental, els verbs incoatius amb sufix *-ïx, -Ixen*, els demostratius *este, esta…, eixe, eixa*…, els numerals ordinals *quint, sext*…, etc. A més, si les cites del DOGV (o DOCV) contenen errors tipogràfics o ortogràfics, no hem esmenat res.

l'aprenentatge són dos bons objectius competencials que podem assolir mitjançant el treball amb les TIC.

A més, com ja ocorre, part del treball dels professionals de l'ensenyament i també el dels alumnes com a aprenents, no es realitza de manera presencial ni sincrònica. Sobretot en Secundària, són poques els moments de l'horari del professorat que permeten la coordinació. Per tant aquestes feines es fan individualment i després es consensuen. Però aquest procés sembla una proposta no massa didàctica de treball. Pel que fa a l'alumnat, se li encomanen tasques escolars que ha de fer a casa, individualment, sense suport. Per tant, tant en un cas com en l'altre, facilitar eines tècniques de suport al treball ajudaria sobremanera a millorar-ne el funcionament i els resultats.

Veiem què es comenta en la **legislació** sobre l'ús i l'aplicació de les **TIC**, el decret 112/2007, que desplega el currículum de Secundària, dins del bloc de continguts anomenat "Tècniques de treball", hi comenta alguns aspectes de l'ús d'aquestes:

> "En el bloc 5, dedicat a les Tècniques de treball, s'integren i sistematitzen les estratègies necessàries que consoliden el domini de les diferents habilitats. S'hi destaca l'ús i maneig del diccionari, les tècniques de lectura comprensiva, d'anàlisi i síntesi de la informació, així com els procediments per a la presentació d'escrits i treballs acadèmics i l'adquisició d'hàbits que manifesten actituds d'interés per la presentació adequada i correcta dels textos escrits. Les tecnologies de la informació i la comunicació s'incorporen a l'aula com a instrument vàlid per a desenrotllar els continguts i com a recurs útil per a buscar informació i presentar treballs, a més d'estratègia motivadora per a l'alumnat i molt ben valorada per la societat actual." (Decret 112/2007, p. 30419)

Quan s'hi parla de la contribució de la matèria, Valencià i Castellà, a l'adquisició de les competències bàsiques, el mateix decret fa la següent precisió en relació a la **competència digital**:

> "La matèria contribuïx al tractament de la informació i competència digital ja que té, com una de les seues metes, proporcionar coneixements i destreses per a buscar i seleccionar informació rellevant d'acord amb diferents necessitats, així com per a reutilitzar-la en la producció de textos orals i escrits propis. Buscar i seleccionar moltes d'estes informacions requerirà, per exemple, l'ús adequat de biblioteques i l'aprofitament de la tecnologies de la informació i la comunicació.
> La realització guiada d'estes busques constituirà un mitjà per a desenrotllar de la competència digital. A això contribuïx també el fet que el currículum incloga l'ús de suports electrònics en la composició de textos, de manera que s'aborden més eficaçment algunes operacions que intervenen en el procés d'escriptura (planificació, execució del text,

> revisió…) i que constituïxen un dels continguts bàsics d'esta matèria. També poden contribuir al desenrotllament d'esta competència l'ús en esta matèria dels nous mitjans de comunicació digitals que impliquen un ús social i col·laboratiu de l'escriptura i dels coneixements." (Decret 112/2007, p. 30420)

Per tant, és lògic que les dues línies del nostre projecte, el Tractament Integrat de Llengües, i la incorporació de les TIC a la didàctica de llengües vagin pel mateix camí i formen un tot.

Però aquesta **proposta d'intervenció nostra** en un centre educatiu també sorgeix arran de l'experiència personal en l'institut de Secundària on es duran a terme les pràctiques. Encara que actualment treballo en comissió de serveis al Centre de Formació i Recursos per al Professorat (CEFIRE) de Xàtiva, durant dos cursos lectius (2010-2011 i 2011-2012) vaig treballar a l'IES de Moixent com a professor del Departament de Valencià.

Fruit del treball diari i després del contacte amb professorat del centre, vaig observar que la tasca docent podria ser millorada en alguns aspectes essencials. Enumero algunes de les qüestions que bé el professorat del Departament de Valencià, bé el de Castellà, departaments sobre els quals volem fer la intervenció pràctica al centre, assumia la **necessitat de millores** que calia anar assolint:

a) **Incorporació de la metodologia anomenada Tractament Integrat de Llengües.** Fet que els currículums oficials de llengües, castellà i valencià de Secundària observen aquestes llengües com a àrees on cal fer aquest tractament didàctic unificat, el professorat intentava iniciar una adequació de les programacions dels departaments i de les programacions d'aula a aquest requeriment curricular. Almenys consta que l'adequació de la programació didàctica dels departaments de Valencià i Castellà s'havia començat a fer-se sota aquesta premissa, en part, i s'havien programat objectius, criteris d'avaluació i competències bàsiques interelacionant-les. Tot i això encara faltaven molts passos en aquest procés per assolir aquest Tractament Integrat de Llengües.
b) **Incorporació de les eines TIC** com a suport instrumental del treball docent i com a continguts propi de les àrees de llengües. En aquest sentit, la directiva del centre i el claustre de professors havien acordat posar en funcionament diverses eines tecnològiques per aprofundir en aquesta qüestió. D'entrada es creà una xarxa Intranet al centre. En segon lloc començaren a instal·lar-se en diverses aules del centre equips de projecció i ordinadors portàtils amb accés a Internet. Finalment es facilità al professorat l'accés a una plataforma de treball a distància, en concret la plataforma Moodle, gestionada per una empresa privada, perquè iniciaren el treball docent tot aprofitant aquesta eina. Aquesta incorporació de les TIC ha donat alguns fruits concrets, però té la necessitat de ser potenciada i millorada.

3.4. Eixos d'actuació del projecte{ XE "3.4. Eixos d'actuació del projecte" }

Hem establert quatre eixos en la nostra proposta:

a) Creació de **models pedagògics sobre integració metodològica** de programacions dels departaments de llengües, en concret iniciar una incorporació progressiva dels fonaments bàsics del *Tractament Integrat de Llengües*.

b) Creació d'un **espai virtual comú** per al professorat dels departaments de llengües (valencià, castellà) per compartir i unificar materials didàctics i pedagògics. L'espai virtual seria la plataforma educativa **Moodle**.

c) Orientacions per a la **millora de l'ús de la plataforma Moodle** de manera coordinada en les àrees de llengües per tal que l'alumnat puga des de casa i en línia realitzar activitats programades.

d) Millora de **l'ús de les TIC a l'aula virtual** de manera coordinada entre les àrees de llengües per tal de treballar conjuntament. Aquesta millora passa per proposar unes orientacions tècniques i didàctiques sobre l'ús i l'aprofitament d'algunes eines TIC bàsiques: ús d'eines de presentacions audiovisuals, ús d'eines d'enregistrament d'àudio, ús d'eines disponibles en xarxa per crear mapes conceptuals, presentacions sintètiques, ús de la tecnologia mòbil aplicada a projectes de llengua i literatura.

4. Objectius generals i específics{ XE "4. Objectius generals i específics" }

Volem fixar uns objectius clars, essencials que puguen ser consensuats per totes les persones que intervenen en aquest projecte i en les pràctiques al centre. Per això ens ajustem a la realitat del centre, a la tasca docent que es realitza actualment, a les necessitats detectades inicialment i a les expectatives que tenen tant els professors com els estudiants. Els objectius generals són:

4.1. Objectiu general{ XE "4.1. Objectiu general" }

1. Analitzar la idoneïtat de noves metodologies com el Tractament Integrat de Llengües a la didàctica de llengües (valencià i castellà) i la conveniència d'incorporar diverses eines TIC, per donar suport al treball conjunt i coordinat dels departaments esmentats.

4.2. Objectius específics{ XE "4.2. Objectius específics" }

1.1. Millorar els aspectes funcionals dels departaments de llengües (Valencià i Castellà) mitjançant un disseny de programacions consensuades i l'ús de les TIC, tot respectant l'autonomia de cadascun.
1.2. Reflexionar sobre la idoneïtat d'aplicar conscientment al nivell de les programacions de departament i a la didàctica de l'aula diversos aspectes del Tractament Integrat de Llengües que afavoreixin els rendiments en competència comunicativa tant en castellà com en valencià.
1.3. Analitzar algun espai de treball propi i en línia per a ús interdepartamental perquè tant el professorat com l'alumnat hi puga disposar d'una eina de treball en línia amb materials, recursos i eines compartits,
1.4. Debatre sobre orientacions específiques sobre com utilitzar correctament diverses eines TIC a l'aula virtual (plataforma) (bé siguen Objectes d'Aprenentatge, bé eines 2.0, bé eines de tecnologia mòbil aplicables a l'ensenyament de llengües per tal de millorar la competència digital de l'alumnat i la millora del rendiment escolar general.
1.5. Potenciar el contacte amb altres membres de la comunitat educativa, pares, tutors, altres professors, que poden intervenir i ajudar en l'aprenentatge que fan els alumnes de continguts, mitjançant la incorporació d'eines TIC amb les quals podem, a més, afavorir mètodes i maneres de fer consensuades entre possibles mediadors, pares i el professorat implicat.

5. Model de gestió{ XE "5. Model de gestió" }

El model de gestió que apliquem al projecte s'anomena ADDIE[8] (acrònim en anglès). És un procés de disseny instruccional interactiu i modelable on l'anàlisi que es realitza en cadascuna de les fases que el componen ha de menar al dissenyador a assolir un producte òptim.

Consta de cinc fases (per exemple, parlem d'un projecte de disseny d'instrucció en l'àmbit educatiu):

- **Anàlisi**. El dissenyador intervé en el context per descriure'l i analitzar-lo. Amb aquesta acció hom pretén explicitar les necessitats del disseny.
- **Disseny**. El dissenyador formula una proposta de projecte i enuncia l'enfocament pedagògic i la seqüenciació i organització del contingut o de l'acció.
- **Desenvolupament**. El dissenyador crea continguts reals i també les eines reals per al procés d'aprenentatge. Explicita també els recursos humans.

[8] Referència imatge 1: Creative Common; http://commons.wikimedia.org/wiki/File%3AFigura_4_Modelo_ADDIE.png; File:Figura 4 Modelo ADDIE.png; DescriptionFigura 4 Modelo ADDIE.png Português: Figura 4. Modelo ADDIE. Fonte: http://campskills.com/ADDIE.html Date 17 April 2013

- **Implementació**. El dissenyador duu a la pràctica l'acció formativa, en forma real, bé siga una prova pilot, bé un disseny que s'apropa al conjunt real de tot el que ha programat.
- **Avaluació**. El dissenyador duu a terme un procés de reflexió i avaluació de cadascuna de les fases del model ADDIE i realitza una avaluació sumativa amb les eines, instruments i criteris que crega oportuns.

Aquestes fases són consecutives, però el model permet tornar a qualsevol d'aquestes per reprogramar o reformular el disseny.

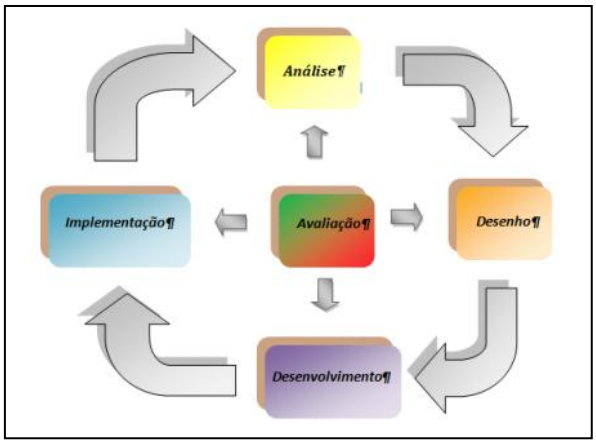

Imatge 1

Aquest disseny permetrà analitzar amb detall tots els factors que intervenen en la nostra proposta i formular i si convé reformular cadascun dels passos realitzats per tal d'anar millorant tot el procés i el resultat.

6. Planificació i calendari{ XE "6. Planificació i calendari" }

FASE	TERMINI	TASCA GENERAL
Fase I. Contextualització 15/07/14 - 26/09/14	15/07/14 - 31/07/14	- **Contacte** personal, espontani
	16/09/14 - 22/09/14	- **Recerca** d'informació, bibliogràfica, web.
	23/09/14 - 26/09/14	- Fixació **d'objectius** mínims, descripció bàsica del projecte i viabilitat.
	27/09/14	- Determinació del **model de gestió**
	27/0914 -	- Detall de la **contextualització**: aspectes didàctics i tècnics

Fase II. Proposta de pla general 27/09/14 - 7/10/14	29/07/14	al centre
	30/09/14 - 05/10/14	- Concreció en la **justificació** del projecte - Determinació de les **línies metodològiques** del projecte i dels eixos d'actuació - Fixació d'**objectius específics**
	05/10/14 - 07/10/14	- Estudi inicial de viabilitat.
Fase III. Anàlisi de necessitats 08/10/14 - 28/10/14	08/10/14 - 11/10/14	- **Pla d'anàlisi** de necessitats determinació d'eines de recollida d'informació
	12/10/14 - 14/10/14	- **Aplicació** del pla d'anàlisi de necessitats I: descripció i justificació d'instruments
	15/10/14 - 19/10/14	- **Aplicació** del pla d'anàlisi de necessitats II: recollida d'informació mitjançant enquestes personals i entrevistes en grup.
	20/10/14 - 22/10/14	- **Presentació** descriptiva de resultats.
	22/10/14 - 24/10/14	- **Anàlisi de resultats**: necessitats relacionades amb l'acció formativa i necessitats relacionades amb el desenvolupament del projecte
	25/10/14 - 28/10/14	- Descripció de la **solució** proposada. - Possibles **limitacions** del projecte. - **Conclusions** rellevants i identificació de factors clau irrenunciables del projecte. - **Avaluació de procés** (d'aquesta fase).
Fase IV. Disseny 29/10/14 - 16/11/14	29/10/14 – 31/10/14	**- Planificació acurada** a partir revisió objectius. - **Cronograma** detallat (tasques, terminis, recursos). - **Enfocament teòric:** model pedagògic de referència, modalitat i justificació.
	01/11/14 – 13/11/14	**- Disseny detallat de la solució proposada.** - **Disseny de l'avaluació** (de procés i final) - P**ressupost** i **justificació** de l'ús dels elements disponibles
	14/11/14 – 16/11/14	- **Avaluació** del procés d'aquesta fase
Fase V: Proposta de desenvolupament 17/11/14 - 23/11/14	17/11/14 – 21/11/14	- **Proposta tangible del producte.** .**Breu informe de tasques** necessàries
	21/11/14 – 23/11/14	- **Estudi de viabilitat** de la implementació pilot.
Fase VI. Desenvolupament 24/11/14 - 08/12/14	24/11/14 – 29/11/14	- P**resentació** digital del producte i donar-hi accés al producte i a les eines d'avaluació.
	30/11/14 – 05/11/14	- **Descripció de les principals decisions i accions** vinculades al procés de desenvolupament del producte. - **Breu informe de desenvolupament**, a mode de guia

		d'usuari
	06/12/14 – 08/12/14	- **Avaluació de procés** (d'aquesta fase)
Fase VII. Implementació 09/12/14 - 31/12/14	09/12/14 - 17/12/14	- **Proposta d'implementació** pilot del producte i proposta per a l'avaluació d'aquesta implementació. -. **Descripció de la implementació** pilot i evidències.
	18/12/14 - 22/12/14	- **Resultats de l'avaluació** del procés d'implementació.
	23/12/14 - 31/12/14	- **Principals conclusions**, impacte previsible i suggeriments de millora. - **Avaluació de procés (d'aquesta fase)**.
Fase VIII. Publicitació - defensa 01/01/15 - 09/01/15	01/01/15 – 03/01/15	- **Memòria** del projecte.
	04/01/15 – 08/01/15	- **Presentació audiovisual o digital del projecte.**
	09/10/15	- **Defensa** del projecte

7. Viabilitat, valor i idoneïtat de la proposta{ XE "7. Viabilitat, valor i idoneïtat de la proposta" }

7.1. Viabilitat de la proposta{ XE "7.1. Viabilitat de la proposta" }

D'acord amb el temps disponible, els recursos de què disposem, la implicació dels diferents agents que hi participen, i tenint en compte la previsió de problemes en la implementació, pensem que la viabilitat de la proposta és factible.

Hem previst la mesura de la viabilitat d'aquest projecte mitjançant una escala de valoració de diferents ítems (vg. Annexos: Model P1. Utilitat i viabilitat).

7.2. Valor previst del projecte per a l'organització{ XE "7.2. Valor previst del projecte per a l'organització" }

Estem convençuts que parlar del valor, preveure quin valor tindrà l'acció que duem a terme, ajuda a ajustar la viabilitat d'un projecte. Una vegada valorats els

recursos i agents que intervenen en el projecte, si el valor previst per a aquest és alt, pensem que alguns factors de distorsió de la viabilitat poden augmentar en 1/2 o en 1 grau (parlem de l'escala de valors aplicada en l'apartat anterior). Tenir clar que una actuació incidirà positivament i incrementarà el valor esperat en benefici d'una institució, provoca sovint una major conscienciació dels agents implicats envers l'èxit. Entrebancs com ara algunes reticències sobre alguna part del disseny, sobre la utilitat, o bé dubtes sobre el funcionament a llarg termini solen apaivagar-se si es té en compte que els beneficis que es rebran superaran els inconvenients que hi puguen aparèixer.

La **mesura del valor** que pot aportar una acció (intervenció) determinada en un centre docent ha d'observar-se sobretot en els factors de qualitat. Ja que l'IES de Moixent és una institució educativa sense ànim de lucre que depèn de l'Administració educativa autonòmica, de la qual rep el finançament necessari per funcionar, no mesurarem el valor entès com a guanys econòmics.

Per contra sí que es valoren alguns aspectes qualitatius que recauran en tota la comunitat educativa, sobretot en el professorat i en l'alumnat. Com que la nostra proposta d'intervenció s'emmarca en la línia de treball de la Intervenció docent, hom vol remarcar valors intrínsecs d'aquest projecte i de la intervenció pràctica al centre educatiu com ara: la millora en els aspectes funcionals i de coordinació entre els òrgans gestors del centre i el professorat dels diferents departaments, la millora en l'aplicació de noves metodologies didàctiques i en l'ús de les TIC incorporades a les àrees de llengües, i la millora de la comunicació amb la resta de la comunitat docent (pares, tutors, etc.) gràcies a l'ús de les TIC.

Quant a la **idoneïtat i oportunitat de la incorporació d'un projecte d'e-learning** a l'IES de Moixent, pensem que es donen les condicions necessàries per dur-lo a terme en aquest moment:

a) Hom disposa de totes les instal·lacions necessàries per utilitzar una eina educativa en línia, compatible amb l'ensenyament presencial.
b) L'administració educativa incorporaa ja ens els reglaments la necessitat de coordinació´interdepartamental, sobretot en les àrees de llengües, i es recomana el Tractament Integrat de Llengües com a fonament metodològic en llengües.
c) El PEC del centre recull la voluntat de fomentar l'esperit crític i l'autoaprenenatge, l'ensenyament a distància ens ofereix un bon marc d'actuació.
d) Finalment, perquè es fa des del convenciment del professorat en un projecte innovador i que contemple les TIC com a via d'aprenentatge, aprendre "amb" les TIC

II. ANÀLISI DE NECESSITATS{ XE "II. ANÀLISI DE NECESSITATS" }

1. Pla d'anàlisi de necessitats{ XE "1. Pla d'anàlisi de necessitats" }

1.1. Objecte d'anàlisi de necessitats{ XE "1.1. Objecte d'anàlisi de necessitats" }

L'anàlisi contextual feta en fases anteriors ens ha permès conèixer al detall com funciona l'IES de Moixent, quins són els postulats del seu Projecte Educatiu de Centre (PEC) i quin paper juguen els departaments de llengües en aquest projecte.

Recollida aquesta informació, hom constata que el centre té unes línies prioritàries en el PEC que cal anar treballant constantment per tal que siguen senya d'identitat inconfusible del centre. Una d'aquestes línies és la identitat lingüística. D'aquesta en naix una de derivada: aquesta senya d'identitat, que passa per la normalització lingüística i un tractament acurat de la llengua pròpia i de les llengües oficials, pot prendre un caire d'innovació i una perspectiva pedagògica inconfusible si incorpora adequadament les tecnologies de la informació i la comunicació com, a més a més, demanen els currículums oficials.

L'objecte de l'anàlisi de necessitats se centrarà en la viabilitat i idoneïtat d'incorporar una plataforma d'aprenentatge en línia per afavorir la coordinació dels departaments de Valencià i Castellà i aconseguir una didàctica d'aula comuna entre les dues àrees. Valorem coneixements metodològics i didàctics de llengües, presencials i a distància i habilitats tecnològiques pel que fa a plataformes en línia.

Tot seguit fem una valoració sobre el que hem anomenat línies d'anàlisi, en les quals concretarem posteriorment la nostra acció.

1.1.1. Necessitats institucionals

Els aspectes generals que volem analitzar estan vinculats bé a l'àrea de llengües, bé a l'àmbit general del centre. Caldrà analitzar si el Projecte Educatiu de Centre (PEC) i la Programació General Anual (PGA) recullen aquests aspectes i també si queden reflectits en les programacions didàctiques dels

departaments de llengües, Valencià i Castellà. Seria lògic que si apareixen al PEC i a la PGA aparegueren després concretats en les programacions didàctiques departamentals.

Aquest projecte pretén abastar dos grans departaments del centre, els dos de llengües: **el departament de Valencià i el departament de Castellà.** L'anàlisi se cenyeix als cursos 1r i 2n d'ESO i per tant això afecta, pel que fa al personal docent que participarà, als professors que imparteixen docència en aquests nivells.

1.1.2. Necessitats formatives (didàctiques)

S'analitzaran les competències actuals i les necessitats formatives en conjunt. Això vol dir donar l'oportunitat d'una formació bàsica o indispensable perquè el projecte es puga dur a terme i no trobem entrebancs per raó de falta de formació.

Cal incloure en l'anàlisi doncs, diferents aspectes de la formació, tant del professorat, per al seu treball diari tant de coordinació didàctica com per a la pràctica docent, com de l'alumnat als quals oferirem una solució formativa en línia.

Hem d'atendre els següents aspectes:

- La diversitat de coneixements inicials.
- La diversitat d'interessos i motivacions.
- La diversitat de capacitats o habilitats cognitives.
- El grau d'adaptació a la formació progressiva i en grup.
- El grau d'implicació en el projecte.

Pel que fa a**l treball didàctic** dels departaments de llengües, Valencià i Castellà: com elaboren llurs programacions didàctiques, la manera i el grau de coordinació entre tot el professorat, la freqüència, l'absència de coordinació, la metodologia i la didàctica de llengües, etc. D'altra banda, **l'ús i l'aplicació que fan de les TIC** en el procés d'ensenyament i aprenentatge els departaments de llengües, Valencià i Castellà, i en l'alumnat de 1r i 2n d'ESO: coneixements sobre eines i recursos TIC aplicades a les àrees de llengües; utilització d'eines i recursos TIC (mode, freqüència, tipologia, mètode pedagògic).

1.1.3. Necessitats tecnològiques

Analitzarem quins són els requisits tecnològics imprescindibles per a una possible solució de formació en línia.

Per tant, caldrà tenir en compte:

- Característiques d'una línia d'accés a la xarxa del centre. També de la que disposi l'alumnat que farà la formació en línia.
- Característiques del servidor del centre.
- Manteniment de línia a xarxa i servidor del centre.
- Maquinari i equipament informàtic divers, tant el del centre com el de l'alumnat.
- Programari de què disposen els equips informàtics del centre i del que disposi l'alumnat.
- Previsió de possible adquisició de maquinari i programari que es necessiti.

1.1.4. Necessitats del propi projecte (recursos humans, econòmics, materials i temporals)

a) **Persones implicades en el projecte i rol assignat.** El nostre projecte s'insereix dins l'itinerari de Docència en línia. Per dur-lo a terme hem d'analitzar dos tipus de rols i llurs perfils idonis. En gran mesura, els dos rols són complementaris i, d'altra banda, tant les persones que participen en el disseny del procés com aquelles que participen en la part de l'acció formativa hauran de conèixer bona part de la feina que fan els companys.

a1. El rol de desenvolupador del projecte. Busquem perfils com ara:
- saber dissenyar entorns d'aprenentatge.
- entendre les relacions entre models didàctics i models de disseny tecnològic.
- ser capaç de solucionar problemes tècnics, implementar eines, etc.

a2. El rol de docent en línia. Busquem perfils com ara:
- dominar les didàctiques d'ensenyament a distància, diferents metodologies, etc.
- ensenyar el discent com construir la seua xarxa i aprofitar oportunitats d'aprenentatge.
- guiar el procés d'aprenentatge.
- facilitar el feed-back entre ell i els discents, entre els discents, etc.
- mostrar models de comunicació, ajut, etc.
- mostrar com cercar informació, com fer-ne una tria, com organitzar-la,

b) **Recursos econòmics.** L'acció formativa que cal dur a la pràctica té un cost efectiu. Malgrat que la intenció és que l'IES de Moixent no hauria d'assumir despeses en aquest projecte, cas que el projecte fes endavant i s'apliqués en anys posteriors a tot el centre o a bona part de l'alumnat, aleshores sí que seria concebut com una acció global i per tant podria tenir un suport econòmic per part del centre.

Haurem de preveure quin és el cost pel que fa a alumnat que farà la formació, despeses de manteniment d'equips, programari, etc. Tot i això analitzarem algunes possibles partides pressupostàries que es pogueren destinar al projecte. Pensem que des de la Conselleria d'Educació sovint s'oferten convocatòries per a projectes d'innovació que podrien permetre aconseguir

recursos econòmics externs al centre.

c) **Recursos materials.** Com ocorre amb els recursos econòmics, els recursos materials no han de comportar un increment en els que quotidianament el centre fa servir per al normal funcionament de la docència presencial. Analitzarem els recursos materials com ara: instal·lacions informàtiques, aules perquè el professorat puga fer la tutorització, etc.
d) **Recursos temporals.** En el cas dels recursos temporals, aquests no han de suposar un increment de la càrrega lectiva de l'alumnat, ni tampoc del temps que dediquen a casa a l'estudi, realització d'activitats, preparació d'exàmens, etc.

Tampoc ha de suposar una càrrega d'hores major per al professorat que hi participa.

Analitzarem les hores que dedica actualment el professorat a la docència, el temps que dedica a la permanència al centre i les hores de còmput de treball que pertanyen a altres tasques com ara correcció d'exàmens, exercicis, formació personal, etc.

1.2. Criteris, mecanismes i instruments de recollida d'informació (processos i condicions){ XE "1.2. Criteris, mecanismes i instruments de recollida d'informació (processos i condicions)" }

Esmentem l'instrument o mecanisme (Vegeu models a: Annexos) que utilizem i n'indiquem la utilitat, és a dir, quin tipus d'informació o dades volem aconseguir:

Comencem per la consulta de **documentació**[9] com ara:

a) El **programa Ítaca**, de gestió administrativa i organitzativa del centre. També inclou la part didàctica de configuració grups/aula, estudis dels alumnes, dades del professorat, etc.
b) La **Programació General Anual** i **el Projecte Educatiu de Centre** que inclouen informació relativa a tots els aspectes d'organització tècnica i de la part didàctica del centre.
c) La **documentació** pròpiament **administrativa** de Secretaria que conté dades sobre gestió de recursos tècnics, instal·lacions del centre, equipament informàtic, etc.
d) Les **programacions didàctiques** dels departaments de llengües, valencià i

[9] Donades les característiques del centre, entitat pública que depèn d'un organisme superior autonòmic, la Conselleria d'Educació, bona part de la informació que necessitem per elaborar una anàlisi de necessitats ja està disponible en els diferents documents oficials i plataformes en línia que són d'ús i de compliment obligatori per a tots els centres sostinguts amb fons públics.

castellà, on es recull la part metodològica d'aquestes àrees.

e) Les **actes dels departaments** de llengües, valencià i castellà, on es recullen els acords presos pel professorat d'aquestes àrees.

Bona part de la informació sobre instrucció directa a l'aula, treball de coordinació del professorat, coordinació de la directiva del centre i llurs projectes generals de centre amb el professorat es realitza de manera formal a les reunions de Comissió de Coordinació Pedagògica (COCOPE) o a les reunions de departament o bé en reunions o trobades informals entre professors. Aquesta informació és difícil d'extraure a partir d'actes de reunió, ja que no creguem que siga pertinent baixar a aquest nivell de detall en la nostra anàlisi, o bé és impossible d'aconseguir si és part de reunions informals, ja que no hi queda constància escrita. És per això que hem decidit en aquests casos utilitzar les reunions informals, l'entrevista guiada i l'enquesta individual per cobrir aquests aspectes informatius. Per a extraure aquesta informació utilitzarem:

a) **Reunions informals**. Trobades per parlar de qüestions molt concretes quan pensem que una persona ens pot donar la informació més veraç i exacta.
b) L'**entrevista guiada**, tancada, amb preguntes tancades, és un instrument ràpid de verificació d'informació que volem aconseguir. L'entrevistat sempre té la possibilitat, a més, d'ampliar la informació o donar-ne de complementària cap a final de l'entrevista. L'entrevista amb preguntes tancades ens permet reconvertir la informació en dades estadístiques.
c) L'**enquesta (qüestionari) individual amb marcadors de grau** permet ser més analític en la informació. Hom pot comprovar les respostes en termes quantitatius d'una resposta.

Terminis:
D'acord amb el cronograma de la fase 2, hem fixat l'aplicació del pla d'anàlisi entre les dates del 15/10/14 - 19/10/14.

Fase **III. Anàlisi de necessitats** 08/10/14 - 28/10/14	08/10/14 - 11/10/14	- **Pla d'anàlisi** de necessitats determinació d'eines de recollida d'informació
	12/10/14 - 14/10/14	- **Aplicació** del pla d'anàlisi de necessitats I: descripció i justificació d'instruments
	15/10/14 - 19/10/14	- **Aplicació** del pla d'anàlisi de necessitats II: recollida d'informació mitjançant enquestes personals i entrevistes en grup.
	20/10/14 - 22/10/14	- **Presentació** descriptiva de resultats.
	22/10/14 - 24/10/14	- **Anàlisi de resultats**: necessitats relacionades amb l'acció formativa i necessitats relacionades amb el desenvolupament del projecte
	25/10/14 - 28/10/14	- Descripció de la **solució** proposada.
		- Possibles **limitacions** del projecte.
		- **Conclusions** rellevants i identificació de factors clau irrenunciables del projecte.

		- **Avaluació de procés** (d'aquesta fase).

Tot seguit relacionem mecanismes i instruments d'anàlisi amb les línies d'anàlisi abans esmentades i també amb un objecte d'anàlisi concret i uns criteris definits

(Graella A11):

LÍNIA D'ANÀLISI	OBJECTE D'ANÀLISI CONCRET (Què)	Persones (Qui?)	CRITERIS D'ANÀLISI	INSTRUMENTS D'ANÀLISI (Com?) (Vegeu models a: Annexos)
I. Necessitats institucionals: el PEC i la concreció en les programacions didàctiques dels departaments de llengües, Valencià i Castellà.	I.1. Coordinació entre el PEC i la PGA i les programacions didàctiques dels departaments de llengües, valencià i castellà	- Professorat dels departaments de llengües: Valencià i Castellà.	- Valorar el grau de coordinació entre documentació general del centre i documentació departamental.	- Consulta de documentació: Programació General Anual i Projecte Educatiu de Centre. - Consulta de documentació: programacions didàctiques dels departaments de Valencià i Castellà
II. Necessitats formatives: treball didàctic dels departaments de llengües: valencià-castellà	II.1. Mètodes per elaborar programacions independents o coordinades: Manera de coordinar-se el professorat de Valencià i Castellà (mode, grau, freqüència, absència...)	- Professorat dels departaments de llengües: Valencià i Castellà.	- Analitzar la metodologia utilitzada per fer programacions didàctiques per realitzar-hi possibles millores.	- Documentació: actes de departament. - Entrevista tancada.
	II.2. Treball dels ítems successius sobre el Tractament Integrat de Llengües més enllà de les programacions conjuntes.	- Professorat dels departaments de llengües: Valencià i Castellà.	- Analitzar el grau d'assoliment del treball integrat de llengües interdepartamental.	- Actes de departament. - Entrevista tancada.
II. Necessitats formatives: ús i aplicació de les TIC en les àrees de llengües	II.3. Coneixements sobre eines i recursos TIC aplicades a les àrees de llengües (grau o nivell).	- Professorat dels departaments de llengües: valencià i castellà.	- Mesurar el grau de coneixement d'eines TIC en les àrees de llengües.	- Enquesta individual amb marcadors de grau
	II.4. Utilització d'eines i recursos TIC (mode, freqüència,	- Professorat dels departaments de llengües:	- Mesurar el grau de domini i utilització d'eines TIC en les àrees de llengües.	- Enquesta individual amb marcadors de grau

	tipologia, mètode pedagògic): alumnat i professorat.	valencià i castellà. - Alumnat de 1r i 2n d'ESO (un grup/aula per curs)		
III. Necessitats tecnològiques	III.1. Connexió a Internet i servidor del centre.	- Sense assignació de persona/es per a l'anàlisi	- Mesurar les capacitats de treball de la connexió a Internet i el servidor.	- Programa Ítaca. - Consulta al secretari del centre. - Consulta al coordinador TIC del centre.
	III.2. Maquinari i programari de què disposa el centre.	- Sense assignació de persona/es per a l'anàlisi	- Mesurar i comptabilitzar els equips informàtics i el programari de què disposa el centre.	- Programa Ítaca. - Consulta al secretari del centre. - Consulta al coordinador TIC del centre.
IV. Necessitats del propi projecte	IV.1. Recursos humans.	Totes les persones implicades en el projecte	- Mesurar els recursos humans que manifesten interès pel projecte i que hi participaran.	- Reunió en grup o per grups petits amb tot el personal implicat en el projecte.
	IV.2. Recursos econòmics	- Sense assignació de persona/es per a l'anàlisi	- Mesurar les despeses de confecció i de posada en funcionament del centre.	- Documentació: PGA. - Consulta al secretari del centre.
	IV.3. Recursos materials	- Sense assignació de persona/es per a l'anàlisi	- Mesurar els recursos materials de què disposa el centre per dur a terme el projecte.	- Consulta al secretari del centre.
	IV.4. Recursos temporals	- Sense assignació de persona/es per a l'anàlisi	- Mesurar la durada del projecte i com encabir-la en el cronograma temporal del centre.	- Reunió amb el director del centre i amb els docents de 1r i 2n ESO on es farà intervenció amb alumnat

2. Aplicació del pla d'anàlisi de necessitats{ XE "2. Aplicació del pla d'anàlisi de necessitats" }

2.1. Recollida d'informació{ XE "2.1. Recollida d'informació" }

La recollida o consulta d'informació s'ha realitzat utilitzant diferents mètodes. En alguns casos s'han concertat cites per avançat al centre, quan era qüestió

d'encontres personals, entrevistes, etc. En altres casos s'ha demanat informació perquè fóra facilitada en format digital que ens enviaven al **correu particular**: documentació del centre, arxius d'informació, etc.

Com a norma general, hem fet servir els **encontres individuals** ja que cada informació que volíem hi tenia accés una persona o almenys era aquesta persona qui més ens podia ajudar. En alguns casos, com ara la participació de diversos docents dels departaments, hem fet **encontres per parelles**.

Cal constatar que no hem detectat en aquesta fase cap obstacle que poguera entrebancar el desenvolupament del projecte. A més a més, hem de dir que no presenta limitacions significatives que puguen alterar la nostra concepció general inicial. Es passa doncs, a decriure i analitzar els resultats de l'anàlisi de necessitats.

2.2. Presentació descriptiva de resultats{ XE "2.2. Presentació descriptiva de resultats" }

Comentem de manera descriptiva en aquest apartat quins han estat els procediments d'actuació i els resultats obtinguts d'acord amb cada instrument d'anàlisi de necessitats utilitzat. Per a cada instrument hem utilitzat un model (vg. models a l'annex 2):

a) **Reunions informals i contacte personal**. Quan havíem de parlar amb una persona concreta, hem concertat una cita i hem fet una visita al centre. Ens hem reunit per comentar els aspectes que interessava analitzar. En aquest cas hem anat anotant manualment la informació que se'ns facilitava. Han estat sobretot trobades per parlar de qüestions molt concretes quan pensàvem que una persona ens podia donar la informació més veraç i exacta. Hem utilitzat aquest procediment, per exemple, amb persones que dominen qüestions tècniques, com ara el Secretari del centre, el coordinador de TIC del centre, el director del centre, els caps de departament, etc. Pensem que han estat molt profitoses. Han aportat agilitat i rapidesa a l'hora d'accedir a la informació. Hem de dir que coneixíem ja d'avantmà, fruit d'haver treballat en aquest centre, totes les persones amb qui hem tingut reunions personals.

b) **Consulta de documentació.** Aquest procediment sempre ha passat per un contacte previ amb una persona. Però fet aquest primer contacte, hem rebut tota la informació que requeríem al correu particular. Ha estat un procediment molt eficaç i ràpid perquè ens ha permès anar directament a la informació que necessitàvem fent recerques telemàtiques.

c) L'**entrevista guiada**, tancada. Hem utilitzat aquest procediment per extraure informació sobre els objectes d'anàlisi de la línia I: Didàctica de llengües: *Tractament Integrat de Llengües*. Pensem que és l'instrument adequat per analitzar aquesta línia perquè l'entrevista ens ha permés crear un ambient més informal, tal vegada matisar, concretar qüestions que poden conduir al

debat sobre la didàctica i la metodologia de llengües. L'entrevista pot donar joc a expansions on l'entrevistat plantegi un debat sobre la necessitat d'una determinada didàctica en llengües, sobre els seus mètodes pedagògics particulars, sobre el que opina o pensa que fan els companys de departament i la necessitat o no de consensuar maneres de treballar, etc. El resultat en aquest cas és també profitós i la quantitat d'informació ha estat abundant. Apliquem aquest instrument per obtenir informació dels departaments de llengües, amb els caps de departament i amb els professors que faran de docents en el projecte.

d) L'**enquesta individual amb marcadors de grau.** Hem utilitzat aquest procediment com a instrument d'anàlisi dels objectes d'anàlisi de la línia d'anàlisi II: Necessitats formatives: ús i aplicació de les TIC en les àrees de llengües i per part de l'alumnat. Pensem que és un instrument vàlid en aquest cas perquè permet extraure dades quantitatives sobre ús real, sobre fiabilitat, confiabilitat en les eines TIC, etc. L'ús que es fa actualment de les eines i recursos TIC potser depèn més aviat de les habilitats i competències "digitals" que no pas per qüestionar-se si s'han d'incorporar o no a l'ensenyament-aprenentatge. Per això volem dades quantitatives més que no pas qualitatives. El resultat d'aquesta eina potser és el que es pot mesurar de manera més mecànica i no requereix de reinterpretació ja que s'ajusta a uns ítems molt tancats i a una gradació valorativa també preestablerta.

   Apliquem aquest instrument per obtenir informació dels departaments de llengües, amb els caps de departament i amb els professors que faran de docents en el projecte. També l'apliquem als alumnes potencials.

3. Sistematització i anàlisi de les dades

3.1. Intercanvi d'impressions amb tutora externa sobre resultats de l'anàlisi{ XE "3.1. Intercanvi d'impressions amb tutora externa sobre resultats de l'anàlisi" }

La **tutora externa** ha estat informada de cadascun dels processos que hem seguit per extraure informació i del que hem parlat amb cada persona. La documentació extreta i tot el present projecte és compartit amb la tutora externa en un document en xarxa. En un intercanvi informal d'informació, ens reunim la tutora externa i jo per valorar com ha anat tot el procés d'anàlisi de necessitats i sobretot per comentar els resultats. Arribem a les conclusions següents:

a) Tots els mètodes i instruments que s'han utilitzat per fer l'anàlisi ens ofereixen molta informació que abans no teníem constatada ni confirmada. Cadascun aporta punts de vista diferents i ha estat un encert combinar

diferents instruments: consulta de documentació, xerrades informals amb informadors puntuals, entrevistes pautades i qüestionaris.

b) Hom constata, d'acord amb l'anàlisi DAFO que són molts els aspectes a favor del projecte, tant les fortaleses com les oportunitats, que no els aspectes negatius (debilitats i amenaces).

c) El projecte ha de comportar una forta implicació tant del professorat que hi participa com a docent com de tots dos departaments (Valencià i Castellà) per assegurar-ne la continuïtat.

d) És un projecte factible, de poc pressupost, assumible pel centre i seguiria en la línia truncada de posada en marxa anteriorment d'una plataforma educativa.

3.2. Exposició i anàlisi de resultats{ XE "3.2. Exposició i anàlisi de resultats" }

Utilitzarem la tècnica **DAFO** per extraure les conclusions o resultats de la nostra anàlisi. Aquesta tècnica té com a objectiu descobrir els punts forts i febles d'una entitat sobre la qual volem actuar. Confeccionada la nostra pròpia DAFO hauríem de ser capaços de triar un seguit d'estratègies i tasques concretes que s'ajustaren al que necessitem per dur endavant el nostre projecte. Hi encabim en la tècnica DAFO les particularitats internes de l'entitat (fortaleses i debilitats) i els factors externs que incideixen sobre l'entitat (oportunitats i amenaces).

ANÀLISI DAFO. Entitat analitzada: IES de Moixent				
	Fortaleses			**Debilitats**
1	El **Projecte Educatiu de Centre** (PEC) reflecteix almenys un dels eixos del projecte: potenciació de les llengües i del Pla de Normalització Lingüística.		1	El professorat disposa de poques hores no lectives per realitzar **tutorització** d'activitats en línia.
2	El segon eix del projecte, la incorporació de les TIC, encara que no està reflectit al PEC ni a la PGA, queda reflectit en la millora d'**instal·lacions tecnològiques** per afavorir que el professorat tinga facilitats per incorporar-les a l'aula.		2	Fins ara no s'ha fet cap projecte generalitzat d'aplicació d'eines TIC aplicades a ensenyament en línia.
3	Institut de capacitat mitjana, amb departaments amb poc nombre de professorat (facilitat per poder **coordinar-se**)		3	Les hores de reunió dels departaments de llengües no solen coincidir tots els anys.

4	Estabilitat de la **plantilla,** amb poques variacions de professorat. Pocs professors interins	4	Justament són els **professors** interins (en la meitat de casos) els que participen en el projecte (perill de continuïtat del projecte)
5	Disponibilitat i **motivació** del professorat adequada, propícia per adoptar com a propi el projecte. També motivació alta per part de l'alumnat.	5	Disponibilitat de poques hores dedicades a coordinació departamental o interdepartamental per treballar el **TIL**.
6	No existeix cap centre més a la localitat o rodalia que puga oferir la mateixa **formació educativa**.	6	Hi ha alguns alumnes que no tenen **connexió** a Internet a casa i realitzen les feines a la biblioteca municipal o en altres llocs.
7	**Coneixement elevat** dels fonaments de noves metodologies en l'ensenyament de llengües com el Tractament Integrat de Llengües (**TIL**)	7	Necessitat d'anar elaborant i actualitzant **materials** amb constància.
8	Instal·lacions i recursos òptims. **Recursos tècnics i tecnològics** (xarxa, servidor, equipament informàtic del centre i de l'alumnat adequat)		
9	**Domini mitjà/alt** d'eines i recursos TIC per part del professorat i de l'alumnat.		
10	**Baix cost econòmic** del projecte, assumible pel centre.		
11	**Millora del rendiment escolar** en consensuar accions i metodologies en un mateix grup/aula.		
	Oportunitats		**Amenaces**
1	El centre pot esdevenir referència en projectes educatius d'èxit a nivell comarcal i atraure més alumnat.	1	En ser l'única entitat pública i no haver-ne de privades que ofereixen el mateix producte, no s'hi detecten amenaces en l'aspecte educatiu.
2	L'alumnat aprèn noves maneres d'aprendre i també de treball en línia, cosa que afavoreix possible incorporació, en el futur, a treballs telemàtics.	2	Possibles reticències de part de la comunitat educativa (pares o tutors sobretot) als mètodes d'educació en línia, fora de l'aula, sense tutorització immediata.
3	Possibilitats d'ajudes econòmiques d'entitats de les quals depèn (Conselleria d'Educació) per incorporar programes d'innovació curricular i tecnològica).		

D'acord amb aquesta anàlisi, hem de preveure com contrarestar les debilitats i les amenaces.

Pel que fa a les **debilitats**:

a) **Debilitats 1 i 5.** Hem constatat que el professorat funcionari té unes hores determinades de docència (aproximadament 21h) i unes altres de permanència en el centre (fins 4h). La resta d'hores setmanals, fins les 37,5h són assignades a tasques com ara correcció d'exàmens, confecció de materials i exàmens, estudi, etc.. Aquesta permanència al centre sol comportar tasques docents i no docents. Per exemple se li poden assignar hores de guàrdia quan un altre professor està de baixa, pot tenir hores de dedicació a la biblioteca, pot tenir guàrdia de pati, reunions de departament, de nivell, de tutories, o qualsevol altra dedicació que cobreixi les necessitats organitzatives del centre. De fet, en aquestes hores el professorat no té temps de fer una tutorització adequada d'una formació en línia.

   Per tant, una proposta seria consensuar amb la direcció del centre a la formació del professorat l'assignació d'una hora de permanència al centre per tal de fer tasques de tutorització de la formació en línia.

b) **Debilitats 3, 5, 7.** Hem constatat en aquests apartats la poca coordinació interdepartamental. Aquest fet no facilitat un treball didàctic unificat quan incidim en un mateix grup/aula, tot això malgrat que els continguts de les àrees lingüístiques Valencià/Castellà sol tenir moltes concomitàncies. En la mateixa situació ens trobem quan no tenim hores dedicades al treball consensuat d'uns materials unificats.

   Proposem per tant, de primeres fer coincidir l'hora de reunió departamental dels departaments Valencià i Castellà. En segon lloc, que el professorat faci reunions conjuntes interdepartamentals almenys cada mes. En tercer lloc crear un grup de treball que vagi avançant projectes de manera progressiva sobre didàctica unificada de llengües.

c) Debilitat 2. Els projectes puntuals, com el que iniciem, poden tenir un factor de risc afegit. Fins que no es consoliden i s'avaluen els resultats, solen concebre's com a externs i desconnectats de la resta de l'acció docent que se sol fer. Perquè no ocorri això proposem una informació constant de tot el procés de l'acció docent a tots els membres del claustre del centre. A més caldria reforçar-lo donant informació sobre altres projectes semblants d'altres centres educatius que hagen funcionat. Caldrà a més, motivar des de la directiva perquè aquest projecte siga concebut com un projecte de centre, no solament interdepartamental.

d) **Debilitat 4.** Aquest punt constata una evidència de la qual és difícil de fugir. L'assignació d'horaris i de grups/aula entre els professors d'un departament pot fer-se en reunió departamental i pel procediment de consens. Però sovint s'esdevé que els departaments tenen places que no són ocupades per personal definitiu i en el moment d'elecció d'horaris i grups la persona interina a la qual s'assignarà plaça en el centre no hi és present. Això sol afectar el nostre projecte ja que treballarem en el nivell de 1r d'ESO i justament és aquest curs el que compta amb professorat interí del departament de Valencià i de Castellà.

   Podem contrarestar aquesta debilitat tot tenint en compte que el projecte depèn del departament i que caldria implicar d'alguna manera tots els

components dels departaments de manera que el professorat interí, que no coneix el funcionament del centre tinga més facilitats per dur a terme aquesta tasca.

e) **Debilitat 6.** Hem constatat que alguns alumnes no disposen de l'equip tècnic mínim per poder realitzar aquesta acció docent en línia. No volem deixar cap alumne del grup/aula fora del projecte. Seria inassumible.
Per tant reforçarem les possibles vies de solució del problema que passen per assegurar-nos que aquest alumnat té accés a equip per fer la formació en línia. Parlarem amb la biblioteca pública municipal per fer una reserva de l'equipament necessari en unes hores determinades.

Pel que fa a les **amenaces**:

a) **Amenaça 1.** Hem parlat que en ser l'únic centre públic d'Educació Secundària de la zona (el més proper està a set quilòmetres), i que tampoc hi ha centres privats d'aquest nivell educatiu en 20 quilòmetres a la redona, no detectem amenaces pel que fa al model educatiu que proposa el centre. Tampoc el centre educatiu més proper, a la localitat de Vallada, té un projecte educatiu semblant al que proposem, ni per la banda didàctica de llengües ni per la integració de les TIC en els departaments de llengües.

b) **Amenaça 2**. No hem arribat a analitzar amb profunditat aquesta possible amenaça, la de la possible reticència dels tutors o pares de l'alumnat que hi participi a acceptar aquestes noves maneres de treballar. En aquests nivells educatius sempre s'ha concebut que l'aprenentatge s'havia de fer al centre educatiu i de manera presencial. Les tasques que l'alumne sol fer a cada, anomenades deures, són part del procés d'ensenyament i aprenentatge. Solament són vistes amb bons ulls perquè hom sap que seran corregides i revisades a l'aula.
Per contrarestar aquesta amenaça caldria fer un treball de conscienciació inicial per als tutors i pares, mostrar-los el funcionament de tot el procés i fins i tot implicar-los-hi perquè facen alguna tasca de suport.

3.2.1. Necessitats relacionades amb l'acció formativa: valoració i recursos humans

3.2.1.1. Extracte de resultats i valoració d'aquests

Posem ací una mostra de l'anàlisi realitzada al centre: Extracte de resultats a partir del model 4. Qüestionari sobre competència digital aplicat a professorat i a alumnat (vg. models en annexos). Valorem els resultats estadístics i també l'apartat Observacions que ens ofereix aclariments i especificacions a les preguntes del qüestionari. La resta de necessitats han estat analitzades, com hem dit en apartats anteriors, mitjançant consulta de documentació, entrevistes guiades o bé reunions informals.

Model 4. Qüestionari competència digital	Prof1val	Prof2cast		al01	al02	al03	al04	al05	al06	al07	al08	al09	al10	mitj al
A. INSTRUMENTS I APLICACIONS														
A01. Dispositius			**mitj prof**											
A01_01. PC de taula o portàtil	5	4	**4,5**	3	5	5	3	4	4	4	2	2	4	**3,555**
A01_02. Tauleta digital, PDA	5	3	**4**	0	0	0	2	2	1	1	0	0	0	**0,6**
A01_03. Telèfon mòbil 3G o 4G	4	5	**4,5**	0	0	0	2	2	3	1	0	0	0	**0,8**
A01_04. Disc dur extern o usb	5	5	**5**	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	**0,2**
A01_05. Entorn Windows	4	4	**4**	3	3	4	3	4	4	4	3	2	3	**3,3**
A01_06. Entorn lliure (especifica)	2	2	**2**	3	3	3	3	4	4	4	2	2	2	**3**
mitjana A01	**4,16**	**3,83**		**1,5**	**1,8**	**2**	**2,3**	**2,67**	**2,83**	**2,33**	**1,1**	**1**	**1,5**	
A02. Aplicacions genèriques			**mitj prof**											**mitj al**
A02_01. Processador de textos	4	4	**4**	3	4	3	5	4	4	3	2	2	2	**3,2**
A02_02. Full de càlcul	2	1	**1,5**	0	1	0	1	1	1	0	0	0	0	**0,4**
A02_03. Presentacions visuals	2	3	**2,5**	0	0	0	1	2	2	2	1	1	1	**1**
A02_04. Sistemes de projecció	3	3	**3**	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	**0,2**
A02_05. Realitat virtual o augmentada	0	0	**0**	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0	**0,4**
mitjana A02	**2,2**	**2,2**		**0,6**	**1**	**0,6**	**1,6**	**1,6**	**1,8**	**1,4**	**0,6**	**0,6**	**0,6**	
A03. Aplicacions multimèdia			**mitj prof**											**mitj al**
A03_01. Enregistrament d'àudio	3	3		3	3	4	4	4	4	4	4	3	3	**3,6**
A03_02. Enregistrament audiovisual	2	3		0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	**0,3**
A03_03. Fotografia	1	2		3	3	3	2	3	3	3	2	2	1	**2,5**
A03_04. Subtitulació, doblatge, animació	0	0		1	2	2	2	2	1	1	1	1	1	**1,4**
mitjana A03	**1,5**	**2**		**1,8**	**2**	**2,2**	**2,25**	**2,5**	**2,25**	**2**	**1,7**	**1,5**	**1,2**	
B. TRACTAMENT DE LA INFORMACIÓ I ORGANITZACIÓ D'ENTORNS DE TREBALL I APRENENTATGE														
B01. Cerca			**mitj prof**											**mitj al**
B01_01. Cerca amb cercador (google, etc.)	3	3	**3**	2	2	2	3	3	3	2	2	2	1	**2,2**
B01_02. Cerca en repositoris educatius	2	3	**2,5**	0	0	0	2	2	1	0	0	0	0	**0,5**
B01_03. Altres	2	3	**2,5**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
mitjana B01	**2,33**	**3**		**0,7**	**0,67**	**0,67**	**1,67**	**1,67**	**1,33**	**0,67**	**0,6**	**0,6**	**0,3**	
B02. Construcció del coneixement			**mitj prof**											**mitj al**
B02_01. Objectes d'aprenentatge	2	3	**2,5**											
B02_02. Etiquetatge d'OA	0	0	**0**											
B02_03. Empaquetat de continguts (SCORM...). Altres	3	4	**3,5**											
mitjana B02	**1,66**	**2,33**												
B03. Entorns personals d'aprenentatge			**mitj prof**											**mitj al**
B03_01. Web	1	1	**1**	1	1	1	2	3	3	3	3	3	2	**2,2**
B03_02. Blog	3	4	**3,5**	2	2	2	3	3	3	3	3	2	2	**2,5**
B03_03. Wiki	2	2	**2**	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	**0,3**
B03_04. Plataforma educativa	4	4	**4**	0	0	0	0	2	2	2	2	1	1	**1**
B03_05.Altres	3	3	**3**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
mitjana B03	**2,6**	**2,8**		**0,6**	**0,6**	**0,6**	**1,2**	**1,8**	**1,8**	**1,6**	**1,6**	**1,2**	**1**	

C. COMUNICACIÓ INTERPERSONAL I COL•LABORACIÓ														
C01. Comunicació			**mitj prof**											**mitj al**
C01_01. Intranet de lloc de treball	3	4	**3,5**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
C01_02. Correu electrònic	5	5	**5**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
C01_03. Videoconferència per correu	0	0	**0**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
C01_04. Altres	3	3	**3**	3	3	3	3	5	5	5	5	5	3	**4**
mitjana C01	**2,75**	**3**		**0,8**	**0,75**	**0,75**	**0,75**	**1,25**	**1,25**	**1,25**	**1,25**	**1,25**	**0,75**	
C02. Interelació			**mitj prof**											**mitj al**
C02_01. Facebook	3	3	**3**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
C02_02. Tuenty	0	0	**0**	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	**0,2**
C02_03. Altres	0	0	**0**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
mitjana C02	**1**	**1**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0,33**	**0,3**	**0**	**0**	
C05. Identitat digital			**mitj prof**											**mitj al**
C05_01. Perfil professional	0	0	**0**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
C05_02. Facebook	3	3	**3**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
C05_03. Altres	0	0	**0**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
mitjana C05	**1**	**1**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	
C06. Seguretat informàtica			**mitj prof**											**mitj al**
C06_01. Antivirus	4	4	**4**	0	0	0	1	1	1	2	2	1	1	**0,9**
C06_02. Tallafocs	2	2	**2**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
mitjana C06	**3**	**3**		**0**	**0**	**0**	**0,5**	**0,5**	**0,5**	**1**	**1**	**0,5**	**0,5**	

La valoració dels resultats de les necessitats concretes de l'acció formativa és la següent:

a) Objectius/competències i continguts de la formació:

- Coneixen els documents general del centre, el PEC i la PGA, però mai no han parat a llegir les línies generals del PEC i no saben si els afecta en algun aspecte directe de l'ensenyament de llengües. No saben si la PGA recull aspectes sobre l'ús de les TIC al centre, als departaments i a les programacions.
- Quant a elaboració d'unitats programades, no solen coordinar-se entre les persones del departament. Cadascú elabora la seua.
- No es fa coordinació interdepartamental Valencià-Castellà.
- Coneixen els fonaments metodològics del Tractament integrat de Llengües, saben que el currículum recull aquesta metodologia, però solament l'apliquen de manera dispersa i en algunes actuacions concretes, però no mai per fer programacions conjuntes o per fer actuacions d'aula consensuades.
- Mai no han realitzat ensenyament en línia com a docents, però sí que han rebut formació com a discents en aquesta modalitat.

b) Perfil dels destinataris:

- Quant a dispositius, tots disposen de PC, portàtil o d'accés a un ordinador

encara que no siga propi. El 90% domina l'entorn Windows. A més tots han treballet en entorns lliures però el 30% no arriba a dominar-los.

- Quant a aplicacions TIC genèriques, tots han treballat amb el processador de textos però un 30% no arriba a dominar-lo de manera còmoda o en la majoria de les utilitats.
- Quant a aplicacions multimèdia, tots dominen almenys l'enregistrament d'àudio. La resta d'aplicacions no arriben a dominar-les, encara que les coneixen.
- Pel que fa al tractament de la informació, tots han fet cerques amb google, però més de la meitat reconeixen que no ho fan de manera eficaç.
- Pel que fa a entorns personals d'aprenentatge, coneixen i usen els blogs. D'altra banda, no han treballat gairebé mai en formats de plataformes educatives.
- Per a la comunicació i la col·laboració personal, tots dominen a bastament el servei de whatsapp i de msm. En entorn de treball no solen utilitzar cap sistema.
- Quant a identitat personal, cap aprenent la té construïda.
- En seguretat informàtica, tothom manifesta que l'ordinador que utilitza té antivirus però no s'hi preocupen d'actualitzar-lo.

Podem concloure que el perfil de l'aprenent podem dir que és bastant complet en competència TIC i mitjà-baix en aprenentatge mitjançant TIC.

c) Perfil dels docents:

- Quant a dispositius, el 100% posseeixen ordinador o portàtil i a més dominen l'entorn Windows. Han treballat tots en entorns lliures encara que manifesten que no el dominen de manera còmoda.
- Quant a aplicacions genèriques, el 100% domina el processador de textos i altres eines com sistemes de projecció.
- Quant a aplicacions multimèdia, el 100% domina l'enregistrament d'àudio però no cap altra aplicació.
- Pel que fa al tractament de la informació, el 100% sap fer cerques i cerques avançades amb google. També el 50% sap fer cerques en repositoris educatius eficaçment i l'altre 50% les fa però no amb seguretat.
- Quant a construcció del coneixement, tots dominen l'empaquetat d'OA almenys en el format SCORM, i ho han realitzat com a pràctiques en algun curs de formació, però no tots solen fer amb eficàcia els propis OA.
- Pel que fa a entorns personals d'aprenentatge, utilitzen habitualment els blogs i les plataformes educatives.
- Per a la comunicació i la col·laboració en entorn professional utilitzen la intranet del centre, el correu electrònic i serveis com els de whatsapp.
- Pel que fa a la identitat personal, tots els docents manifesten que solament utilitzen Facebook.
- Quant a seguretat digital, manifesten que utilitzen solament antivirus i que saben com actualitzar-lo.

Podem concloure que el perfil del docent és bastant complet en competència TIC i mitjà-alt en ensenyament mitjançant TIC. En aquesta necessitat d'analitzar la formació del professorat, volem fer una remarca que afecta al

paper del professorat en les actuacions en l'àmbit de les llengües i de les TIC. Dins del marc normatiu legislatiu, les administracions educatives públiques elaboren un **pla de formació del professorat** anual amb unes línies estratègiques molt concretes. Aquest pla de formació, que afecta tots els centres sostinguts amb fons públics, tant el que coneixem com a centres docents públics, com els centres docents privats concertats, gaudeix d'una oferta formativa àmplia que consta de diferents modalitats.

És fruit d'aquesta necessitat de formació contínua, com de la necessitat d'avançar en programes i actuacions d'èxit que naix el plantejament d'aquest projecte nostre que proposa un camí en la millora de la pràctica docent.

Pel que fa a la formació del professorat, l'orde 65/2012 esmenta quines són les línies estratègies d'actuació de la Conselleria competent en matèria de formació:

> "Article 5. Pla Anual de Formació Permanent del Professorat,
> 1. El Pla Anual de Formació Permanent del Professorat, d'ara endavant PAF, és el document de la Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació que definix les línies estratègiques generals, les àrees d'actuació prioritàries així com les instruccions concretes sobre formació permanent del professorat per a cada curs escolar.
> [...]
> 4. Són línies estratègiques generals [de la Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació]:
> a) L'actualització metodològica.
> b) La formació plurilingüe.
> c) La incorporació i l'augment de la presència de les tecnologies de la informació i la comunicació, d'ara en avant les TIC, en els processos d'ensenyança/aprenentatge." (Orde 65/2012, p. 30590)

Una altra ordre, l"orde 64/2012, al seu torn, marca el perfil dels Centres de Formació i Recursos del Professorat (CEFIRE), que depenen de la xarxa pública de centres que assessoren en matèria de formació del professorat:

> " Article 13. Composició dels CEFIRE generals
> 1. El personal dels CEFIRE generals estarà compost per un director, que assumirà l'assessoria de gestió i direcció de centres, així com un nombre variable d'assessors dels àmbits de gestió següents:
> a) Plurilingüisme
> b) Tecnologies aplicades a l'ensenyança i aprenentatge
> c) Infantil
> d) Formació de persones adultes
> e) Àmbit científic
> f) Àmbit humanístic
> g) Escola inclusiva i transició entre etapes." (Orde 64/2012, p. 30585)

Per tant, en aquestes dues ordres també queden recollides com a línies preferents d'actuació l'àmbit plurilingüe i l'àmbit de les TIC.

3.2.1.2. Recursos humans relacionats amb el desenvolupament de l'acció formativa

Hem analitzat tots els possibles agents de l'acció formativa i d'acord amb les entrevistes personals i qüestionaris tothom està disposat a assumir el rol que havíem previst en el pla inicial.

A més afegim **l'alumnat** que hi participarà. En aquest cas les previsions no són les mateixes. Vistos els horaris anuals dels grups sobre els quals es podia fer una intervenció, 1r i 2n d'ESO, hem canviat la planificació, i de la mateixa manera que només hem analitzat les necessitats d'un grup aula de 1r d'ESO, amb 10 alumnes (grup de desdoblament), pensem que per iniciar el projecte aquest grup podria bastar per fer aquesta intervenció inicial.

Les persones que poden participar en l'acció docent són les següents:

a) **La tutora externa i Cap de departament de Valencià.** La persona encarregada de la funció de tutoria externa d'aquest projecte és alhora professora del departament de Valencià, i actualment també cap d'aquest departament. És funcionària de carrera pel cos de professors d'ensenyament secundari amb destinació definitiva a l'IES de Moixent en el qual ja treballa fa més de 10 anys. La seua experiència, tant en els aspectes docents propis de la didàctica de llengües, i com a membre de la COCOPE del centre (Comissió de Coordinació Pedagògica) han estat factors decisius per fer-la partícip en aquest projecte.
   Pensem que, a més a més, tots aquests anys d'experiència al mateix centre serveixen per tenir una visió àmplia tant del funcionament i gestió del centre, per exemple en la posada en funcionament de sistemes tecnològics que impliquen canvis didàctics, com en la detecció de necessitats educatives de l'alumnat que hi ha estat escolaritzat.
b) **Cap del departament de Castellà.** Professora funcionària definitiva.
   Dirigeix el departament i és membre de la COCOPE.
c) **El professorat dels departaments de Valencià i Castellà.** En aquest projecte participaran les següents persones.
   - 1 professor del departament de Valencià: qui fa docència en 1r i 2n d'ESO.
   - 1 professor del departament de Castellà: qui fa docència en 1r i 2n d'ESO.

Per tant, passem a assignar-los un rol, fer la concreció de la competència professional de cadascuna i a assenyalar en quina fase del projecte intervindran:

PERSONA	ROL (FUNCIÓ) ENCOMANADA	Competència professional	FASE DEL PROJECTE

Tutora externa (i cap del departament de Valencià)[10]	- Coordinació i procés de consens en el projecte en els apartats de pràctica en centre. - Valida l'acció proposada i tot el procés de pràctica. - Participació com a docent en el procés de coordinació interdepartamental.	- Domini del treball en equip i d'eines de coordinació.	Fases VII i VIII
Cap del departament de Castellà	- Participació com a docent en el procés de coordinació interdepartamental.	- Domini del treball en equip amb fórmules de consens diverses.	Fases VII
Professors de 1r i 2n d'ESO	- Funció docent en la fase d'aplicació de proves pilot.	- Domini de les competències metodològiques i didàctiques en l'ensenyament en línia aplicat a les àrees de llengües. - Domini d'eines tecnològiques facilitadores i creadores d'aprenentatge en línia.	Fase VII
Alumnat de 1r d'ESO, grup/aula de 10 alumnes	- Participació com a discents.	- Domini d'eines tecnològiques facilitadores i creadores d'aprenentatge en línia.	Fases III i VII

A més, el professor en pràctiques (jo) farà el paper de dissenyador instruccional en el format bàsic i facilitarà els continguts per iniciar la formació.

L'estudiant en pràctiques s'encarrega en el període de curs 2014-2015 de crear un primer fons de continguts per fer la implementació de l'acció formativa. Aquest rol haurà de ser assumit posteriorment per altres persones del centre.

3.2.2. Necessitats relacionades amb el desenvolupament del projecte

3.2.2.1. Recursos humans relacionats amb el desenvolupament del projecte

En el centre educatiu, aquestes persones han participat ja i poden continuar participant en el disseny i la posada en marxa del projecte:

[10] Hem dit adés que tant la cap del departament de Valencià com la de Castellà participen com a facilitadores d'informació tant dels departaments com de la COCOPE. També els professors que faran de docent han participat en la facilitació d'informació del departament i de la pràctica docent.

a) **Membres** de l'**equip directiu** que ens ajuden facilitant-nos informació i ajudant-nos en algunes qüestions tècniques:
   - El director de l'IES de Moixent (és, així mateix, membre del departament de Valencià).
   - El cap d'estudis (coordina les programacions didàctiques i l'aplicació de l'ús de les TIC en el centre).
   - El secretari (té encomanades en el centre funcions de control de l'ús de la plataforma Moodle).

b) **Altres membres del claustre escolar**. El **coordinador TIC** del centre, amb funcions tècniques i pedagògiques.

PERSONA	ROL (FUNCIÓ) ENCOMANADA	Competència professional	FASE DEL PROJECTE
Director de l'IES de Moixent	- Facilitador d'informació sobre funcionament general del centre i diversos documents de gestió i administració.	- Tècnic en gestió de centres educatius.	Fase 0, I i II
Cap d'estudis de l'IES de Moixent.	- Facilitador d'informació sobre processos docents.	- Competència en gestió de processos docents. Domini de la coordinació de programacions didàctiques i l'aplicació de l'ús de les TIC en el centre).	Fase 0, I i II
Ssecretari de l'IES de Moixent	- Facilitador d'informació sobre processos administratius i gestió d'alguns processos tècnics.	- Domini de la gestió de proecesos administratius. Controla les gestions administratives i algunes de tècniques.	Fase 0, I i II
Coordinador TIC	- Assessorament en qüestions tècniques i tutorització de continguts inicials sobre formació tecnològica.	- Domini de la competència digital de manera completa a nivells de programació i assessorament tècnic.	Fases VII

3.2.2.2. Recursos econòmics

En l'apartat del pla d'anàlisi no havíem previst una assignació directa de recursos a l'acció formativa. No obstant això, ara pensem que sí que cal fer una previsió d'aquesta pel que fa a recursos econòmics ja que si el centre vol rebre subvencions caldrà que faci un document de justificació econòmica que haurà de presentar a l'entitat que convoque ajudes destinades a programes de formació, com ara la Conselleria d'Educació.

Per tant, ara que coneixem a fons el funcionament del centre i hem parlat amb les persones que duen la gestió econòmica, hem parlat amb el coordinador TIC i amb els docents avancem algunes possibles partides pressupostàries per finançar el projecte:

a) Partida pressupostària interna del centre destinada a infrastructures

(manteniment).

b) Partida pressupostària interna del centre destinada a manteniment i compra de material.
c) Partida pressupostària interna del centre per a activitats formatives del claustre de professors i d'altre membres de la comunitat educativa.
d) Partida pressupostària externa sobre formació del professorat: convocatòria de Gestió Autònoma de Centres (convoca Servei de Formació del Professorat) (inclou un percentatge per a compres de materials diversos, sobretot materials fungibles).
e) Partida pressupostària externa sobre formació del professorat: convocatòria de Projectes de formació en Centres, grups de treball i seminaris (convoca Servei de Formació del Professorat).
f) Partida pressupostària externa sobre programes d'innovació educativa (convoca Direcció General Innovació i Qualitat Educativa).
g) Partida pressupostària externa d'ajuda a projectes educatius en centres educatius (Ajuntament, Diputació).

Totes les partides esmentades són variables. L'assignació de diners de les internes sovint de factors de necessitats prioritàries del centre, participació d'un nombre determinat de membres del claustre en accions formatives, etc. Les externes, la majoria atorgades per convocatòries públiques, L'assignació de diners de les xternes depèn de factors com la viabilitat del projecte presentat, la baremació objectiva del projecte, el concurs o no d'altres centres i la quantitat d'aquests en la participació en una mateixa convocatòria, etc.

Hom podria atendre, amb aquestes partides, despeses com ara:

- **Docència** assignades a aquesta formació.
- S**uport tècnic**.
- Treball del p**ersonal administratiu i de serveis** (secretari, conserge, bidell).
- Treball de disseny i posada en funcionament de la plataforma educativa (aules 1 i 2)
- Treball de creació de materials didàctics.
- Gestió del procés en general.
- Compra, manteniment de **recursos materials i tecnològics** (vg. punt següent).

3.2.2.3. Recursos materials i tecnològics

Els recursos materials i tecnològics que havíem previst són suficients i s'adeqüen a les característiques d'una possible acció formativa a distància en diversos formats. El manteniment i posada en marxa d'aquests recursos és responsabilitat del centre i no genera despeses extraordinàries. Disposem dels següents recursos materials i tecnològics:

- Recursos **materials**, aules, material fungible, bibliografia, etc.
- Despeses d'infrastructures del centre: **llum, calefacció** del centre.

- Manteniment i gestió d'aules i **d'equips tècnics i tecnològics** del centre (en percentatge a l'acció formativa proposada).
- **Manteniment,** gestió, compra d'equips informàtics personals dels discents.
- Despeses de **funcionament** dels discents: llum, calefacció, material fungible.

3.2.2.4. Recursos temporals

Com hem comentat adés, els horaris escolars han fet que ajustem l'acció formativa a un sol grup/aula. La intervenció que hi farem, després de parlar amb el cap d'estudis del centre i amb els professors de valencià i castellà que donen docència directa en aquest grups, és la següent: l'alumnat rep aproximadament 110 hores de formació en llengües, 55 de castellà i 55 de valencià. Com l'acció formativa que proposem integra tots dos departaments, considerem un total de 40 hores comunes per al treball a distància.

Havent parlat amb el professorat sobre les hores que solen destinar els alumnes a fer feines i deures a casa, la nostra formació sol equivaldre a aquestes hores que abans dedicaven a treballar des de casa amb els llibres de text i que ara farien en un entorn virtual d'aprenentatge. No incloem en el nostre format ni en les hores d'ensenyament en línia les hores que els alumnes dediquen a l'estudi i preparació d'exàmens.

3.3. Descripció de la solució proposada{ XE "3.3. Descripció de la solució proposada" }

La nostra proposta s'emmarca dins de l'Itinerari de docència en línia. Farem una descripció detallada d'un pla d'actuació en què tractem tots els tots els aspectes del disseny, la posada en funcionament i la coordinació docent.

Per a comunicació, compartició de documents, interelació i coordinació entre docents:

- Plataforma educativa gratuïta.

Per a l'ensenyament i aprenentatge de discents:

- Plataforma educativa gratuïta d'ensenyament en línia, modular.
- Docents (paper): tutorització parcial, en hores de permanència en el centre.
- Discents (paper): autoformació en línia, treball individual.
- Altres actors externs: sense participació obligatòria d'altres actors externs, en tot cas voluntària (pares, tutors).
- Estratègies d'ensenyament i aprenentatge: ensenyament en línia, tutoritzat, amb material propi (o aliè de suport)
- Mètode d'ensenyament i aprenentatge: metodologies conductistes i estructuralistes en la majoria de continguts.

- OA i materials de producció pròpia.
- Activitats: pròpiament lingüístiques i gramaticals d'acord amb els continguts curriculars propi del nivell de l'aprenent.
- *Feed-back*: eines de fòrum; *feed-back* puntual, quan és requerit sobretot.
- Avaluació: autoavaluació com a únic sistema.

3.4. Possibles limitacions del projecte i estratègies per fer-hi front{ XE "3.4. Possibles limitacions del projecte i estratègies per fer-hi front" }

Volem esmentar almenys dues limitacions que hem observat en l'etapa d'anàlisi de necessitats de l'acció docent proposada. Cal tenir-les en compte, encara que no es donen, per si hem de modificar en algun aspecte la nostra intervenció:

- Esmentem la dificultat d'actuació amb diferents grups/aules alhora. Per això hem preferit actuar sobre un de sol.
- Caldrà tenir en compte diversos factors que poden incidir sobre la continuïtat del projecte, com ara: motivació, canvis en el calendari previst per a activitats docents del centre.

Per a la primera ja hem pres una mesura correctora: actuem sobre un grup/aula reduït d'alumnes.

Per a la segona hem previst un programa d'intervenció de tutorització del procés que motivi i engresque tots els participants, tant docents com discents. Una mesura podria ser la inclusió d'aquest treball que es fa en línia en el còmput final de la nota global de les avaluacions de l'alumnat que es facen als departaments de llengües.

3.5. Conclusions{ XE "3.5. Conclusions" }

Cal esmentar les conclusions més rellevants i remarcar els factors o elements que pensem que han de ser clau, per ser indispensables, en el nostre projecte i als quals no podem renunciar. Ens referim a aquests aspectes després de constantar que en la pràctica al centre poden ser millorats, alguns, incorporats de nou, d'altres:

a) Recollir els fonaments del Projecte Educatiu de Centre pel que fa al ***Tractament Integrat de Llengües***, la pròpia, el valencià, i l'altra oficial, el castellà, i afavorir un procés que les integre totes dues en unes metodologies innovadores coordinades des dels departaments de llengües.
b) Afavorir les reunions de coordinació interdepartamental valencià-castellà i oferir pautes, materials i models per seguir un pla que **unifique la pràctica i la metodologia** dels dos departaments.
c) Reprendre l'esforç truncat de la incorporació de les **TIC** en el centre educatiu i en concret afavorir tendències que les incloguen com a eines amb les quals

aprendre i com a eines afavoridores de noves maneres d'aprendre.

d) El projecte que volem dur a terme no pot circumscriure's als departaments de llengües. Ha de ser un **projecte de centre**. Cal que s'hi impliquen, d'una manera o altra, tant els òrgans de direcció i gestió del centre, com el professorat que forma el claustre, com altres membres de la comunitat educativa com ara els pares o tutors. Aquesta implicació pot passar per la mera informació del projecte o per la participació en algun moment en aquest. El projecte hauria de ser, a més, un projecte d'innovació que identifique el centre enfront altres centres educatius.
e) Hem de procurar **actuacions d'èxit,** i pensem que el nostre projecte pot ser complementari al treball que es fa ja a les aules i que tots dos poden ajudar a millorar el rendiment escolar. Els ensenyaments amb TIC en línia afavoreixen el treball crític, responsable i autònom.
f) Hem de prendre mesures per aconseguir que els resultats sobre domini i ús de les **TIC**, que hem avaluat com a suficients perquè el projecte puga tenir èxit, puguen ser millorats amb formació o amb la **pràctica constant** en aquestes noves metodologies proposades.
g) Hem de preveure alguns **canvis en els rols docents.** L'ensenyament en línia requerirà que el docent vaja assolint nous reptes com ara la planificació acurada de tots els processos, afavorir la interacció i comunicació entre l'alumnat, l'ensenyament proactiu, l'autoavaluació, etc.
h) Finalment, totes les propostes del projecte han d'afavorir la millora de les competències en les àrees lingüístiques i potenciar l'**èxit escolar**.

3.6. Avaluació de procés de fase{ XE "3.6. Avaluació de procés de fase" }

El procés d'anàlisi de necessitats ha estat una fase bastant llarga i costosa. Hem extret les següents conclusions:

a) D'acord amb la **planificació general**: pensem que hem atès els aspectes més importants per analitzar les necessitats. Tot i això hem hagut de fer algunes variacions: detall del pressupost que no havíem previst i restricció de l'acció formativa a un grup/aula de 10 alumnes.
   Pel que fa en concret a la **recollida d'informació,** cal dir d'entrada, que totes les persones que havíem inclòs en la planificació de l'anàlisi de necessitats han mostrat la seua conformitat a participar en aquest procés, d'acord amb el rol que pensàvem que podien realitzar.
   Tota la intervenció d'aquesta fase s'ha realitzat en **hores de permanència** al centre de les persones amb qui ens hem trobat. A més de les hores de docència, tant les persones de l'equip directiu, com el coordinador TIC, com els professors dels departaments de llengües, han de completar una part del seu horari amb activitats de no docència, com ara guàrdies, atenció a pares, reunions de departament, claustres, etc. Hem d'agrair que l'equip directiu ens haja atès també en hores de treball de direcció.
   En tot moment hem tingut facilitat d'**accés** a la informació amb el compromís

que fóra tractada adequadament i de forma confidencial en benefici de l'estudiant (jo) i del centre educatiu. Totes les persones que hi han intervingut ens han ajudat moltíssim i de manera eficaç. A més, la documentació del centre, que ha d'estar d'acord amb la legislació vigent, disponible per a tota la comunitat educativa, també ha estat fàcil de consultar.

b) D'acord amb els **objectius** fixats: s'assoleixen tots els objectius que ens havíem fixat. Per diferents vies hem pogut accedir a fer una anàlisi completa de les necessitats.
c) D'acord amb el **calendari**: ens hem endarrerit en la fase de la planificació de l'anàlisi però com les altres parts han anat d'acord amb el temps establert, els terminis fixats per a la fase 3 han estat els que havíem planificat al calendari d'actuacions.
d) D'acord amb els **resultats** que esperàvem: el procediment ha estat rendible i ens permet fer-nos una idea completa sobre totes les necessitats del centre. Els resultats s'ajusten en gran mesura a la percepció i el coneixement inicial que teníem de l'entitat, dels docents, dels discents i de les línies que marca el PEC i les programacions dels departaments de llengües. També s'ajusta bastant al que esperàvem esbrinar quant a domini i ús de les TIC.
e) Desviacions en relació amb la **planificació**: pensem que no ha hagut cap desviació sobre el que havíem planificat. Potser sí que han quedat aspectes que podíem haver analitzat, però en no estar programats, no podem dir que hi hagi desviacions en aquest aspecte.
f) Incidència en la **continuïtat** del projecte (l'afecta o no): en alguns aspectes els participants no esperaven trobar aquests resultats i aquesta reflexió. Però la motivació i l'interés pel projecte no ha quedat modificat i tothom està disposat a continuar-hi treballant.

III. DISSENY DEL PROJECTE{ XE "III. DISSENY DEL PROJECTE" }

1. Revisió d'objectius i ajust del cronograma{ XE "1. Revisió d'objectius i ajust del cronograma" }

1.1. Revisió dels objectius del projecte{ XE "1.1. Revisió dels objectius del projecte" }

L'anàlisi de necessitats feta en la fase anterior ens ha fet tenir una perspectiva més amplia. Per tant, ara revisem i reformulem els objectius específics. De l'objectiu general en fem una redacció més entenedora. La redacció inicial era:

1. Analitzar la idoneïtat de noves metodologies com el Tractament Integrat de Llengües a la didàctica de llengües (valencià i castellà) i la conveniència d'incorporar diverses eines TIC, per donar suport al treball conjunt i coordinat dels departaments esmentats.

Entre els objectius específics eliminem el número 5. La redacció anterior era:

"1.5. Potenciar el contacte amb altres membres de la comunitat educativa, pares, tutors, altres professors, que poden intervenir i ajudar en l'aprenentatge que fan els alumnes de continguts, mitjançant la incorporació d'eines TIC amb les quals podem, a més, afavorir mètodes i maneres de fer consensuades entre possibles mediadors, pares i el professorat implicat."

Pensem que analitzada com a amenaça la possible interferència dels pares o tutors en un ensenyament amb metodologia nova, que podria provocar rebuig o reticències inicials, preferim iniciar el projecte amb el consens del professorat però sense intervenció d'altres membres de la comunicat. Quan serem conscients que anem en la línia correcta, i posteriorment, d'acord amb els resultats del projecte, es convidarà els pares perquè hi puguen participar.

L'objectiu 1.4 es reformula. La redacció anterior era:

"1.4. Debatre sobre orientacions específiques sobre com utilitzar correctament diverses eines TIC a l'aula virtual (plataforma) (bé siguen Objectes d'Aprenentatge, bé eines 2.0, bé eines de tecnologia mòbil aplicables a l'ensenyament de llengües per tal de millorar la competència digital de l'alumnat i la millora del rendiment escolar general.

Vistos els nivells de domini de les eines TIC, les competències tant de l'alumnat com del professorat, pensem que cal assegurar les eines TIC imprescindibles per dur a terme el projecte. Volem que dominen l'ús d'una plataforma educativa. Per tant no hi afegirem cap altra eina implementadora de la plataforma que poguera suposar un esforç complementari per tothom. També ajustem alguns dels formats amb què elaborarem materials.

Per tant, els objectius generals i específics queden reformulats de la manera següent:

Objectiu general

1. Sistematitzar la incorporació efectiva de noves metodologies i la idoneïtat del *Tractament Integrat de Llengües* en la didàctica de llengües (valencià i castellà) i la conveniència de conjuminar en aquest procés diverses eines TIC per donar suport al treball conjunt i coordinat dels departaments esmentats.

Objectius específics

1.1. Millorar els aspectes funcionals dels departaments de llengües (Valencià i Castellà) mitjançant un disseny de programacions consensuades i l'ús de les TIC, tot respectant l'autonomia de cada departament.
1.2. Reflexionar sobre la idoneïtat d'aplicar conscientment al nivell de les programacions de departament i a la didàctica de l'aula diversos aspectes del *Tractament Integrat de Llengües* que afavorisquen la millora en els rendiments en competència comunicativa tant en castellà com en valencià.
1.3. Analitzar algun espai de treball propi i en línia per a ús interdepartamental perquè tant el professorat com l'alumnat hi puga disposar d'una eina de treball en línia amb materials, recursos i eines compartits.
1.4. Debatre orientacions específiques sobre com utilitzar correctament les eines TIC pròpies d'una aula virtual (Plataforma educativa) aplicables a l'ensenyament de llengües per tal de millorar la competència digital del professorat i de l'alumnat i afavorir el rendiment escolar general.

1.2. Cronograma de la planificació{ XE "1.2. Cronograma de la planificació" }

La revisió dels objectius i les conclusions que hem extret de l'anàlisi de necessitats ens duu a replantejar-nos alguns aspectes del cronograma de la planificació.

D'una banda, hem ajustat el cronograma de la fase 4 (Disseny del projecte). En un primer moment el disseny de la proposta, l'avaluació del projecte i la justificació d'eines anava tot en el mateix tram horari. Ara, hem dividit d'una

banda el disseny de la solució proposada, al qual dedicarem 10 dies, de la proposta d'avaluació i la justificació d'eines, als quals dedicarem 3 dies.

D'altra banda, també han variat alguns dels productes finals que volem desenvolupar.

Cronograma de la fase 4				
Tasca general	**Tasques concretes**	**Recursos necessaris**	**Responsables i implicats**	**Outputs o productes que cal desenvolupar**
- Revisió d'objectius 29/10/14 – 31/10/14	- Relectura i reformulació dels objectius generals i específics. - Relectura del pla de necessitats i la seua anàlisi pròpia.per a reformulació d'objectius.	- Documentació pròpia de les fases 0, 1, 2, 3 (objectius i tota la fase 3).	- Responsable: l'aprenent en pràctiques.	- Document de redacció d'**objectius reelaborats** (format .doc)
- **Cronograma** 29/10/14 – 31/10/14	- Relectura del pla de necessitats i la seua anàlisi pròpia. - Reajustament del cronograma.	- Cronograma inicial (fase 1) - Documentació pròpia de la fase 3.	- Responsable: l'aprenent en pràctiques. - Implicats: professorat i alumnat.	- **Cronograma** reelaborat (format .doc)
- **Enfocament teòric:** model pedagògic. 29/10/14 – 31/10/14	- Fixació teòrica de model pedagògic.	- Bibliografia específica.	- Responsable: l'aprenent en pràctiques.	- Document de marc teòric del **model pedagògic** (format .doc)
- Disseny de la **solució.** 01/11/14 – 10/11/14	- Disseny de la proposta d'aprenentatge: disseny de les aules Moodle.	- Maquinari (PC propi i accés a Internet. - Accés a Plataforma d'ensenyament en línia Moodle. - Models de disseny sobre aules en plataforma Moodle.	- Responsable: l'aprenent en pràctiques. - Implicats: professorat docent i discents.	- Plataforma d'ensenyament en línia: **dues aules Moodle**
	- Disseny de la interacció en les aules Moodle.	- Maquinari (PC propi i accés a Internet. - Accés a Plataforma d'ensenyament en línia Moodle. - Models de disseny sobre aules en	- Responsable: l'aprenent en pràctiques. - Implicats: professorat docent.	**- Eines de fòrum, xat i correu electrònic** a les aules Moodle.

		plataforma Moodle.		
	- Disseny de l'entorn tecnològic: especificitats de les aules Moodle.	- Maquinari (PC propi i accés a Internet. - Accés a Plataforma d'ensenyament en línia Moodle. - Models de disseny sobre aules en plataforma Moodle.	- Responsable: l'aprenent en pràctiques. - Implicats: docents.	**- Mapa** de l'entorn dissenyat.
	- Disseny dels materials propis per a la intervenció d'ensenyament.	- Maquinari (PC propi i accés a Internet. - Models de disseny sobre aules en plataforma Moodle. - Materials i recursos propis i recursos aliens en línia sobre TIL, coordinació de grups professionals. - Materials i recursos propis i recursos aliens en línia de les àrees de Valencià i Castellà. - Bibliografia específica.	- Responsable: l'aprenent en pràctiques. - Implicats: docents.	(vg. desenvolupament productes de les aules en punt 3.2. de la fase 4 (graella 2)
- Disseny de **l'avaluació** 11/11/14 – 13/11/14	Disseny de models per a l'avaluació dels aprenentatges	- Models de rúbrica i portafoli propis i models en xarxa. - Bibliografia específica sobre avaluació d'aprenentatges.	- Responsable: l'aprenent en pràctiques. - Implicats: docents i discents.	**- Rúbrica** digital inserida en la plataforma Moodle. (aula 1) **- Portafoli** digital de l'aprenent. (aula 2)
	- Justificació de l'eina d'aplicació per a l'avaluació de la proposta d'aprenentatge.	- Bibliografia específica sobre avaluació d'eines docents.	- Responsable: l'aprenent en pràctiques.	- **Document** de justificació de l'eina utilitzada per a l'avaluació del aprenentatges (format doc)
- Disseny de **l'avaluació del projecte**.	- Dissenyar una eina d'avaluació del projecte.	- Continguts en web Evaluareed. - Bibliografia específica sobre avaluació d'eines docents.	- Responsable: l'aprenent en pràctiques.	- Aplicació del **checklist** Evaluareed en xarxa - **Document** de reflexió sobre el cheklist (format .doc)
- **Pressupost** i **justificació** de l'ús dels elements	- Estudi i elaboració del pressupost del projecte.	- Documentació sobre aquest projecte (fases 0, 1, 2, 3).	- Responsable: l'aprenent en pràctiques.	- **Full de càlcul** de desenvolupament del projecte.

disponibles 14/11/14 – 16/11/14	- Elaboració de document de justificació d'eines pròpies enfront d'eines alternatives.	- Bibliografia específica sobre elaboració de pressupostos.		- **Document** de justificació d'eines. (format .doc)
- **Avaluació** d'aquesta fase. 14/11/14 - 16/11/14	- Checklist sobre la fase 4. - Document d'extracció de conclusions sobre el checklist.	- Model de checklist Evaluareed en línia.	- Responsable: l'aprenent en pràctiques.	- **Document** de text.

2. Enfocament teòric{ XE "2. Enfocament teòric" }

2.1. Model pedagògic{ XE "2.1. Model pedagògic" }

El projecte contempla la creació de dues aules complementàries: l'aula 1 servirà d'espai de treball per al professorat, per fer diverses feines de coordinació i planificació. L'aula 2 permetrà dur a terme la pràctica sobre continguts gramaticals amb l'alumnat. D'entrada s'intervindrà en l'aula 2 amb alumnes de 1r d'ESO. Aquesta aula 2 ha de servir de model d'espai de treball per crear aules noves quan s'incorporen al projecte alumnes de 2n d'ESO, 3r, etc.

Per tant, el professorat tindria un únic espai de treball, i cada nivell educatiu que s'incorporara al projecte tindria la pròpia aula com ara ho tindrien els alumnes de 1r d'ESO.

2.1.1. Model per a l'aula 1 (professorat)

En aquesta **aula 1 (professorat)** solament intervé com a participant en l'acció formativa el professorat, tant en el rol de docent com en el de discent. La proposta que s'hi fa és essencialment, en dues direccions: d'una banda s'hi fa un treball de reflexió i anàlisi en grup sobre documents didàctics que cal consensuar, per a la qual cosa s'hi han dissenyen activitats de treball en grup; d'altra banda es demana l'elaboració i sistematització de materials (programacions) fruit del consens anterior, és a dir, unes programacions didàctiques interdepartamentals en les quals han de quedar reflectides les noves metodologies d'aprenentatge de llengües.

De fet, només es demana un primer pas de consens, més aviat procedimental, en el qual s'unifiquen de programacions en una de sola, que no pas de didàctica de llengües. El professorat ha de reflexionar sobre aspectes didàctics també,

però no se li demanarà que els aplique amb completesa a l'aula virtual 2 (alumnat).

Hem escollit per a les accions que es realitzaran a l'aula 1 un model de **treball cooperatiu**. Hom treballarà en format de grup, petit grup, i es buscarà la participació activa de tots els implicats. Les dinàmiques de treball cooperatiu comporten unes dinàmiques basades en l'associació, l'anàlisi crítica, el debat i el consens i un treball per projectes. Concebem la tasca general d'aquesta aula, centrada sobretot en la coordinació didàctica interdepartamental, com un projecte a llarg termini el qual iniciem ara amb una proposta bàsica inicial.

Volem iniciar a l'aula 1 aquesta manera de treballar abans d'aplicar-la amb completesa a l'aula 2 (alumnat). L'aula 2 tindrà una metodologia d'aprenentatge diferent. La metodologia de l'aula 1 es podria aplicar a l'aula 2 una vegada assumida la dinàmica i una vegada que el professorat hagi assumit conscientment els plantejaments que se li fan. Però com volem començar el projecte en totes dues aules alhora, i vist que el treball a les aules presencials encara continua sent sobretot un aprenentatge de tipus conductista i estructuralista, sobretot aplicat a continguts gramaticals com ara l'ortografia, que d'altra banda sol donar resultats acceptables, pensem que no és bo canviar radicalment la manera de fer a l'aula virtual 2 perquè seria entrar en contradicció amb el que es fa a l'aula presencial. Per tant la forma de treballar a l'aula 1 i a l'aula 2 serà bastant diferent.
De fet, la nostra proposta incorpora dinàmiques de treball cooperatiu a les dues aules Moodle. Aquestes dinàmiques però, en l'aula 2 queden restringides als aspectes de comunicació, treball autònom i autoavaluació, però no pas a la didàctica dels continguts gramaticals que s'hi insereixen. Per això,

a) Volem assegurar les premisses formatives de l'aula 1 fins que el professorat se senta segur en aquesta manera de treballar.
b) A l'aula formativa 2 mantindrem el model formatiu quant a didàctica de continguts gramaticals que s'aplica a les aules presencials, per dos motius: el primer perquè seria contraproduent trencar radicalment aquest model presencial i proposar mètodes diferents aplicats en el mateix temps i a les mateixes seqüències didàctiques d'aprenentatge; en segon lloc perquè el manteniment d'aquest model conductista i estructuralista, ens ajudarà a copsar les diferències amb l'altre model, el de l'aula 1, de tipus constructivista i també perquè pensem que el model conductista i l'estructuralista donen bons resultats aplicats a continguts gramaticals com l'ortografia.

Tornant a la fonamentació del **treball cooperatiu**, aquesta proposta suposa un pas per superar aquell aprenentatge que Freire, P. (1970) anomenava *educació bancària*, una simple transferència de coneixements i valors on el professor és qui sap, qui actua, imposa disciplina i preveu i prescriu tot el procés d'ensenyament-aprenentatge. El professor és el subjecte actiu i l'aprenent és

mer espectador, sovint passiu, que es dedica a escoltar i on el sistema no li permet superar les desigualtats que es poden donar.

En la societat actual, d'acord amb el marc general que comenta (Elboj, C. i al., 2002, citat per Martín, N. - Cabré, J., 2011, p. 4):

> "[...] ens trobem immersos en societats que han sofert canvis sense precedents tals com el sorgiment i augment de les tecnologies de la informació i la comunicació, els processos de globalització, les realitats cada cop més plurals i la presència i importància de dinàmiques i relacions cada vegada més dialògiques. Aquestes noves realitats socials no troben respostes en la simple interacció entre un alumne o una alumna i el mestre o la mestra sinó que demanen una escola que es transformi, una escola on s'adoptin alternatives basades en el diàleg entre les persones que hi conviuen."

Un dels autors claus que se situa a la base del desenvolupament de la concepció dialògica de l'aprenentatge és Lev Vygostky (1979), que demostrà la importància del fet social en l'aprenentatge, i també que el coneixement es construeix a partir de la interacció amb l'entorn, per la qual cosa és fonamental potenciar una coordinació entre allò que l'alumnat aprèn a l'aula i el que després viu fora d'aquesta. Vygostky intuí la importància de la interacció en l'aprenentatge i posà de manifest que per aprendre, l'element clau és la presència d'alguna persona més capaç (un adult amb més experiència i amb més coneixements) que puga orientar l'aprenent i millorar el seu rendiment.

D'altra banda, Beck, U. i al. (1994), aporta la teoria de la modernització reflexiva, la qual fa evident que en la nostra societat la reflexió per mitjà del diàleg és un element cada vegada més determinant. A la vegada, aquest diàleg reflexiu produeix un increment de l'aprenentatge instrumental que no es produeix en altres plantejaments més tradicionals o en la individualització del procés.

Les dinàmiques de treball cooperatiu van lligades doncs, al concepte d'***aprenentatge dialògic***. Aquest tipus d'aprenentatge compta amb set principis que cal complir perquè l'aprenentatge que es genere siga realment dialògic (Elboj, C. i al., 2002). El més important de tots és que el diàleg ha de ser un diàleg igualitari, en el qual doncs, han de predominar les pretensions de validesa en detriment de les de poder. Així doncs, totes les aportacions són valorades d'acord amb els arguments de validesa exposen i no d'acord amb el poder de cada persona.

Altres principis que inclou l'aprenentatge dialògic són:

- Intel·ligència cultural (engloba la intel·ligència acadèmica i la pràctica).
- Transformació social superadora de desigualtats.
- Aprenentatge instrumental.

- Creació de sentit.
- Solidaritat.
- Igualtat en la diferència.

Un pas més, o una variant del treball cooperatiu, la qual forma part de les concrecions de l'aprenentatge dialògic dins l'aula són els ***grups interactius***. Aquest model suposa un canvi organitzatiu en qualsevol centre educatiu i en els grups/aula. Té en compte totes les idees de Vygotsky sobre els processos d'interacció i llurs beneficis. També es fonamenta en la perspectiva dialògica de Freire, P. (1997).

Així doncs, partint de la premissa que tothom amb la capacitat de llenguatge i acció i que es necessita el diàleg per interactuar, cal buscar fórmules que permeten els aprenents interactuar entre sí. A més, com més heterogènies siguen aquestes fórmules, més aprendran els alumnes. Aquesta dinàmica fomenta la integració enfront d'altres maneres de treballar com els agrupaments per habilitats o coneixements, o models de segregació.

El model de grups interactius incorpora persones voluntàries de la comunitat (pares, amics, gent del barri, voluntaris en definitiva), perquè puguen ser elements clau en la intervenció a l'aula. A aquest voluntariat se li encomana la funció de promoure la interacció entre els estudiants perquè aquests resolguen les tasques proposades. En aquest procés, el docent s'encarrega de la gestió de l'aula i la dinamització dels grups formats. A menys ràtio adult - aprenent, augmenta la qualitat de temps disponible per a cadascú.

La formació de grups petits, i heterogenis permet que s'estableixi la col·laboració entre aprenents i fa que es promoga que s'ajudin entre ells, cosa que genera un esperit de motivació més elevat. Aprenem amb els companys alhora que tenim oportunitat d'ajudar-los en el seu aprenentatge.

També hi ha experiències en què els voluntaris I les voluntàries es reuneixen una estona abans de l'inici de la sessió per tal de comentar la jugada i organitzar-se de la millor manera possible.

2.1.2. Model per a l'aula 2 (alumnat)

Malgrat que l'aprenentatge de llengües en contextos plurilingües actualment sol fer-se basant-se en els paradigmes del *Tractament Integrat de Llengües* i la competència comunicativa, nosaltres pensem que el treball de l'ortografia, i solament en aquest cas dins dels continguts gramaticals de les àrees lingüístiques, no té per què fer-se sota aquests paradigmes i per això optem per un altre model d'instrucció en aquesta aula 2 que ens sembla de rendiment més elevat per a aquests aprenentatges.

Per a l'acció formativa que es realitza a **l'aula 2** amb l'alumnat hem escollit un model d'instrucció directa. D'acord amb la classificació d'arquitectures de disseny que proposa Clark, 2002, citat per Williams i altres, p. 21, el podem incloure en el model d'arquitectura directiva, la qual es caracteritza per una organització de continguts en petits paquets, ser una instrucció programada i adreçada a discents principiants d'habilitats procedimentals.

Aquest model d'instrucció directa s'emmarca dins dels corrents **associacionistes** i **conductistes** de l'ensenyament-aprenentatge. Malgrat que en l'actualitat està clarament denostat, penso que per a instruir en determinats continguts de les àrees instrumentals, en concret dins de la lingüística, diferents apartats de gramàtica normativa, pot ser un mètode ben eficaç.

Com bé diu Conole (Pedagogical models...), molts mètodes amb l'etiqueta "constructivista", són indistingibles dels que deriven de la tradició associacionista. Aquest seria tal vegada un punt a favor de la validesa tan qüestionada de les teories conductistes per a determinades activitats.

També és important tenir en compte, com bé diuen (Mayes i al., 2004, p. 15). "que la base intel·lectual del disseny de **sistemes d'instrucció (ISD)** poua en la perspectiva conductista, encara que se centra especialment en l'anàlisi de tasques" (trad. autor). Tot i això és possible crear ISD (compostos d'unitats jeràrquiques de dimensió reduïda, dissenyades en seqüència, que s'aprenen cronològicament quan s'ha assolit el domini de la unitat anterior) amb la finalitat d'assolir rutines concretes com l'ortografia, i que són més aviat un reforç a la bona escriptura que no pas un requisit indispensable per a ser competent comunicativament, com sí que ho seria el domini de la sintaxi (oral i escrita), que pot entrebancar la comprensió d'un text.

El nostre model no és però un ISD. A més, aporta un tret distintiu als dissenys conductistes directes ja que aquests solen basar-se en un control estricte de l'activitat i una retroalimentació (reforç) constant. Nosaltres proposem mantenir el sistema d'estructura de continguts en petites dosis, l'aprenentatge seqüencial i progressiu, els aspectes mecànics i repetitius, però hi incorporem alguns aspectes de l'autoaprenentatge. Pensem que una activitat tan mecànica com ho és l'ortografia, si està ben seqüenciada, permet que l'aprenent faça el seu camí, siga autoaprenent, sense l'ajuda constant del professor. Oferirem retroalimentació, però no immediata ni constant.

Finalment, destaquem del nostre model que, sent una acció formativa en línia, volem que siga un complement a una altra acció formativa que es fa de manera presencial, de manera que la segona és un **complement** de la primera. No parlem de modalitat semipresencial perquè no és el nostre objectiu un projecte sobre la part presencial, que ja es desenvolupa a l'IES de Moixent, sinó un projecte sobre la part d'ensenyament en línia.

Característiques del disseny des del punt de vista conductista

a) **Aprenentatge**: procés de connectar unitats mentals o de comportament primari mitjançant seqüències d'activitats
b) **Objectius** clars.
c) **Finalitat**: formació, enfortiment i ajustament de les associacions.
d) **Metodologia**:
- Associacionisme: reforç de connexions particulars mitjançant la retroalimentació. Associacions concebudes com a objectes de comportament.
- Reforç positiu proporciona estímul per aconseguir millors resultats d'acord amb patrons requerits.
- Retroalimentació immediata en casos d'èxit.
- Avaluació: anàlisi curosa de resultats i sobretot del disseny d'alineació dels objectius d'aprenentatge.

e) **Seqüències de treball**:
- Components: simples, com prerequisits, per després passar a tasques més complexes. S'aprèn en petits passos ordenats lògicament.
- Rutes i rutines individualitzades, d'activitat organitzada, relacionades amb els coneixements previs de l'individu.

Model d'instrucció directa i aprenentatge de l'ortografia

Centraré l'elaboració d'una proposta educativa sobre l'aprenentatge de l'ortografia en el **model d'instrucció directa** (model de transacció de la instrucció directa). Malgrat que l'ortografia és una habilitat anomenada *lingüística*, i entra directament dins la competència comunicativa, trobem parlants que sense escriure de manera correcta des del punt de vista ortogràfic són capaços de fer-se entendre, per tant són competents, tal com ho són aquells parlants que en l'oral dominen el registre dialectal però no l'estàndard.

És per això que **l'ortografia** s'emmarca en un nivell d'habilitats secundari a l'hora de dominar una llengua: primer saber comunicar-se, després perfeccionar el codi. A més l'ortografia és una habilitat que s'aprèn mecànicament, per repetició i insistència en unes tasques determinades, com ara, la lectura, en part la comprensió oral i sobretot mitjançant exercicis d'ortografia tradicionals o estructuralistes, etc.

El segon motiu de tria d'aquest marc pedagògic rau en les **necessitats educatives del grup d'alumnes** a què s'aplica. Pràcticament la majoria del grup no ha estat capaç en nivells anteriors d'assolir el domini de l'accentuació bàsica del català. Per tant hom vol incidir en un model de sessions dirigides, tancades i que s'estructura en seqüències amb components simples, com prerequisits, i tasques més complexes. Fins que no s'assoleixen els components simples no s'avança cap a tasques complexes.

El tercer motiu implica els beneficis de les TIC i **l'ensenyament independent** però guiat. El model instruccional directe. Molts OA o ISD en *e-learning* continuen fent prevaldre l'ordenació contínua i seqüencial de continguts. En

tasques com l'ortografia, de **rutina**, mecàniques, és important avançar pas a pas, seguint un camí recte, sense pèrdua. Aportem un model de **fitxa-material** de treball senzill, amb estructura esquemàtica, que es repeteix en tot el material. Això facilitarà l'adquisició de rutines de treball i resolució d'activitats.

El quart i últim motiu rau en l'aplicació d'estímuls directes i el **reforç selectiu** en tasques tan rutinàries que sense un reforç que premie el treball és difícil l'èxit, perquè les motivacions per aprendre certs continguts de vegades són escasses.

2.2. Model didàctic per a l'ensenyament de llengües i aplicació de les TIC{ XE "2.2. Model didàctic per a l'ensenyament de llengües i aplicació de les TIC" }

2.2.1. *Tractament integrat de Llengües* i aplicació de les TIC

El nostre projecte parteix de dos eixos imbricats: d'una banda les noves didàctiques d'ensenyament de llengües. D'altra banda, les noves didàctiques d'aplicació de les TIC a les llengües. Veiem algunes reflexions que fan els especialistes sobre cadascun d'aquests dos aspectes i que ajudin a entendre quin serà el nostre model didàctic.

La lingüística textual i l'enfocament comunicatiu es relacionen molt directament amb les teories cognitives de Piaget, Ausubel, Bruner, Novak, etc., i amb les teories sociocognitives de Luria, Pavlov i sobretot Vygotski, que actualment predominen en el panorama de la psicologia de l'aprenentatge. Aquestes teories comparteixen, juntament amb l'innatisme i la teoria del llenguatge de Chomsky, l'enfocament mentalista i cognitiu.

Es parteix de la idea bàsica que la facultat del llenguatge és una de les capacitats cognoscitives de l'ésser humà. Així, de manera semblant a com copsem la diferència entre accions i actors, inconscientment, copsem la diferència entre un verb i un substantiu. Es subratlla la importància dels conceptes i de les relacions entre conceptes en la construcció del coneixement, i el paper decisiu que juga el llenguatge per codificar, donar forma i adquirir significats.

Des d'aquesta perspectiva, el coneixement i la producció de coneixements és interpretat com una xarxa de conceptes i proposicions que s'elaboren i es modifiquen constantment. La ruptura i substitució d'uns conceptes i representacions per uns altres, el que s'anomena «conflicte cognoscitiu», és a la base del desenvolupament tant del coneixement científic col·lectiu com del coneixement racional individual.

En l'àmbit dels **especialistes en didàctica de llengües**, Cummins, J. (1979), formula la *Hipòtesi d'Interdependència Lingüística*, en la qual planteja ja un

model psicolingüístic de l'aprenentatge de llengües en contextos multilingües. Serra, J M. i Vila, I. (1992) expliquen la teoria de Cummins d'aquesta manera:

> "[un model psicolingüístic] en el qual es pressuposa la inexistència d'un magatzem per a cada una de les llengües i proposa l'existència d'una competència lingüística general que es pot vehicular en una o en l'altra llengua. Aquesta competència lingüística general, però, no fa referència directament als aspectes que habitualment es coneixen com a específicament lingüístics, sinó que té a veure fonamentalment amb les regles que governen l'ús del llenguatge. En altres paraules, la *competència lingüística subjacent comuna* a la qual es refereix Cummins, no es relacionaria tant amb les diverses formes o regles com es concreta una determinada llengua en una comunitat lingüística, sinó amb una capacitat més general subjacent a totes les llengües que s'adquireixen al llarg de l'aprenentatge de l'ús del llenguatge." Serra, J M. i Vila, I. (1992, p. 27)

Aquest punt de vista sobre l'ensenyament de llengües en contextos plurilingües o quan l'alumnat té una L1 i aprèn una L2 o aquesta L2 és vehicle de continguts curriculars, és a dir, també és llengua d'instrucció, pressuposa que un alumne aprèn llengües amb els mateixos processos. Per tant, cal que la intervenció de diferents professors de llengua, o de professors que vehiculen en diferents llengües un mateix grup/aula (un mateix alumnat) siga feta de manera consensuada i atenent les premisses irrenunciables de les metodologies pròpies del Tractament Integrat de Llengües.

Pel que fa a l'aplicació didàctica de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació, Sandra Grau, com a experta en **tecnologies TIC**, comenta la necessitat de la incipient incorporació de les TIC a l'ensenyament reglat, sobretot de la Xarxa com a espai de treball en equip i com a eina vàlida per aconseguir determinats objectius pedagògics:

> "A més de la pròpia capacitació, la Xarxa ofereix i facilita als docents espai perquè puguen crear i compartir els seus propis recursos didàctics, més adaptats als seus objectius pedagògics i que en conseqüència promouran en l'alumnat capacitats i valors no tan fàcilment assolibles mitjançant unes altres metodologies (cooperació amb altres centres educatius, participació en projectes internacionals, ús de les TIC –tecnologies de la informació i la comunicació–, gestió de la informació, etc.)." (Grau, S., 2007, p. 8)

D'altra banda, Montse Guitert i Teresa Romeu incideixen en el canvi en el paper de l'aprenent quan s'incorpora l'ús de TIC:

> "Las posibilidades que ofrece la formación en línea comportan que el estudiante adquiera habilitades de autonomía, entendida como la autodirección de su aprendizaje; la solución de problemas y su

> aplicación en el mundo real; la diversidad de estilos de aprendizaje, así como nuevas maneras de abordar los procesos educativos, de comunicarnos, de gestionar la información y de difundirla.
> Ante el nuevo papel del estudiante, activo y protagonista, que gestiona su proceso de aprendizaje, que construye conocimiento y desarrolla habilidades relacionadas con el uso de las TIC (Pérez Mateo y Guitert, 2011), el profesor deja de ser la única fuente de información para convertirse en asesor y guía, y se responsabiliza de proporcionar las estructuras educativas y de orientar al estudiante para que este pueda acceder y transformar sus interacciones en conocimiento (Guitert, Romeu y Musach, 2009)." (Guitert, M. - Romeu, T., 2011, p. 78)

Des d'aquesta perspectiva, l'aplicació de les TIC en l'aprenentatge de llengües és un fer irrenunciable. I comporta tenir en compte:

- Aprendre de la tecnologia.
- Aprendre sobre la tecnologia.
- Aprendre amb la tecnologia.

2.2.2. *Tractament Integrat de Llengües*: algunes divergències en relació al model de didàctica general

És veritat que el *Tractament Integrat de Llengües* treballa sobre premisses cognitivistes i constructivistes, i veu de la pragmàtica i les gramàtiques textuals. A més té com a premissa la funció de competència comunicativa com a eix de l'aprenentatge de llengües.

Vist això, la nostra proposta d'aprenentatge del sistema ortogràfic des del punt de vista conductista sembla una contradicció. No obstant això defensem aquesta instrucció directa en casos d'aprenentatge mecànic, però no la defensaríem en l'aprenentatge de les capacitats comunicatives, com parlar, escriure, escoltar, llegir i interactuar.

És per això que ens adeqüem a un Tractament Integrat de Llengües en alguns postulats, com ara l'organitzatiu d'accions consensuades a l'aula, i el de les programacions integrades per a diverses llengües, i ens hi allunyem, en certa mesura, quan treballem l'ortografia des del punt de vista conductista.

3. Disseny detallat de la solució proposada: aules Moodle{ XE "3. Disseny detallat de la solució proposada\: aules Moodle" }

3.1. Descripció general de la proposta d'aprenentatge{ XE "3.1. Descripció general de la proposta d'aprenentatge" }

La idea bàsica consisteix a dissenyar dues aules Moodle que serveixin els departaments de llengües, Valencià i Castellà per a dos objectius concrets:

a) **L'aula 1** servirà per al treball conjunt de coordinació didàctica dels departaments esmentats. Ha de permetre compartir documentació que sol elaborar cada departament per separat i alhora compartir documentació que s'ha d'elaborar de manera conjunta.

b) **L'aula 2** servirà de suport a una acció didàctica conjunta dels departaments. Una vegada realitzada una primera acció sobre didàctica consensuada sobre el Tractament Integrat de Llengües, aquesta base teòrica ha de quedar reflectida en una pràctica docent concreta. L'aula 2 allotjarà aquesta pràctica concreta adreçada als alumnes.

Per tant, concebem aquestes dues aules com a **complementàries**. L'aula 1 inclou aspectes metodològics i de programació que controla el professorat. L'aula2 inclou la pràctica docent amb l'alumnat. És clar que a l'aula 2 també hi inclourem la programació d'aula, la que necessiten els alumnes per orientar les seues tasques de manera adequada.

3.2. Disseny de la solució TIC{ XE "3.2. Disseny de la solució TIC" }

3.2.1. Disseny de la proposta d'aprenentatge

Detallem a continuació la nostra proposta d'aprenentatge que es fonamenta en una relació entre tots els elements que la integren on l'eix central del disseny són les activitats. D'una banda, relacionem objectius competencials i continguts i els assignem una o diverses activitats. D'altra banda, aquestes activitats (mitjançant un codi o número que les identifica, va relacionada amb una estratègia metodològica concreta, la descripció del rol docent i discent que hi correspon i els recursos que hi assignem.

Activitats	**Graella 1**				
	Número d'aula	Objectius específics	Objectius competencials (competències	Continguts	
	Graella 2				
Activitats	Descripció de l'activitat	Estratègia metodològica	Rol docent o discent	Output	Recursos de suport

Els nostres objectius competencials i continguts des les aules 1 i 2 deriven deriven dels currículums oficials que marca la Conselleria d'Educació, Cultura i Esports. El Decret 112/2007, de 20 de juliol (vg. bibliografia) conté el currículum

de l'Educació Secundària Obligatòria de l'àrea de Valencià: llengua i literatura / Castellà: llengua i literatura, S'hi parla d'objectius lligats a competències o objectius competencials i s'estableixen uns blocs de continguts, entre aquests el que ateny a la nostra acció formativa: la gramàtica.

Per tant, el que hem fet és elaborar els nivells segon i tercer de concreció del currículum:

- El 1r nivell és el que fixa el decret 112/2007. Aquest nivell serveix per orientar els objectius i continguts que nosaltres hem establert per a l'aula 1 i per a l'aula 2.
- El 2n nivell, el de les programacions de departament, són els continguts que volem que el professorat treballe a l'aula 1 en uns documents conjunts d'ambdós departaments (vegeu graelles de programació 1 i 2).
- El 3r nivell de concreció curricular és el que nosaltres establim per a desplegar la didàctica amb l'alumnat de l'aula 2 (vegeu graella de programació 3).

(vegeu les graelles de planificació docent, 1, 2, 3 a annex 5)

3.2.2. Disseny de l'entorn tecnològic

3.2.2.1. Maquinari

Esmentem els requisits tècnics bàsics dels equips informàtics, tant dels docents com dels aprenents.

a) Unitat PC amb sistema operatiu LliureOffice. (programari lliure)
b) Optativament, entorn Windows XP o Vista Home Premium
c) Micròfon, cas de PC que siguen de taula.
b) Accés a la Xarxa, mínim 5 megues.

3.2.2.2. Programari general

a) Programes bàsiques del paquet LliureOffice: processador de textos, presentacions visuals, full de càlcul. (programari lliure)
b) (Optatiu) Programes bàsics d'entorn Windows: processador de textos, presentacions visuals, full de càlcul.
c) Lector de documents en format pdf. (programari lliure)
d) Programes per fer captures de pantalla. (programari lliure)
e) Programa d'enregistrament d'àudio. (programari lliure)

3.2.2.3. Disseny general de l'entorn Moodle i disseny d'aules Moodle

L'**entorn de treball Moodle** és una plataforma web que consta d'un paquet d'eines web per tal de facilitar la comunicació, l'aprenentatge i el treball de grups o comunitats d'aprenents mitjançant la utilització d'unitats de PC i una connexió a la xarxa Internet.

Aquest entorn permet crear entorns educatius que faciliten la creació i el

desenvolupament de cursos en línia. L'administració valenciana disposa d'un servei d'accés a la pròpia plataforma Moodle (versió 2.5) (http://cefire.edu.gva.es) que es constitueix en un entorn virtual d'aprenentatge per tal de:

- realitzar cursos que formen part del programa de formació de formació a distància del professorat,
- oferir aquest espai als centres educatius que vulguen tenir-lo com a plataforma educativa formativa pròpia.

El disseny de la plataforma Moodle de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esports, de la Generalitat Valenciana és el següent.

ESPAI	SUBESPAIS	Funcionalitat
Espai de navegació	Pàgina principal	Inclou informació general de cursos
	El meu perfil	Disseny del perfil personal de l'usuari
	Els meus cursos	Inclou tots els cursos als quals està matriculat un aprenent o docent
Notícies		Notícies de Conselleria d'Educació, Cultura i Esports
Llocs d'interès		Enllaç a altres llocs o espais de treball o webs

ESPAI	SUBESPAIS	Aula 1 o 2	Funcionalitat
Espai de navegació	Pàgina principal	Aula 1 i 2	Inclou informació general de cursos
	El meu perfil	Aula 1 i 2	Trets del perfil a la xarxa de l'usuari.
	Els meus cursos	Aula 1 i 2	Inclou tots els cursos als quals està matriculat un aprenent o docent
Curs actual (=Espai de treball de l'aprenent	Curs (codi)	Aula 1 i 2	Mostra el curs en el qual hi treballem.
	Participants	Aula 1 i 2	Espai de comunicació amb la resta de participants.
Configuració[1]	Administració de curs	Aula 1 i 2	Ajustos de disseny i configuració del curs
	Canvi de rol	Aula 1 i 2	Rols docent i discent. També rol administrador.
	Ajustos de perfil	Aula 1 i 2	Ajustar el perfil de l'usuari.
Utilitats CEFIRE	Alta i baixa d'usuaris	Aula 1 i 2	Accés ràpid a inscripció usuaris i llista d'usuaris.
Calendari		Aula 1 i 2	Indicacions temporals d'accions i tasques programades que cal realitzar.
Esdeveniments propers		Aula 1 i 2	Anuncis que gestiona el docent al calendari del curs.
Últimes notícies		Aula 1 i 2	Notícies publicades pel docent.

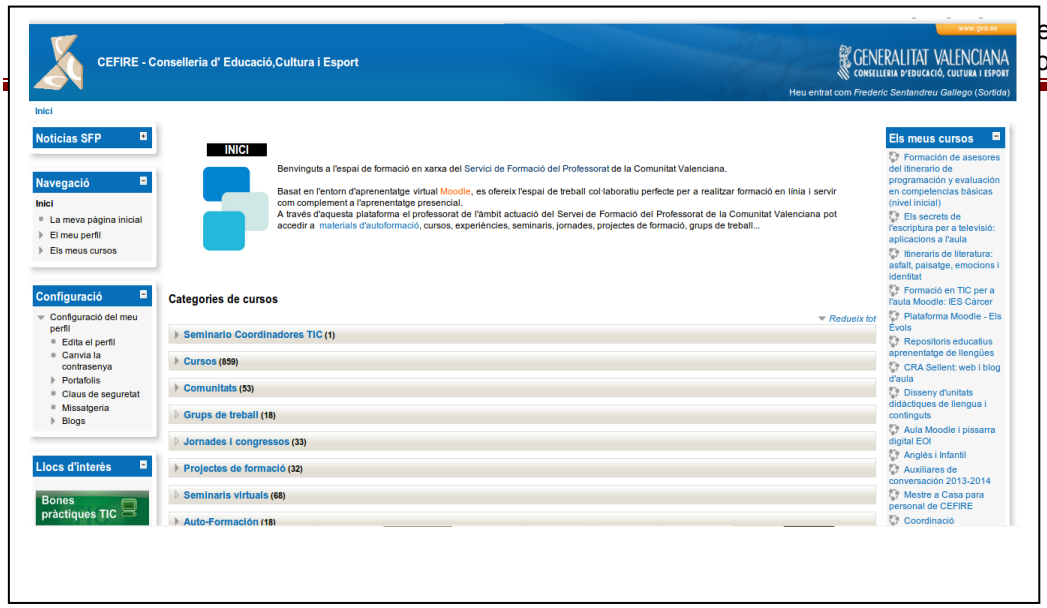

Fig. 2. Estructura d'un exemple d'aula Moodle (Conselleria d'Educació, Cultura i Esports, Generalitat Valenciana.

Quant al disseny de les dues **aules Moodle**, com l'acció formativa en totes dues va interelacionada és important que totes dues conserva, al màxim possible el disseny general, els formats de presentació i les eines incloses.

S'assenyalen en la graella els espais i els subespais que formaran part del disseny de l'aula 1 (professorat) o aula 2 (alumnat).

Fig. 3. Estructura d'un exemple d'aula Moodle (Conselleria d'Educació, Cultura i Esports, Generalitat Valenciana.

3.2.2.4. Disseny de les eines d'interacció (feed-back) i comunicació

Analitzen en aquest apartat quines estratègies docents són necessàries perquè una acció docent en línia com la que proposem siga efectiva i eficaç. Un acurat tractament del seguiment i el control de tot el procés assegurarà bona part de l'èxit.

Una comunicació fàcil, entre el professor i l'alumnat i entre els diferents grups de treballs d'alumnes, així com del grup aula ajudarà a vehicular correctament tot el disseny de l'acció docent.

En el cas de la plataforma Moodle, tenim diverses eines configurades per a realitzar la comunicació dins les aules de treball. En concret disposem de tres eines:

- Fòrum. Eina de comunicació grupal.
- Correu electrònic. Eina de comunicació persona - persona.

No està previst utilitzar l'eina de xat en aquesta acció formativa ja que no es preveuen activitats sincròniques.

La tasca del professor pot dividir-se, com hem dit adés, en **dues vessants d'intervenció** que dinamitzarà el professor o el propi aprenent:

I. Comunicació i gestió d'eines i recursos
II. Dinamització de l'acció formativa (procés d'aprenentatge)

Tot seguit presentem el detall d'aquestes intervencions, visualitzades en accions concretes que relacionem amb 4 factors:

a) Espai i les eines que utilitza preferentment en cada intervenció.
b) Moment de la intervenció (inicial, continu, final).
c) Quina persona gestiona la intervenció als espais i eines.
d) Quina persona participa en l'acció.

a) Vessant d'intervenció I. Comunicació i gestió d'eines i recursos

Comunicació i gestió d'eines i recursos	**Espai i/o eina utilitzada de Moodle**	**Moment**	**Gestió**	**Participació**
. Notes informatives sobre **funcionament de l'aula**, recursos, eines.	Fòrum general de l'aula	inicial	professor	professor - alumnes
. Indicacions d'**accés** a la gestió i facilitació de recursos i materials educatius.	Fòrum general de l'aula	continu	professor	professor - alumnes
- Presentació de l'**aula** (estructura general), espais i llurs funcionalitats **(1)**	Fòrum general de l'aula	inicial	professor	professor - alumnes
- Verificació i control de funcionament de totes les **eines** de la Plataforma i eines de treball.	Fòrum general de l'aula	inicial i continu	professor	professor - alumnes
- Tasca de **consultoria** diversa i economització d'energies.	Fòrum general de l'aula i correu particular	inicial i continu	professor	professor - alumnes
- Captació de l'**atenció** de l'alumnat, manteniment de les sinergies positives i tractament diversificat a l'alumnat segons la tipologia.	Fòrum general de l'aula i correu particular	inicial i continu	professor	professor - alumnes
. Gestió i ajuda a **l'organització** general, de grups, individual.	Fòrum general de l'aula	continu	professor	professor - alumnes
- Facilitació d'**estratègies de treball** en grup i col·laboratiu.	Fòrum general de l'aula	continu	professor	professor - alumnes

- Indicacions sobre l'ús, intercanvi i gestió de **fitxers** i materials (per exemple a l'àrea de fitxers)	Fòrum general de l'aula i correu particular	inicial	professor	professor - alumnes

b) Vessant d'intervenció II. Dinamització del procés d'aprenentatge

Dinamització de l'acció formativa (procés d'aprenentatge)	**Eina utilitzat**	**Moment**	**Gestió**	**Participació**
- Benvinguda i **primers consells**. Presentació de l'**organització general** de l'acció formativa	Fòrum general de l'aula	inicial	professor	professor - alumnes
- Presentació de la **guia docent** i la **planificació general**.	Fòrum general de l'aula	inicial	professor	professor - alumnes
- Presentació de **mapa gràfic** de l'acció docent	Fòrum general de l'aula	inicial	professor	professor - alumnes
- Presentació dels **materials**.	Fòrum general de l'aula			
- Demanar **presentació de l'alumnat** al fòrum.	Fòrum general de l'aula	inicial	professor	professor - alumnes
. Indicacions generals, enunciat, concreció i pautes per a realitzar les activitats i les tasques	Espai de treball del curs, dins de cada unitat	inicial	professor	professor - alumnes
- Avançament de possibles dificultats en què es trobin els alumnes	Fòrum general de l'aula	inicial de l'activitat	professor	professor - alumnes
- **Avisos**, notificacions sobre continguts i acció formativa.	Fòrum general de l'aula i correu electrònic de l'alumne	continu	professor	professor - alumnes
- Feed-back sobre les **tasques**, correccions sobre indicacions fetes, sobre temporització.	Fòrum general de l'aula i correu electrònic de l'alumne i espai de treball Qualificacions	continu	professor	professor - alumnes
- Presentació de **recursos complementaris** (presentar notícies d'actualitat, material d'aprofundiment, novedós, petites activitats complementàries)	Fòrum general de l'aula	continu	professor	professor - alumnes
- **Periodització** general de l'acció formativa	Espai de treball del curs, unitat 0	inicial	professor	professor - alumnes
- **Periodització** detallada de l'acció formativa	Espai de treball del curs, unitat 0	inicial	alumnes	professor - alumnes
- Indicacions i guia per a la gestió de l'**aprenentatge individual**	Espai de treball del curs, unitat 0	continu	alumnes	professor - alumnes
. **Animar** a l'alumnat a les trobades inicials en fòrum i debat.	Fòrum general de l'aula	inicial i continu	professor, alumnes	professor - alumnes
. **Encoratjament** i motivació general o en aspectes concrets.	Fòrum general de l'aula	continu	professor, alumnes	professor - alumnes
. Descripció d'**expectatives** en relació a la tasca que cal realitzar.	Espai de treball del curs, unitats	final (cap al final)	professor, alumnes	professor - alumnes
- Missatge d'**acomiadament** de l'aula	Fòrum general de l'aula	final	professor	professor - alumnes

- Dinamització i organització del **fòrum**.	Fòrum general de l'aula	inici d'activitat	professor	professor - alumnes
- Comentaris sobre **publicació** de continguts elaborats per l'alumnat i penjats a la plataforma	Fòrum general de l'aula i correu particular	continu	professor	professor - alumnes

3.2.2.5. Disseny dels materials (formats, suports), elements multimèdia

Hom buscarà un disseny bàsic en la presentació de materials. Com que la finalitat és que l'acció formativa, si és acceptada pel centre IES de Moixent, puga ser continuada pel professorat del centre, i vista la competència en eines TIC, la disponibilitat temporal i el nombre de persones que poden treballar en el projecte, hem preferit adoptar formats i suports molt senzills. Posteriorment hom podrà passar a formats més elaborats si ho considera oportú.

Per tant, deixem de banda alguns formats d'empaquetament de productes, com ara el format SCORM i l'exelearning, els quals solament utilitzarem per als materials teòrics (Unitat 1), i treballarem sobretot en aquests formats:

a) Documents que han de ser manipulats, per treballar sobre aquests: format doc.
b) Documents de consulta, lectura: format pdf o doc
c) Documents d'àudio, tant els de comprensió com els d'expressió: format mp3.
d) Documents audiovisuals: format mp4.
e) Documents de consulta en línia: url del recurs.

3.2.2.6. Disseny de l'avaluació dels aprenentatges

Tant l'avaluació de l'aula 1 com la de l'aula 2 es fonamenten en un model **autoavaluatiu**, de reflexió personal i crítica sobre la feina feta, tant individual com en grup. És per això que l'avaluació es realitzarà mitjançant dues eines que donen suport a aquesta concepció, la **rúbrica** i el **portafoli**. A més l'avaluació també tindrà un ***feed-back*** determinat, moments en els quals pot intervenir el tutor.

Els **criteris d'avaluació** s'incorporen a les mateixes eines d'avaluació, portafoli, rúbriques.

Acció avaluada		**Procediment i eina d'avaluació**	**Espai utilitzat**	**Moment**	**Gestió**
ParticipacióAcció formativa aula 1	- Autoavaluació: r**úbrica** digital	Espai de treball del curs, Unitat d'avaluació	final	docent	docent

Acció formativa aula 2	- Autoavaluació: **portafoli** digital.	Espai de treball del curs, Unitat d'avaluació	continu	alumnes	alumnes (i/o docent)[11]
Acció formativa aula 2	- Autoavaluació: **rúbrica** (forma part del portafoli)	Espai de treball del curs, Unitat d'avaluació	final	alumnes	alumnes (i/o docents)
Acció formativa aula 2	- Feed-back: valoració fet/no fet de **tasques**.	Llibreta de qualificacions	continu	docent	docent i alumnes
Acció formativa aula 2	- Feed-back: valoració **descriptiva** de tasques.	Llibreta de qualificacions (apartat "comentaris")	continu	docent	docent i alumnes
Acció formativa aula 2	- **Anàlisi**: confecció i anàlisi d'**estadístiques** sobre tasques fetes.	Espia de treball, Llibreta de qualificacions i full càlcul	final	docent	docent i alumnes

4. Disseny de l'avaluació del projecte{ XE "4. Disseny de l'avaluació del projecte" }

Per tal de fer una justificació de la plataforma o recursos tecnològics escollits, així com el disseny de l'entorn i/o eines de suport utilitzarem un format que ens permeta avaluar tant l'eina tecnològica utilitzada com el procés pròpiament d'aprenentatge. Pensem que les eines de què disposa la plataforma **Evaluareed** ens permetran avaluar amb detall el nostre projecte.

Model Evaluareed**:** http://www.evaluareed.edu.es/checklist.php

El *checklist* EVALUAREED s'estructura en nou blocs d'avaluació, com bé indica la pròpia pàgina web, els quals equivalen a aquestes **àrees d'anàlisi**:

a) Qualitat del contingut.
b) Objectius i metes d'aprenentatge.
c) Eines i procés de feedback.
e) Usabilitat.
f) Motivació.
g) Accessibilitat.
h) Requeriments tècnics.
i) Propietat intel·lectual.
j) Efectivitat del recurs.

Fet el *cheklist*, analitzem els resultats per extraure'n conclusions. Elaborarem doncs, un **informe** de reflexió sobre el cheklist (format .doc). Incorporarem el checklist de Evaluareed als annexos.

5.Pressupost i justificació d'elements disponibles{ XE "5.Pressupost i justificació d'elements disponibles" }

[11] L'alumne és qui, si ho desitja, comparteix el propi portafoli amb els companys o el docent.

L'ús de la plataforma educativa que ens ofereix la Conselleria d'Educació, Cultura i Esports, ***Moodle de Conselleria***, es justifica, des del punt de vista del pressupost, perquè és una eina que no comporta despeses de manteniment per al centre educatiu. És d'accés lliure per al professorat. L'eina alternativa, també Moodle, ***Auladirecta***, que potser utilitzarem si no tenim llesta la de la Conselleria, també és gratuïta i d'accés lliure.

Les partides d'aquests apartats van relacionades amb els punts 3.2.2.2 i 3.2.2.3 de la fase 3 [Anàlisi de necessitats]

	PROJECTE IES MOIXENT (Curs 2014-2015)			
	DESPESES			
100	**Recursos humans**			
101	**Nòmines (inclosa retenció S. Social)**			
101.1	Persona 1. Dissenyador de la plataforma	(30h x 50€)	1500	
101.2	Persona 2. Docent 1	(20h x 45€)	900	
101.3	Persona 3. Docent 2	(20h x 45€)	900	
101.4	Persona 4. Formació del professorat/tutors	(20h x 30€)	600	
101.5	Persona 5. Dissenyador de continguts	(50h x 40€)	2000	
	Subtotal		5900	5900
102	**Dietes i desplaçaments**			
102.1	Persona 1. Dietes i desplaçaments		200	
102.2	Persona 4. Dietes i desplaçaments		200	
	Subtotal		400	400
200	**Recursos materials, tècnics i infraestructures**			
201	**Infraestructures internes del centre**			
201.1	Equipament i mobiliari		250	
201.2	Instal·lacions (aules)		300	
201.3	Material i equipament tecnològic		1200	
201.4	Equipament audiovisual		1100	
201.5	Material fungible		200	
201.5	Serveis tècnics		300	
	Subtotal		3350	3350
202	**Infraestructures dels aprenents**			
202.1	Equipament i mobiliari		250	
202.2	Instal·lacions (aules)		300	
202.3	Material i equipament tecnològic		1200	
203.4	Material fungible		1000	
202.5	Serveis tècnics		500	
	Subtotal		3250	3250
203	**Costos de producció**			
203.1	Gestió inscripció alumnat i professorat		120	
203.2	Allotjament (*hosting*)		10	
203.3	Implantació plataforma i donada d'alta		300	
203.4	Testeig inicial de la plataforma		150	
204.4	Incorporació de recursos externs existents		250	
	Subtotal		830	830
204	**Publicitació**			

204.1	Publicitació al web del centre		50	
204.2	Publicitació i difusió a xarxes socials		100	
	Subtotal		150	150
300	**Manteniment i funcionament**			
300.1	Lloguer d'edifici	10€ mes X 9)	90	
300.2	Electricitat	10€ mes X 9)	90	
300.3	Línia telefònica ADSL	(15€ mes X 9)	135	
300.4	Servidor	10€ mes X 9)	90	
300.5	Telèfon	20€ mes X 9)	180	
	Subtotal		585	585
400	**Imprevistos**	7,00%		
400.1	Creació de nous continguts no previstos		500	
400.2	Despeses manteniment extra		350	
	Subtotal		850	850
	Total costos			15315
	INGRESSOS			
100	**Interns**			
100.1	Aportacions econòmiques dels promotors		300	
100.2	Aportacions econòmiques del centre		200	
	Subtotal		500	500
200	**Externs**			
200.1	Ajudes Gestió Autònoma (SFP- Conselleria Educació		4000	
200.2	Convocatòria projectes Innovació (SFP-Conselleria Educ.)		4200	
200.3	Percentatge ingressos assignats a IES Moixent per Conselleria		300	
200.4	Convocatòria cursos formació del professorat		4200	
200.5	Ajudes ajuntament Moixent		300	
200.6	Nòmina docent 1		900	
200.7	Nòmina docent 2		900	
	Subtotal		14800	14800
300	**Beneficis del projecte**			
300.1	Estalvis en materials impresos		50	
300.2	Estalvi en hores pas a autoformació		300	
	Subtotal		350	350
	Total ingressos			15650
	TOTAL COST DEL PROJECTE			**-345**

6. Avaluació de procés de fase{ XE "6. Avaluació de procés de fase" }

Fem l'avaluació d'aquesta fase a partir d'uns quants ítems:

Ítems per avaluar	Avaluació	Comentari
Planificació general	Es respecta la planificació general.	*

Calendari d'actuacions i tasques	Variacions mínims en el calendari d'actuacions. Mínims ajustos de pocs dies entre etapes dins la mateixa fase.	Aquests ajustos no han fet variar el calendari d'actuacions previst per a la fase 4, sinó les etapes internes de la fase 4.
Objectius fixats	S'han replantejat alguns dels objectius específics.	El projecte no canvia substancialment. Han variat els participants en l'acció formativa, de la qual excloem els pares i tutors.
Utilització de recursos proposats	La proposta de recursos ha variat.	Ens cenyim a la utilització de la plataforma Moodle com a eina tecnològica. A més busquem la senzillesa del suport amb què crearem els recursos educatius vistos alguns aspectes de la competència tecnològica dels participants.

D'entrada, no hem detectat desviacions substancials respecte a la planificació inicial. Si s'han produït alguns ajustos han estat puntuals: canvi en la temporització de 2-3 dies, proposta d'utilització d'alguns suports per a la realització de materials, etc., en cap cas afecten la continuïtat del projecte.

No obstant això, volem comentar un aspecte important sobre el disseny de l'entorn virtual d'aprenentatge. Estem treballant sobre la confecció de dues aules en la plataforma Moodle que facilita gratuïtament la Conselleria d'Educació, Cultura i Esports a tots els centres educatius. La gestió d'aquesta plataforma, per poder ser utilitzada, la fan els propis centres. Indirectament, en el cas de l'IES de Moixent, s'ha donat aquesta gestió a una empresa privada que realitza part de la gestió. En concret, sol actualitzar-la cada any, i introduir els participants que tindran opció a utilitzar-la. Com que cada any la plantilla de professorat del centre pot variar, i també l'alumnat, que o bé pot ser nou al centre o bé canvia de curs, l'empresa a hores d'ara encara no ha introduït cada alumnes en el nivell educatiu que li pertoca durant el curs 2014-2015.

Seria un entrebanc que aquesta tasca de gestió no estigués acabada per poder realitzar nosaltres la implementació del projecte. És per això que estem fent proves en unes aules Moodle de pagament lliure en la web *Auladirecta* per si el projecte no es pogués realitzar en la plataforma Moodle de Conselleria d'Educació.

IV PROPOSTA DE DESENVOLUPAMENT{ XE "IV PROPOSTA DE DESENVOLUPAMENT" }

1. Proposta del "producte" tangible{ XE "1. Proposta del \"producte\" tangible" }

Hem dissenyat dues aules Moodle que hem anomenat:

- Aula 1 (professorat)
- Aula 2 (alumnat)

La nostra proposta és diferent per a cada aula, però totes dues són complementàries. Les tasques a l'aula 1 són de tipus col·laboratiu i es basen en la reflexió, anàlisi i elaboració de programacions integrades de les àrees de llengües de l'IES de Moixent. Els participants d'aquesta aula són els docents que posteriorment també participaran en la docència de l'aula 2.

L'aula 2 conté tasques de tipus directe, instructiu, basades en l'aprenentatge conductivista, a vegades estructuralista, d'alguns aspectes ortogràfics. El primer pas en el *Tractament Integrat de Llengües* és aquest que hem esmentat: la unificació de programacions de totes les àrees lingüístiques, el qual s'aconseguirà amb el disseny de documents a l'aula 1. No pretenem però, en aquesta proposta d'integració de llengües anar més enllà. Per tant no aplicarem metodologies TIL a l'aula 2. Ens basta amb presentar una programació didàctica unificada a l'aula 1 per poder dissenyar les tasques de l'aula 2.

Respectarem el fet que a les aules físiques encara es treballa l'ortografia amb metodologies conductistes i estructuralistes. Com que el nostre projecte d'acció educativa en línia és un complement a aquesta acció educativa a les aules presencials, pensem que seria incongruent aplicar diferents tractaments per uns mateixos continguts. El centre i els participants en el projecte hauran de decidir en quin moment s'avança en aquest Tractament unificat de les llengües del centre i s'aplica a la pràctica d'aula un segon pas i successius passos que hauran de derivar en pràctiques col·laboratives i comunicatives.

Atenent que les dues aules (1 i 2) contemplen tasques molt diferents, hem pensat a centrar la proposta d'implementació en l'aula 2 pels motius següents.

a) Pensem que el professorat pot defensar-se amb autonomia en la proposta que hem fet d'aula 1. Vista l'anàlisi feta i les competències en didàctica i ús de les TIC que han demostrat, aquesta aula podria funcionar sense gaire entrebancs. Per això fer la implementació de l'aula 1 pensem que no és

prioritària.

b) En canvi, si el professorat veu que funciona l'aula 2, que els alumnes li trauen profit i que l'acció formativa serveix per millorar el rendiment acadèmic, es decidiran a dur endavant el projecte complet.

Per això la implementació consistirà a:

aula 2	1.4.2. **Posada en funcionament** (realització) d'una acció formativa amb materials integrats d'ortografia.	- **Docent**: tutor i guia de l'acció docent. - **Discent**: l'alumne: realitza tasques concretes d'autoaprenentatge,

2. Informe de tasques{ XE "2. Informe de tasques" }

La implementació contindrà aquestes tasques:

Informació
- Exposició dels objectius i les tasques concretes de la implementació
- Exposició de beneficis quantitatius i qualitatius esperats tant per al centre com per als participants.
- Presentació de l'eina de treball (plataforma educativa i aula 1).

Preparació
- Donada d'alta als participants en l'acció formativa en línia
- Realització de la part tècnica del projecte: entorn Moodle i estructura de les aules.
- Realització de la part didàctica del projecte: programació, continguts, etc.

Pràctica
- Durem a terme la tasca assenyalada adès (tasca 1.4.2, aula 2) amb els participants.

Avaluació
- Exposarem els resultats obtinguts.
- Exposarem el grau de satisfacció dels docents i dels estudiants.
- Valorarem les millores que caldria incorporar.

3. Estudi de viabilitat de la implementació pilot en centre de pràctiques{ XE "3. Estudi de viabilitat de la implementació pilot en centre de pràctiques" }

Volem implementar la part indicada del nostre projecte amb un grup d'alumnes reduït. Posarem a prova l'aula 2: activitat 1.4.2, amb 8 alumnes de 1r d'ESO tutoritzats per una sola professora, la de l'àrea de valencià. Aquesta professora tutoritzarà tasques a la plataforma durant una setmana. D'entrada tots els continguts seran explicats a l'aula presencial. Posteriorment deixem una

setmana perquè els participants a l'aula virtual realitzen les activitats pertinents.

Pensem que el treball amb un grup reduït d'alumnes i una sola professora-tutora facilitarà la realització de les tasques a la plataforma sense que això supose cap feina extraordinària i que no puguen assumir tant l'alumnat o la professora.

V. DESENVOLUPAMENT DEL PROJECTE{ XE "V. DESENVOLUPAMENT DEL PROJECTE" }

1. Elaboració del propi producte: dades d'accés{ XE "1. Elaboració del propi producte\: dades d'accés" }

Dades d'accés al producte		
producte (acció formativa)	**Aula 2 Moodle**	
accés	http://iesmoixent.edu.gva.es/moodle1415/login/index.php En "perfils", entrar a 1r ESO A 1ESOA:Valencià: llengua i literatura, professora: Clara Pla Martorell usuari: cplam; contrasenya: 20806767	
contingut	Conté: - Tots els **materials** per a l'acció formativa - **Guia de l'usuari** (amb indicacions d'ús i guia didàctica)	
Accés a les eines d'avaluació		
avaluació de l'acció formativa	**Portafoli digital** (mateix accés que Aula 2 Moodle) http://iesmoixent.edu.gva.es/moodle1415/login/index.php (unitat Autoavaluació)	
avaluació del projecte	Model d'avaluació **Evaluareed:** http://www.evaluareed.edu.es/checklist.php	

2. Decisions i accions vinculades al procés de desenvolupament del producte{ XE "2. Decisions i accions vinculades al procés de desenvolupament del producte" }

Les principals decisions i **accions** vinculades al procés de desenvolupament la nostra aula 2 Moodle han estat les següents:

a) **Decisió de la plataforma de treball a distància.** Barallàvem una primera possibilitat d'aprofitar la plataforma Moodle que ofereix Conselleria d'Educació, Cultura i Esports. Tot passava per si teníem els permisos d'accés al Moodle en el moment que havíem d'implementar l'aula, i també per si l'empresa Dismacofax, encarregada d'inscriure tot l'alumnat de l'institut en les diferents aules de què disposa el centre educatiu, feia la inscripció dels alumnes almenys d'una aula. Tot havia d'estar llest en el moment de fer la implementació i comprovar l'eina. La segona opció era utilitzar els espais de Moodle de l'entitat privada *Milaulas,* que ofereix espais gratuïts. Finalment hem obtingut permisos i se'ns ha matriculat automàticament l'alumnat en l'espai Moodle de Conselleria, espai en el qual treballarem.
b) **Decisió sobre l'elaboració dels materials.** Havíem de decidir entre l'elaboració dels propis materials o muntar una aula amb materials disponibles a la xarxa. Posat que ja teníem materials diversos que utilitzàvem a l'aula per reforçar els llibres de text i posat que volíem tenir un material amb uns formats unificats, i que volíem ajustar al màxim la semblança de continguts i tipologies d'activitats a les que ofereixen els llibres que utilitzem, hem preferit elaborar els propis materials. Aquests adoptaran formats molt senzills d'ús (bàsicament formats de text, pdf, i paquets IMS, tot inserit a l'aula Moodle sense necessitat de recórrer a altres materials en línia, si no és per consultar recursos complementaris. Una primera experiència en ensenyament en línia ha de ser senzilla en el maneig i simple en els formats.
c) **Elaboració d'una guia completa, guia del professorat i de l'alumnat.** L'èxit de la nostra proposta passava per l'elaboració d'una guia clara, entenedora, però alhora completa, tant per als usuaris docents com per als discents. Havíem de recollir-hi tots els aspectes de presentació de l'eina, del funcionament d'aquesta, de la presentació dels materials i dels procediments per treballar-los, i també instruccions sobre el seguiment de l'acció i els processos d'avaluació. Aquesta guia conté a més la programació didàctica de l'acció formativa (Doc. 000_Guia base aula 2.pdf) que inclourem en la unitat ***Informació general*** de l'aula 2 Moodle.
d) **Implicació dels docents en l'acció formativa.** Havíem de comptar amb ells, tant per consensuar el format intern de l'eina d'aprenentatge, la metodologia, la coordinació amb la seua tasca docent a l'aula física on imparteixen docència per no incórrer en contradiccions, unificar també la terminologia, conèixer la tipologia de l'alumnat amb el qual farem la implementació, fer algunes proves inicials de funcionament, reunió amb l'alumnat per fer una explicació prèvia de tot el procés de l'acció formativa, etc.

3. Informe de desenvolupament i guia d'usuari{ XE "3. Informe de desenvolupament i guia d'usuari" }

3.1. Creació de la guia de l'usuari{ XE "3.1. Creació de la guia de l'usuari" }

Hem elaborat una ***Guia de l'usuari.*** Inclou la descripció de les parts desenvolupades del producte i el seu funcionament. Incloem ací l'índex i la inclourem aquesta guia completa a la ***unitat 0 Presentació de l'aula.***

Índex

I. Presentació i contextualització

1. Benvinguda
2. Fitxa tècnica de l'acció formativa
3. Model pedagògic de l'aula 2 (alumnat)
4. Model didàctic: Tractament Integrat de Llengües
5. Programació didàctica
6. Exposició de beneficis quantitatius i qualitatius esperats
7. Presentació de l'eina tecnològica (plataforma educativa i aula 2)
8. Estructura dels continguts, materials i recursos

II. Pràctica

1. Indicacions de funcionament per als participant (docents i discents)
2. Seguiment i la retroalimentació
3. Avaluació i autoavaluació

3.2. Creació de l'eina educativa: Moodle{ XE "3.2. Creació de l'eina educativa\: Moodle" }

Tal com explicàrem a l'apartat 3.2.2.3 de la Fase IV, la nostra intenció era la creació i posada en funcionament de dues aules en la plataforma Moodle. Expliquem tot seguit els passos de creació de l'espai Moodle, de l'aula 2 i de tots els continguts i eines internes de la plataforma.

3.2.1. Creació del Moodle

Tot sabent que l'administració valenciana competent en matèria d'educació, la ***Conselleria d'Educació, Cultura i Esports*** disposava d'un servei d'ús gratuït de la plataforma Moodle (versió 2.5) (http://cefire.edu.gva.es), amb servidor propi, ens posàrem en contacte amb el secretari del centre per saber si l'IES de Moixent ja tenia habilitat aquest espai. El secretari ens confirmà que feia dos

anys que els havien donat accés i posseïen el propi Moodle, però que no s'utilitzava. Ens posàrem en contacte amb el SAI (Servei d'Assistència Informàtica) de la Generalitat Valenciana perquè ens facilitara la url corresponent i com podíem accedir-hi i ens el facilitaren (accés: http://iesmoixent.edu.gva.es/moodle1415/)

Tot seguit observàrem que per al curs 2014-2015 aquesta plataforma no estava operativa perquè no s'havia bolcat la base de dades de l'alumnat a la plataforma i per tant encara no es podia utilitzar (finals d'octubre de 2014). Per tal de solucionar el problema ens posem en contacte amb l'empresa privada ***Dismacofax*** que fa aquest procés de bolcatge de dades i ens habiliten una aula prototipus per poder realitzar les tasques del nostre projecte.

El **disseny de la pàgina d'inici de la plataforma Moodle** de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esports, de la Generalitat Valenciana és el següent:

Fig. 4. Pantalla inicial Moodle (Conselleria d'Educació, Cultura i Esports, Generalitat Valenciana.

3.2.2. Creació de l'aula 2 Moodle

Les aules Moodle també tenen un disseny bàsic o prototípic que és el següent:

*Els espais de la columna dreta són variables i se'n poden afegir més o ocultar.

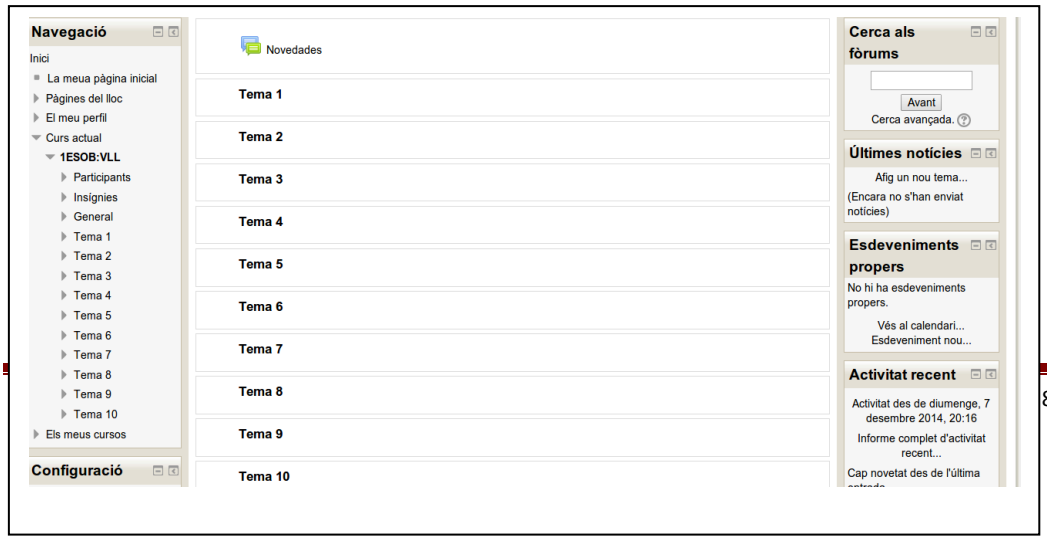

Fig. 5. Pantalla inicial aula Moodle (Conselleria d'Educació, Cultura i Esports, Generalitat Valenciana.

Les aules 1 (professorat) i 2 (alumnat) estan concebudes com una **acció formativa completa**. Temporalment són espais que poden funcionar en sincronia. A l'aula 1 el professorat fa una reflexió sobre la seua tasca docent i reprograma la part didàctica dels departaments. Mentrestant, observa com funciona l'aula 2 per a, d'aquesta manera, percebre amb exactitud una model instructiu (encara que amb matisos com l'autoformació), com el que sovint s'utilitza a l'aula presencial per a continguts d'ortografia, i aleshores comparar el nou model que es proposa a l'aula 1 i el model actual, que s'utilitza a l'aula presencial i a l'aula 2 virtual. A la fi, haurà de plantejar-se d'unificar tota l'acció formativa en una direcció o en l'altra, i avançar cap a models col·laboratius o bé tornar als models que utilitza actualment.

L'estructura dels continguts té una presentació en blocs d'unitats.

Unitat	**Continguts**
Unitat 0. Espai de comunicació	Benvinguda de la professora Fòrum general de l'aula
Unitat 0	Informació general
Unitat 1. Continguts teòrics	Fitxes de continguts teòrics de valencià i castellà
Unitat 2. Pràctica (castellà)	Fitxes d'activitats de castellà
Unitat 3. Pràctica (valencià)	Fitxes d'activitats de valencià
Unitat 4. Pràctica (castellà)	Solucionaris de les fitxes d'activitats
Unitat 5. Pràctica (valencià)	Solucionaris de les fitxes d'activitats
Unitat 6. Autoavaluació	Documents de l'e-portafoli
Unitat 7. Autoavaluació	Recursos de l'e-portafoli
Unitat 8. Recursos de llengua i TIC	Recursos per a l'aprenentatge de llengües

Cada unitat conté un **document inicial,** anomenat "llegeix: instruccions de treball" per donar indicacions bàsiques de funcionament de la unitat, bé siga d'estudi (quant a la teoria), bé de pràctica, bé d'eines d'autoavaluació o seguiment del procés d'ensenyament-aprenentatge.

Hem decidit separar la **teoria de la pràctica** ja que la teoria inclou continguts de castellà i valencià treballats conjuntament, però la part pràctica, d'ortografia, sovint és particular i pròpia de cada llengua.

Abans de fer la pràctica, això sí, els alumnes han d'haver llegit els documents de la unitat de teoria o bé haver donat els continguts a les classes presencials a l'institut.

Tots els continguts pràctics tenen **adaptacions curriculars** en forma de fitxes d'activitats pròpies per a reforç o aprofundiment en els continguts.

Hem decidit també col·locar els **solucionaris** en dues unitats diferenciades també, una de castellà i l'altra de valencià. Hi ha correspondència exacta en el número entre fitxa d'activitat i solucionari, de manera que a la fitxa 03a d'activitats li correspon la fitxa 03b Solucionari.

3.2.3. Creació dels continguts i les activitats

Quant a la creació de materials, hem observat el disseny curricular del llibre de text de primer d'ESO que s'utilitza a l'aula presencial. Hem fet una anàlisi de la tipologia d'exercicis i activitats que s'hi proposen i hem parlat amb la professora per comentar com reforçar aquesta pràctica docent i com sol fer les tasques de deures per a casa i com en fa la correcció. A partir d'aquesta observació, hem fet la proposta dels nostres materials.

Els **materials bàsics** de l'aula 2 són les fitxes d'ortografia. Són materials que s'han elaborat durant els anys d'exercici de la professió de professor de secundària. Són documents d'activitats, en realitat són exercicis mecànics ja que tots són d'exercitació on s`espera una mateixa resposta per part de tots els participants. Cap d'ells proposa una activitat de resposta creativa, d'anàlisi o de reflexió. Per tant són purament exercicis. Pensem que són els que necessiten per afermar aquests coneixements. Tot i això, en quatre exercicis, dos de valencià, dos de castellà, se'ls demana una certa creativitat, la locució d'un text-poema, però també subjecta a un resultat esperat i tancat.

Tots els materials que inclouen les fitxes són de creació pròpia. La resta de materials proposats, complementaris, recursos en línia, pretenen donar a conèixer altres possibilitats d'estudi i pràctica.

Quant al **disseny dels materials,** hom buscarà un disseny bàsic en la presentació de materials. Com que la finalitat és que l'acció formativa, si és acceptada pel centre IES de Moixent, puga ser continuada pel professorat del centre, i vista la competència en eines TIC, la disponibilitat temporal i el nombre de persones que poden treballar en el projecte, s'ha preferit adoptar formats i suports molt senzills. Posteriorment hom podrà passar a formats més elaborats si ho considera oportú.

Per tant, deixem de banda alguns formats d'empaquetament de productes, com ara el format SCORM i l'exelearning, els quals solament utilitzarem per als materials teòrics (Unitat 1), i treballarem sobretot en aquests formats:

a) En documents que hagen de ser manipulats, per treballar sobre aquests, que puguen ser recuperables per millorar, per treballar, formats reescripturables, originats amb processador de textos.

b) En documents de consulta, lectura, format pdf.
c) En documents d'àudio, format mp3 per als materials que cal enregistrar.
d) Documents de consulta en línia: url del recurs.

3.2.4. Creació de les eines d'autoavaluació

Quant a les eines d'autoavaluació, l'***e-portafoli*** tots els materials i recursos també són de creació pròpia. Els hem inserit en format escripturable els que cal fer servir com a documents de treball. La resta, els que són documents informatius, presenten un format en pdf. Hem seguit les recomanacions del Marc Europeu Comú de Referència per a les Llengües per tal d'incorporar tots els apartats necessaris per fer el seguiment del procés d'ensenyament i aprenentatge i totes les qüestions d'autoavaluació. El professor no intervé en l'avaluació sinó per verificar si la tasca s'ha fet o no, però no és responsabilitat seua si es fa o no.

L'e-portafoli té l'estructura següent:

ESTRUCTURA DEL .0 (DOSSIER DIGITAL (E-PORTAFOLI	
Seccions de l'e-portafoli	**Continguts de cada secció**
I. Presentació de l'e-portafoli	.Utilitat i totes les finalitats de l'e-portafoli. Presentació de l'eina -
II. Àrea d'identificació	.Dades personals - .Dades acadèmiques. Estudis anteriors - .Competències assolides anteriorment en relació a continguts actuals - .Interessos i motivacions -
III. Calaixos particulars	Narratologia personal i evidències d'aprenentatge - .Viatges i intercanvis culturals i lingüístics - Treballs realitzats - Recursos propis - Documents compartits -
IV. Estratègies d'aprenentatge	.Esquemes per a l'establiment de metes - .Graelles sobre habilitats instrumentals - Recursos sobre habilitats i coneixements avançats (comunicació, gestió - (…d'informació i eines, aprenentatge i resolució de problemes Graelles sobre actituds (envers la comunitat educativa, el professorat, - .(…aspectes cognitius, comunicació interpersonal .Guies de processos d'ensenyament per a diversos continguts -
V. Àrea d'avaluació	.Rúbriques autoavaluatives - .Criteris d'avaluació - .Exàmens objectius i solucionaris -

VI. Espai de comunicació	Eines digitals per a comunicar-se i espai de recollida d'informació - d'aquestes eines.

3.2.5. Disseny de les eines d'interacció (feed-back) i comunicació

En el cas de l'aula 2 Moodle, hem configurat diverses eines per a realitzar la comunicació dins les aules de treball. En concret disposem de dues eines:

- Fòrum. Eina de comunicació grupal.
- Correu electrònic. Eina de comunicació persona - persona.

No està previst utilitzar l'eina de xat en aquesta acció formativa.

La tasca del professor pot dividir-se, com es proposà a la fase IV, en **dos vessants d'intervenció** que dinamitzarà el professor o el propi aprenent:

I. Comunicació i gestió d'eines i recursos
II. Dinamització de l'acció formativa (procés d'aprenentatge)

Tot seguit presentem el detall d'aquestes intervencions, visualitzades en accions concretes que relacionarem amb 4 factors:

a) Espai i les eines que utilitza preferentment en cada intervenció.
b) Moment de la intervenció (inicial, continu, final).
c) Quina persona gestiona la intervenció als espais i eines.
d) Participació (professor - alumnat).

a) Vessant d'intervenció I. Comunicació i gestió d'eines i recursos

Comunicació i gestió d'eines i recursos	Eina utilitzada de Moodle	Moment	Gestió	Participació
. Notes informatives sobre **funcionament de l'aula**, recursos, eines.	Fòrum general de l'aula	inicial	professor	professor - alumnes
. Indicacions d'**accés** a la gestió i facilitació de recursos i materials educatius.	Fòrum general de l'aula	continu	professor	professor - alumnes
- Presentació de l'**aula** (estructura general), espais i llurs funcionalitats **(1)**	Espai de treball de l'aula: Informació general	inicial	professor	professor - alumnes
- Verificació i control de funcionament de totes les **eines** de la Plataforma i eines de treball.	Fòrum general de l'aula	inicial i continu	professor	professor - alumnes
- Tasca de **consultoria** diversa i economització d'energies.	Fòrum general de l'aula i correu particular	inicial i continu	professor	professor - alumnes
- Captació de l'**atenció** de l'alumnat, manteniment de les sinergies positives i tractament diversificat a l'alumnat segons la	Fòrum general de l'aula i correu particular	inicial i continu	professor	professor - alumnes

tipologia.				
. Gestió i ajuda a **l'organització** general, de grups, individual.	Fòrum general de l'aula	continu	professor	professor - alumnes
- Facilitació d'**estratègies de treball** en grup i col·laboratiu.	Fòrum general de l'aula	continu	professor	professor - alumnes
- Indicacions sobre l'ús, intercanvi i gestió de **fitxers** i materials (per exemple a l'àrea de fitxers)	Fòrum general de l'aula i correu particular	inicial	professor	professor - alumnes

b) Vessant d'intervenció II. Dinamització del procés d'aprenentatge

Dinamització de l'acció formativa (procés d'aprenentatge)	Eina utilitzat	Moment	Gestió	Participació
- Benvinguda i **primers consells**. Presentació de l'**organització general** de l'acció formativa	Espai de comunicació i fòrum general de l'aula	inicial	professor	professor - alumnes
- Presentació de la **guia docent** i la **planificació general**.	Espai de treball: unitat d'informació general i guia de l'usuari	inicial	professor	professor - alumnes
- Presentació de **mapa gràfic** de l'acció docent	Espai de treball: unitat d'informació general	inicial	professor	professor - alumnes
- Presentació dels **materials**.	Unitat Informació general: guia de l'usuari.	inicial	professor	Professor - alumnes
- Demanar **presentació de l'alumnat** al fòrum.	Fòrum general de l'aula	inicial	professor	professor - alumnes
. Indicacions generals, enunciat, concreció i pautes per a realitzar les activitats i les tasques	Espai de treball del curs, dins de cada unitat	inicial	professor	professor - alumnes
- Avançament de possibles dificultats en què es troben els alumnes	Fòrum general de l'aula	inicial de l'activitat	professor	professor - alumnes
- **Avisos**, notificacions sobre continguts i acció formativa.	Fòrum general de l'aula i correu electrònic de l'alumne	continu	professor	professor - alumnes
- Feed-back sobre les **tasques**, correccions sobre indicacions fetes, sobre temporització.	Fòrum general de l'aula i correu electrònic de l'alumne	continu	professor	professor - alumnes
- Presentació de **recursos complementaris** (presentar notícies d'actualitat, material d'aprofundiment, novedós, petites activitats complementàries)	Fòrum general de l'aula Espais de comunicació	continu	professor	professor - alumnes
- **Periodització** general de l'acció formativa	Espai de treball del curs, unitat 0: guia de l'usuari	inicial	professor	professor - alumnes
- **Periodització** detallada de l'acció formativa	Espai de treball del curs, unitat 0: guia de l'usuari.	inicial	alumnes	professor - alumnes
- Indicacions i guia per a la gestió	Espai de treball	continu	alumnes	professor -

de l'**aprenentatge individual**	del curs, unitat Informació general			alumnes
. **Animar** a l'alumnat a les trobades inicials en fòrum i debat.	Fòrum general de l'aula	inicial i continu	professor, alumnes	professor - alumnes
. **Encoratjament** i motivació general o en aspectes concrets.	Fòrum general de l'aula	continu	professor, alumnes	professor - alumnes
. Descripció d'**expectatives** en relació a la tasca que cal realitzar.	Espai de treball del curs, unitats	final (cap al final)	professor, alumnes	professor - alumnes
- Missatge d'**acomiadament** de l'aula	Fòrum general de l'aula	final	professor	professor - alumnes
- Dinamització i organització del **fòrum**.	Fòrum general de l'aula	inici d'activitat	professor	professor - alumnes
- Comentaris sobre **publicació** de continguts elaborats per l'alumnat i penjats a la plataforma	Fòrum general de l'aula i correu particular	continu	professor	professor - alumnes

4. Avaluació de procés de fase{ XE "4. Avaluació de procés de fase" }

Realitzem l'avaluació del procés d'aquesta fase d'acord amb aquests ítems:

a) **Planificació**. Hem complert la planificació general proposada. En limitar la part del projecte que volem implementar a una part d de les dues aules Moodle proposades també ens ha permès una certa flexibilitat temporal que hem dedicat a projectar-la, a dissenyar-la i a elaborar-la.

b) **Objectius fixats.** Ens hem ajustat als objectius fixats. Amb posterioritat a la revisió que realitzarem a l'inici de la fase 4, ja no els hem hagut de reformular.

c) **Calendari previst.** S'ha complert el calendari previst per a aquesta fase d'elaboració del producte.

d) **Pressupost elaborat.** Pensem que el pressupost elaborat és suficient per dur a terme l'acció docent. No caldrà retocs de cap mena ja que s'estan assegurant ajudes a projectes de formació i formació del professorat per part de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esports, que és la principal entitat que forneix els ingressos externs del nostre projecte. La Conselleria estan assegurant proveir sobretot els projectes emmarcats en les línies estratègiques fixades per la Conselleria a les quals el nostre projecte s'ajusta perfectament. La línia de plurilingüisme i la de TIC són les grans beneficiades d'aquestes ajudes i el nostre projecte les inclou a totes dues.

e) **Recursos proposats**. Pensem que són els adequats per al projecte. La participació del professorat del centre és mínima. Volem començar per un projecte bàsic. Els alumnes que impliquem també són un nombre reduït. Els aspectes d'infraestructures, manteniment i recursos tècnics els tenim coberts.

VI. IMPLEMENTACIÓ PILOT I AVALUACIÓ{ XE "VI. IMPLEMENTACIÓ PILOT I AVALUACIÓ" }

1. Proposta i descripció de la implementació pilot del producte i de l'avaluació d'aquesta{ XE "1. Proposta i descripció de la implementació pilot del producte i de l'avaluació d'aquesta" }

1.1. Descripció de la implementació pilot{ XE "1.1. Descripció de la implementació pilot" }

La implementació o prova pilot pretén ser una simulació de les condicions reals en què es desenvoluparà el projecte. Ha de servir per ajustar el disseny de l'acció docent i del producte presentat mitjançant un procés d'avaluació d'aquesta implementació i també per realitzar, posteriorment, una avaluació que permeta fer el seguiment a llarg termini del projecte.

Pensem que, tal com s'ha dissenyat la plataforma educativa, la implementació que es durà terme és realista i s'ajusta als recursos dels quals disposem i que s'han anat aprofitant, dissenyant i ajustant fins a aquest moment. Es farà, a més a més, la previsió de possibles inconvenients i entrebancs d'aquesta implementació i la de tots els processos que van encadenats per tal que es puguen solucionar els possibles problemes que vagen sorgint.

La implementació es duu a terme sobre un grup de 10 alumnes de 1r ESO A (12 anys). Encara que solament avaluarem resultats sobre aquests deu alumnes, els primers 11 de la llista alfabètica (el 3r és baixa temporal a l'IES), tot el grup estarà matriculat a l'aula 2 Moodle i pot intervenir en l'acció formativa. També tot el grup de 1r ESO A participarà en una primera sessió presencial per explicar el funcionament de l'aula 2 Moodle (vg. a pantalla full avaluació com tota la classe de 29 alumnes participa en la tasca 11a). Pensem que és profitós que tot el grup participe en aquesta acció ja que ens estalviarà fer una altra sessió informativa/formativa si el centre decideix dur endavant el projecte.

La implementació duta a terme consta de les següents accions.

DATA	LLOC I RECURSOS	ACCIÓ	DURADA	RESPONSABLE	PARTICIPANTS
10 i 11 de desembre 2014	Virtuals (correu electrònic, telèfon)	**- Acció 1.** Contactes de preparació de la implementació.	(2h, aprox.)	- Dissenyador del recurs educatiu (Frederic Sentandreu) - Tutora externa. - Professora 1 ESO A	- Tots tres (participen per igual en la coordinació de la implementació)
12-12-2014	- IES de Moixent, aula d'informàtica. - Aula 2 Moodle amb disseny formatiu completat.	- **Acció 2.** Comprovació de les instal·lacions, dels equips informàtics, el programari, l'accés a la xarxa i de les eines dissenyades a l'aula 2 Moodle.	3h	- Dissenyador del recurs educatiu	- Dissenyador del recurs educatiu (Frederic Sentandreu). (seguiment de la implementació)
15-12-2014	IES de Moixent, aula d'informàtica.	- **Acció 3.** Pràctica o prova pilot inicial.	1h	- Dissenyador del recurs educatiu. - Tutora externa del centre. - Professora del grup 1r ESO A d'una de les àrees per a les quals està dissenyada l'acció formativa.	- Dissenyador del recurs. (seguiment implementació inicial) - Professora de 1r ESO A (dirigeix l'acció formativa) - Alumnat 1r ESO A. Tot el grup (paper de discents) .
16-22 de desembre de 2014	Domicilis particulars de l'alumnat i sala professors IES de Moixent	**- Acció 4.** Continuació de la prova pilot.	10h (= disseny de l'acció formativa)	- Dissenyador del recurs educatiu - Professora del grup 1r ESO A.	- Dissenyador del recurs (ajuda a tutorització de l'acció formativa). - Professora de 1r ESO A (tutoritza l'acció formativa) - Alumnat 1r ESO A: 10 alumnes (paper de discents).

a) **Acció 1. Contactes de preparació de la implementació.** Vist que el seguiment de totes les fases de l'avaluació han seguit una supervisió i consens amb la tutora externa, ja teníem previst com seria el disseny

general de la implementació. També s'informà amb anterioritat i es féu partícip del disseny i la prova pilot a la professora que ha participat. Això ha fet que la preparació de la implementació i l'acord entre tots tres fóra ràpid:

- Comentaris sobre el producte dissenyat i la utilitat.
- Comentaris sobre la idoneïtat i la concordança amb la pràctica a l'aula presencial i els continguts didàctics que s'imparteixen.
- Decisió de dates i llocs de la implementació inicial (a l'aula informàtica IES) i la implementació virtual posterior.
- Decisió sobre com faríem el seguiment i l'avaluació de la implementació.

b) **Acció 2. Comprovació tècnica.** Comprovació de les instal·lacions, dels equips informàtics, el programari, i l'accés a la xarxa. Es posen en funcionament tots els equips informàtics per comprovar que funcionen adequadament i que tenen instal·lat el programari necessari per dur a terme la implementació. Quant a l'equip informàtic i el programari de què disposarà l'alumnat per continuar amb la implementació virtual ja comentàrem a la fase d'anàlisi de necessitats que tots disposaven d'equips adequats i d'instal·lació i connexió a la xarxa. No farem en aquesta acció cap mena de comprovació però sí que ho inclourem en l'avaluació de la implementació.

c) **Acció 3. Pràctica o prova pilot presencial inicial.** Hem cregut convenient fer una primera part de la prova pilot que estiguera molt controlada. És per això que es decideix fer una sessió presencial de la qual poguérem extraure informació (avaluació inicial) molt puntual, instantània i que ens ajudara en una millora immediata de l'acció formativa per quan continuàrem amb la implementació amb l'alumnat de manera virtual. Constarà d'una sessió pràctica d'una hora de durada en la qual presentem la plataforma a l'alumnat i en la qual comprovem les habilitats tecnològiques de l'alumnat. Intentem fer una intervenció mínima, amb informació bàsica, per poder comprovar fins a quin punt són capaços, una vegada presentada l'aula 2 Moodle, poden manejar-se sense ajuda externa. Els alumnes treballen de manera individual davant l'ordinador com en una situació normal de treball. La resta d'alumnes del grup que no participaran en l'avaluació de la implementació, però que sí que la duen a terme, poden treballar individualment o per parelles.

d) **Acció 4. Continuació de la prova pilot: implementació virtual en línia.** Aquesta implementació, que completarà tot el procés, s'estendrà durant una setmana en la qual l'alumnat pot anar fent pràctica a l'aula virtual dissenyada per a una durada de 10 hores. En aquest termini l'alumnat treballarà en la plataforma en línia, des de les llars, des d'altres punts d'accés a la xarxa, i podrem així comprovar el funcionament de l'eina. La tutorització es fa encara dins les hores de permanència del professorat al centre ja que el calendari escolar fixa com a lectius aquests dies durant els quals farem aquesta acció 4.

1.2. Evidències de la implementació{ XE "1.2. Evidències de la implementació" }

Presentem als annexos (Annex 6.3. Eines per a l'avaluació i el feed-back) unes quantes pantalles de l'aula Moodle en la qual va observant-se l'acció docent: llibreta de qualificacions, feed-back al fòrum, participants de l'acció formativa, accions recents al Moodle.

1.3. Eines per a l'avaluació de la implementació{ XE "1.3. Eines per a l'avaluació de la implementació" }

Utilitzem una graella d'avaluació pautada formativa per valorar la implementació (vg. en annex 6.4). En concret avaluarem aquests apartats:

I. El procés de preparació de la implementació.

II. La posada en funcionament de la implementació o prova pilot en si.

Per a l'apartat I fem partícips la professora/tutora, la tutora externa del centre i la nostra pròpia opinió (autoavaluació). Per a l'apartat II preguntem també, a més, a tots els alumnes que participen en la implementació.

2. Resultats de l'avaluació del procés d'implementació i principals conclusions{ XE "2. Resultats de l'avaluació del procés d'implementació i principals conclusions" }

Fet el buidatge de les fitxes d'informació sobre l'avaluació de la implementació. Passem tot seguit a enumerar les principals conclusions que en podem extraure. Cal dir, d'entrada, que vistes les conclusions, no es preveu cap canvi en l'organització i el funcionament de l'acció formativa. Això sí, d'altra banda sí que farem propostes de millora o algunes consideracions sobre modificacions que milloren el disseny general o particular d'algunes eines o materials o bé del funcionament general de l'aula virtual.

I. PROCÉS DE PREPARACIÓ DE LA IMPLEMENTACIÓ		
	PRINCIPALS CONCLUSIONS	**SUGGERIMENTS DE MILLORA**[12]
Acció 1. Contactes de preparació de la implementació	1.1. Es valora positivament el nivell d'adequació dels **materials** i la **didàctica** de l'aula 2 Moodle a les metodologies que s'utilitzen a l'aula presencial. No obstant això no es veu agosarat anar incorporant maneres de fer diferents, sempre que siguen complementàries i no pas contradictòries. 1.2. Les **dates** escollides i la durada són correctes. El termini d'una setmana es considera suficient per dur a terme i observar la implementació. 1.3. Es valora positivament que l'alumnat puga controlar el seu procés d'ensenyament-aprenentatge i **autoavaluar**-se ja que l'acció formativa és concebuda com una acció complementària al que es fa a les aules presencials. Per tant, l'autoavaluació aporta un altre punt de vista, el de l'alumnat, que no sempre es té en compte a les aules presencials. L'e-portafoli és valorat molt positivament.	(Acció 1) Les accions de coordinació entre tots els implicats haurien de contemplar un termini més llarg ja que les diferents feines i la subjecció a horaris estrictes de feina han impedit algunes reunions presencials. Per tant caldria preveure un termini més llarg per dur a terme processos d'implementació. A més el fet que acabe en un període de vacances escolars en entitats educatives dificulta l'ajustament del període de la implementació a la realitat funcional del centre educatiu.
	PRINCIPALS CONCLUSIONS	**SUGGERIMENTS DE MILLORA**
Acció 2. Comprovació tècnica	2.1. Les instal·lacions del centre (aula d'informàtica) i tot el maquinari i programari és excel·lent. Està tot controlat, amb claus d'accés individuals, programari que s'actualitza en línia constantment i un manteniment de l'aula d'informàtica perfecte. 2.2. L'accés i la velocitat a Internet permeten realitzar correctament l'acció docent en la plataforma. No hi ha cap problema a l'hora de baixar i pujar arxius.	(2.1) Es podria agilitat el tràmit d'accés dels alumnes als ordinadors ja que requereix vora 10' per qüestions de claus seguretat. Per a accions tan puntuals i controlades com aquestes es podrien deshabilitar alguns controls d'accés als ordinadors de l'aula d'informàtica. (2.1) El procés d'introduir contrasenyes d'accés als ordinadors i després contrasenyes d'accés a l'aula Moodle és una mica farragós, però no sembla haver cap altra opció. (2.1) Alguns alumnes poden perdre les dades d'usuari i contrasenya i l'aula no els permet de recuperar-los. Ho haurien de fer mitjançant el secretari del centre. Hom

[12] Si el suggeriment de millora té relació directa amb alguna de les conclusions, incloem entre parèntesi el mateix número que tinga la conclusió. Si el suggeriment de millora és general, de tota l'acció, posarem el número de l'acció. Per exemple "acció 2".

		podria habilitat algun sistema de recuperació automàtica d'aquestes dades.
II. POSADA EN FUNCIONAMENT DE LA IMPLEMENTACIÓ		
	PRINCIPALS CONCLUSIONS	**SUGGERIMENTS DE MILLORA**
Acció 3. Pràctica o prova pilot presencial inicial.	3.1. Valoració positiva sobre la necessitat de fer una primera sessió presencial a l'institut per presentar l'acció formativa i el funcionament d'aquesta. 3.2. La pràctica amb les fitxes d'activitats, l'autocorrecció comprovant amb les fitxes d'autocorrecció i la baixada i pujada de fitxers no comporta cap dificultat tècnica per als alumnes. 3.3. Durant la pràctica, algun accés a webs no han estat possibles: els recursos audiovisuals allotjats a pàgines com Youtube no són accessibles i no ho havíem detectat en l'anterior acció (1): comprovació tècnica.	(3.3) Caldria buscar altres webs o espais propis per allotjar recursos audiovisuals. Tot i això, quan l'acció docent es realitza des dels ordinadors particulars, pensem que aquest problema quedarà solucionat ja que és l'aula d'informàtica del centre educatiu la que fixa permisos de seguretat i restricció a determinats llocs web.
	PRINCIPALS CONCLUSIONS	**SUGGERIMENTS DE MILLORA**
Acció 4. Continuació de la prova pilot: implementació virtual en línia.	4.1. No tenim informació sobre la valoració de la **guia de l'usuari** per part dels alumnes. Solament la professora hi ha fet una ullada. No sembĺa ser un document rellevant per a l'alumnat. 4.2. Sí que són d'utilitat els **arxius informatius inicials** de cada unitat. Els alumnes manifesten que hi ha fet una lectura i són curts i entenedors. 4.3. Es fa una valoració positiva de la utilitat de les **fitxes d'activitats** i del fet de tenir el solucionari a mà. En comparació a les activitats de l'aula presencial, controlades i corregides pel professor, aquesta autocorrecció permet treballar autònomament. 4.4. Els **arxius audiovisuals** finalment s'han pogut descarregar en ordinadors particulars sense restricció d'accés a determinats continguts. 4.5. Es troba a faltar més **diversitat en els formats** dels arxius, però també es valora positivament que hi haja recursos complementaris on sí que s'hi troba més diversitat de formats i de **tipologies d'activitats**. 4.6. Valoració positiva de l'**autonomia de**	(4.1). Potser caldria canviar-ne el format i fragmentar la informació per disposar-la en diferents arxius perquè els usuaris accediren solament a la secció que necessiten consultar. Podríem conservar l'arxiu complet en format pdf en l'apartat "recursos" de l'aula. (4.5). En moments posteriors a la implementació, i si el centre decideix fer endavant el projecte, cal estudiar la possibilitat d'incorporar nous formats, més diversitat, més tipologies d'activitats a l'acció formativa. (4.6.) Caldria valorar la possibilitat d'incorporar activitats o accions a l'aula presencial a l'institut que comporten un grau major d'autonomia, com per exemple, començar per l'autocorrecció de les activitats. (4.7). Caldria fixar millor quins són els moments de feed-back per a l'acció formativa en línia. Entenem que les dues accions, a les aules presencials i a la virtual són complementàries, així ho entenen els alumnes, però no sembla lògic que els alumnes pregunten qüestions de l'aula virtual en el moment de la classe presencial, ja que el treball a l'aula virtual

	treball de l'aula Moodle: cada alumne fa les fitxes d'activitats que vol d'acord amb les necessitats d'aprenentatge. 4.7. Es fa una valoració positiva del **feed-back** de la professora encara que siga en moments puntuals com per exemple per constatar que l'activitat s'ha realitzat i que ha estat revisada també per la professora. Tret d'aquest aspecte, la resta del feed-back no es realitza a les eines de comunicació de l'aula virtual sinó que l'alumnat prefereix posar-se en contacte personalment amb la professora en horari escolar, principalment durant les hores de classe de Valencià o Castellà. 4.8. Les **connexions dels alumnes** a l'aula 2 s'han produït d'una manera bastant previsible, sobretot en l'horari no escolar i en horari predominantment de vesprada nit. 4.9. Les **connexions de la tutora/profe**ssora no s'han fet de la manera que es preveia, en horari de permanència al centre, almenys la majoria. Potser ha estat fruit de fer atenció a tots els alumnes en aquesta primera experiència educativa en línia i per tal que tot funcionara correctament i de manera satisfactòria. 4.10. Els alumnes no han fet atenció a qüestions essencials en aquest tipus d'acció formativa com ara **l'actualització del perfil.** 4.11. Les intervencions al fòrum no han estat massa ordenades però tots han intentat participar d'una manera o altra, hagen encertat en el fil o no, hagen seguit les normes de comunicació al fòrum o no..	és autònom i cada alumne treballa uns continguts que poden ser diferents als que treballen els companys. Per tant caldria informar els alumnes que tot el feed-back de l'aula virtual es realitzarà al fòrum de l'aula al correu particular o en les anotacions i observacions de les tasques festes, o bé se'ls informarà que aprofiten les hores de tutoria amb la professora per posar-se en contacta amb ella. (4.9/4.10). Caldrà estudiar el tipus de connexió que fa la tutora/professora ja que estava previst que ho fera en horari escolar per no incrementar el temps de dedicació estipulat per a tota la plantilla del professorat en un IES. Pensem que aquesta tasca s'ha de fer com a part de l'horari de permanència al centre i no com a part de l'horari complementari. Caldrà analitzar si és possible tutoritzar l'aula virtual durant les hores de permanència al centre o bé es pot fer en qualsevol moment horari i caldrà sospesar possibles contraprestacions horàries a aquesta tasca. (4.10). Caldria haver previst, en la sessió presencial inicial sobre la implementació almenys que una part de la sessió anara dedicada a explicar aquesta actualització del perfil. Tot i això aquesta mancança pot esmenar-se si continua usant-se la plataforma i per a futures intervencions en altres grups d'alumnat de l'IES tenir-ho en compte. (4.11). Caldria incorporar a l'aula Moodle algun material senzill que indicara com s'ha d'utilitzar el fòrum. Hem facilitat als alumnes una guia extensa d'ús de la plataforma Moodle, però l'hem incorporada a la unitat de recursos. Evidentment no és el lloc adequat i a més, en ser una guia tan extensa, potser ha afavorit el fet que no fóra consultada.

3. Avaluació final del projecte{ XE "3. Avaluació final del projecte" }

Hem seguit el model Evaluareed

(web**:** http://www.evaluareed.edu.es/checklist.php) (Rec90, carpeta recursos). S'envia el document del *cheklist Evaluareed* (10 pàgines) al consultor. Els resultats del *checklist* són positius, encara que hi ha alguns aspectes que cal millorar. Destaquem els aspectes més importants, tot seguint els mateixos apartats que el *checklist* (valoració: 0 mínim; 5 valor màxim):

I. Qualitat (nota: 4)

a) Programació didàctica i activitats. Els continguts són correctes i la seqüenciació i la programació adequats. Les activitats són exhaustives.
b) Fiabilitat: dóna un nivell baix (tot i això aquest nivell depén de l'autoria, i si és una persona reconeguda i de prestigi).

II. Objectius i metes d'aprenentatge (nota: 4)

a) Objectius. Conté objectius i són coherents amb els continguts i els criteris d'avaluació.
b) Competències. Estan ben definides les competències i les habilitats.

III. Feed-back (nota: 2)

a) Avaluació del recurs. No conté eina o qüestionari per a avaluar el recurs.
b) Contacte. No admet suggeriments ni té correu electrònic de contacte.
c) Comunicació grupal. Sí que té eines de fòrum i tauler d'anuncis.
d) Autoavaluació alumnat. Sí que la té.

IV. Usabilitat (nota: 2)

a) Navegabilitat. No té mapa de continguts ni índex navegable.
b) Manejabilitat. És manejable, navegable i intuïtiu en el disseny, encara que aquest no és massa atractiu.

IV. Motivació (nota: 3)

a) Estimulació. Estimula l'aprenentatge i és entretingut. S'ajusta a la realitat.
b) Originalitat. No és original.

V. Accessibilitat (nota 5)

a) Accessibilitat. S'adequa a les normes d'accessibilitat i permet la consulta en diversos idiomes.

VI. Requeriments tècnics (nota: 4)

a) Tècnica. S'especifiquen (a la guia-projecte)
b) Recursos: Conté tots els necessaris per completar l'activitat.

VII. Propietat intel·lectual (nota: 2)

a) No s'especifica.

VIII. Efectivitat (nota: 4)

a) Efectivitat. És efectiu i afavoreix l'aprenenatge continu i independent.
b) Estils d'aprenentatge. No aprofita massa diferents estils d'aprenentatge.

c) Objectius. Ha permés l'adquisició de competències i habilitats que es pretenia.

4. Avaluació de procés de fase{ XE "4. Avaluació de procés de fase" }

Tot continuant amb les avaluacions de procés, iniciem ara l'avaluació de la fase VII.

a) **Calendari i planificació**. HI ha dues variacions, una pel que al calendari i l'altra pel que fa a la planificació. En relació al **calendari**. Hem allargat 4 dies més la realització de la implementació, fins el dia 22, últim dia de classes lectives. Per tant, l'avaluació de la implementació i l'anàlisi de resultats començarà el dia 23 de desembre de 2014. El termini final d'aquesta fase es respecta.

Pel que fa a la **planificació,** el fet d'incorporar una sessió presencial en la implementació per tal d'orientar millor les rutines que havien de realitzar els alumnes no estava prevista. D'entrada volíem fer una implementació que s'ajustara al cent per cent al que seria una acció formativa en línia, cada alumnes des d'un punt d'accés i sense presència del tutor. Tot reflexionant en conjunt amb la tutora externa i la professora vam decidir incorporar aquesta sessió presencial i ha estat valorada de manera molt positiva.

El calendari i la planificació queda de la manera següent:

Fase VII. Implementació 09/12/14 - 31/12/14	09/12/14 - 22/12/14	- **Proposta d'implementació** pilot del producte i proposta per a l'avaluació d'aquesta implementació. - **Realització** de la implementació. - **Descripció de la implementació** pilot i evidències.
	23/12/14 - 31/12/14	- **Avaluació i resultats de l'avaluació** del procés d'implementació. - **Principals conclusions**, impacte previsible i suggeriments de millora. - **Avaluació de procés (d'aquesta fase)**.

b) **Objectius fixats.** No teníem prefixats un objectius concrets per a aquesta tasca de dur a terme la implementació. Tot i això el que pretenïem era comprovar la validesa i idoneïtat de la nostra proposta formativa i verificar-ne el funcionament correcte de totes les eines i recursos disponibles. Pensem que hem aconseguit aquests objectius.

c) **Pressupost elaborat.** L'única variació en el pressupost inicial passa per afegir les hores que hem dedicat tant el dissenyador com la professora/tutora a realitzar la sessió presencial informativa - formativa en companyia dels alumnes: en total 3h (3 persones).

e) **Recursos proposats**. Els recursos estan ajustats al que necessitàvem i a les previsions que havíem fet. La sessió informativa - formativa presencial no estava prevista però sí que ho estaven, per si en algun moment els

alumnes volien connectar-se des de l'institut per fer tasques de l'aula virtual, que l'aula d'informàtica estiguera en condicions i disponible per a ser utilitzada.

f) **Persones implicades.** La tutorització ha funcionat de manera correcta i la professora/tutora ha pogut atendre tots els alumnes gràcies al grup reduït d'alumnes que participaven en la implementació.

g) **Habilitats tecnològiques i participació**. L'alumnat i la professora/tutora han demostrat un nivell adequat per dur a terme la implementació, tal com prevèiem d'acord amb l'anàlisi de necessitats feta en fases anteriors.

VII. BIBLIOGRAFIA{ XE "IX. BIBLIOGRAFIA" }

1. Bibliografia i legislació educativa{ XE "1. Bibliografia i legislació educativa" }

1.1. Bibliografia citada{ XE "1.1. Bibliografia citada" }

BECK, U., GIDDENS, A., & LASH, S. (1994), *Reflexive modernisation: Politics, tradition and aesthetics in the modern social order,* Cambridge, Polity Press.

CLARK, R. C. (2002), "Applying cognitive strategies to instructional design", Performance Improvement, 41 (7), p. 8-14.

CONOLE, G. "Pedagogical models and their use in e-learning": http://goo.gl/wCsTp [recuperat 28-10-2014]

CONSELL D'EUROPA (2002), *Marc Europeu Comú de Referència per a les Llengües, aprendre, ensenyar i avaluar.* Disponible a: http://www20.gencat.cat/portal/site/Llengcat/menuitem.b318de7236aed0e7a129d410b0c0e1a0/?vgnextoid=7b76bd051ca62110VgnVCM1000008d0c1e0aRCRD&vgnextchannel=7b76bd051ca62110VgnVCM1000008d0c1e0aRCRD&vgnextfmt=default [recuperat 01-10-2014]

CUMMINS, J. (1979), "Linguistic interdependence and the Educational Development of Bilingual Children", *Review of Educational Research*, 49: 2, ps. 222-251. Citat per SERRA J. M. – VILA, I. (1992).

ELBOJ, C., PUIGDELLÍVOL, I., SOLER, M., & VALLS, R. (2002), *Comunidades de aprendizaje. Transformar la educación*, Barcelona, Graó.

ESCOLA, J. (2009), Elaborar un pla de millorar a partir de la tècnica DAFO https://gpaq.upc.edu/formacio/doc/Taller%201_DAFO%20i%20Pla%20de%20Millora.pdf (format presentació visual)

FREIRE, P. (1970), *Pedagogía del oprimido*, Madrid, Siglo XXI.

FREIRE, P. (1997), *A la sombra de este árbol.* Barcelona, El Roure.

GENERALITAT DE CATALUNYA, Departament d'Ensenyament, Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya, Pla TAC (Pla de Tecnologies per a l'Aprenentatge i el Coneixement) (web amb qüestionaris sobre ús i aplicació de TAC) http://www.xtec.cat/web/centres/projeducatiu/platac [recuperat 16-10-2014]

GENERALITAT DE CATALUNYA, Departament d'Ensenyament, Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya, Pla TAC (Pla de Tecnologies per a l'Aprenentatge i el Coneixement). Identificació i desplegament de les competències bàsiques. Àmbit digital. Disponible a: http://www.xtec.cat/alfresco/d/d/workspace/SpacesStore/33f29056-5dbc-498c-

a5b7-5deaae2d20e8/presentacio%20CD%20secundaria%20amb%20notes.pdf [recuperat 16-10-2014]

GENERALITAT VALENCIANA, Conselleria d'Educació, Cultura i Esports, Servei d'Ensenyaments en Llengües (2010), "Document de mínims-Proposta de Didàctica Integrada de Llengües per a Secundària" (publicat en pdf)

GRAU, S. (2007), *Camps d'intervenció professional en e-learning,* Barcelona, UOC. Disponible a: http://materials.cv.uoc.edu/cdocent/V47PSVVJCFSAQLPPCCMH.pdf?ajax=true [recuperat 02-10-2014]

GUITERT, M. - ROMEU, T. (2011), "La formación en línea: un reto para el docente", dins Revista *Cuadernos de Pedagogía*, número 418, diciembre, ps. 77-81. Disponible a: https://dl.dropboxusercontent.com/u/22342944/METIC_UOC/guitert_romeu_2011.pdf [recuperat 02-10-2014]

HUITT, W.G. - MONETTI, D.M. - Hummel, H. (2009), *Direct approach to instruction*, in C.M. Reigeluth and A.A. Carr-Chellman Eds), *Instructional-design theories and models – building a common knowledge base*, Volume III, Routledge: New Year.

LAMBERT, W. E. (1974), "Culture and Language as factors in learning and education", A ABOUD, A. F. i MEADE, R. D. (eds.): *Cultural Factors in Learning,* Bellinghan, Wewshwern Washington State Collage. Citat per SERRA J. M. – VILA, I. (1992).

MARTÍN, N. - CABRÉ, J. (2011), "Els grups interactius en les comunitats d'aprenentatge: una pràctica d'èxit per a la superació del fracàs escolar", UT. Revista de Ciències de l'Educació, desembre 2011, ps. 27-42, Barcelona, Universitat Rovira i Virgili. Disponible a: http://pedagogia.fcep.urv.cat/revistaut [recuperat 05-11-2014]

MARTÍNEZ PÉREZ, I. (2010), *Educació. Moodle com a plataforma educativa de centre. TAC-2*, Barcelona, Generalitat de Catalunya, Departament d'Educació. Disponible a: http://www20.gencat.cat/docs/Educacio/Home/Departament/Publicacions/Moodle_com_plataforma_educativa_centre/ARXIUS/TAC_2.pdf [recuperat 16-10-2014]

MAYES, T. - DE FREITAS, S. (2004) *JISC e-Learning Models Desk tudyStage 2. Review of e- learning theories, frameworks and models;* JISC e-Learning Models Desk Study, http://goo.gl/IQxDg [recuperat 28-10-2014]

MORANTE (2009), *Iniciació al desenvolupament de projectes d'intervenció en l'àmbit de l'e-learning. Estudi de cas: Anàlisi d'un projecte de capacitació virtual,* Barcelona, FUOC. Disponible a: http://materials.cv.uoc.edu/cdocent/4QPYDFG9QN55D3UBP0TG.pdf?ajax=true [recuperat 02-09-2014]

MORANTE - ROMEU, T., *Introducció a l'anàlisi, definició i gestió de projectes d'intervenció en e-learning*, Barcelona, FUOC. Disponible a:. http://materials.cv.uoc.edu/continguts/PID_00146817/index.html [recuperat 02-09-2014]

PASCUAL GRANELL, V. (2006), *El tractament de les llengües en un model d'educació plurilingüe per al sistema educatiu valencià,* Suport a l'ensenyament en valencià, 15. València, Generalitat Valenciana, Conselleria de Cultura, Educació i Esport, 2006. http://www.cece.gva.es/ocd/sedev/val/vp_tl.htm [recuperat 19-09-2014]

ROS, L. - AZNAR S., *Curso destinado a los creadores y tutores de Moodle (2.5),* Generalitat Valenciana, Conselleria d'Educació, Cultura i Esports, Servei de Formació del Professorat. Disponible a: http://cefire.edu.gva.es/course/view.php?id=10164 (dins unitat 1) [recuperat 02-11-2014]

SERRA, J M – VILA, I. (1992), *El Programa d'Immersió, 8 monogràfic*, (1992), València, Generalitat Valenciana, Conselleria d'Educació i Ciència.

UOC, Anàlisi DAFO, Materials del Màster Universitari en Educació i TIC (*e-learning*), Barcelona, FUOC.

UOC, "Orientacions per elaborar un pressupost", Materials del Màster Universitari en Educació i TIC (*e-learning*), Barcelona, FUOC.

VYGOTSKI, L. S. (1979), *El desarrollo de los procesos psicológicos superiores*. Barcelona, Crítica.

WILLIAMS, P., *Models de disseny tecnopedagògic*, Barcelona, FUOC. http://materials.cv.uoc.edu/cdocent/VIFM0P1D2VX2BGMR6AT9.pdf [recuperat 28-10-2014]

1.2. Legislació educativa citada (ordenada cronològicament){ XE "1.2. Legislació educativa citada (ordenada cronològicament)" }

Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'Ús i Ensenyament del Valencià, DOGV 133, d'1-12-1984. http://www.sdg.gva.es/legislacion/valenciano/Llei%20dus%20i%20ensenyament%20del%20valencia.htm [recuperat 19-09-2014]

Decret 112/2007, de 20 de juliol, del Consell, pel qual s'establix el currículum de l'Educació Secundària Obligatòria a la Comunitat Valenciana. [2007/9717], DOCV 5562 de 24 de juliol de 2012. http://www.docv.gva.es/datos/2007/07/24/pdf/2007_9717.pdf [recuperat 20-09-2014]

Decret 127/2012, de 3 d'agost, del Consell, pel qual es regula el plurilingüisme en l'ensenyança no universitària a la Comunitat Valenciana. [2012/7817], DOCV 6834 de 06-08-2012. http://www.docv.gva.es/datos/2012/08/06/pdf/2012_7817.pdf [recuperat 20-09-2014]

Orde 64/2012, de 26 d'octubre, de la Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació, per la qual es desplega el Decret 231/1997, de 2 de setembre, pel qual es regula la creació, estructura i funcionament dels Centres de

Formació, Innovació i Recursos Educatius de la Comunitat Valenciana [2012/10001], DOCV 6893, de 31-10-2013. http://www.docv.gva.es/datos/2012/10/31/pdf/2012_10001.pdf [recuperat 20-09-2014]

Orde 65/2012, de 26 d'octubre, de la Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació, que establix el model de formació permanent del professorat i el disseny, reconeixement i registre de les activitats formatives. [2012/10009], DOCV 6893, de 31-10-2013. http://www.docv.gva.es/datos/2012/10/31/pdf/2012_10009.pdf [recuperat 22-09-2014]

Resolució de 14 de juliol de 2014, de les direccions generals de Centres i Personal Docent, i d'Innovació, Ordenació i Política Lingüística, per la qual es dicten instruccions en matèria d'ordenació acadèmica i d'organització de l'activitat docent en els centres que imparteixen Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat durant el curs 2014-2015 [2014/6922], DOCV 7323, de 23-07-2014. http://www.docv.gva.es/datos/2014/07/23/pdf/2014_6922.pdf [recuperat 22-09-2014]

2. Bibliografia complementària no citada{ XE "2. Bibliografia complementària no citada" }

AAVV, Publicación en línea. Murcia (España). Año IX. Número monográfico VIII.- 30 de Abril de 2009. Número especial dedicado a Portafolios electrónicos y educación superior en España. En: http://www.um.es/ead/red/M8/, [recuperat 21-11-2014]

ABDELILAH-BAUER, B. (2007), *El desafío del bilingüismo. Crecer y vivir hablando varios idiomas,* Madrid, Ediciones Morata.

BAETENS, H. (1986/1989), *Bilingualism: Basic Principles,* 2a ed. Clevedon: Multilingual Matters. Trad. cat. (1989), *Principis bàsics del bilingüisme,* Barcelona, La magrana.

BAKER, C. (1992): *Foundations of Bilingual Education and Bilingualism. Clevedon, Multilingual Matters.* [Trad. castellana: *Fundamentos de educación bilingüe y bilingüismo.* Madrid, Cátedra, 1997].

BAUTISTA, G. - FORÉS, A., *Les funcions i les tasques de la docència amb TIC.* En: http://materials.cv.uoc.edu/cdocent/9QR1SN3_444MAQBBOHL4.pdf?ajax=true [recuperat 10-11-2014]

BORGES, F. (2007). «El estudiante de entornos virtuales» [dossier en línea]. Digithum. N.º 9. UOC. http://www.uoc.edu/digithum/9/dt/esp/borges.pdf, [recuperat 10-11-2014].

CASSANY, D. (1993*) La cuina de l'escriptura*. Barcelona, Empúries.

CASSANY, D. i al. (1993), *Ensenyar llengua,* Barcelona, Graó.

DOLZ, J. (1994), "Seqüències didàctiques i ensenyament de la llengua: més enllà dels projectes de lectura i d'escriptura", *Articles de Didàctica de la Llengua i la Literatura, 2*, 21-36.

GARCIA, I, i altres (1987), *Expressió oral,* Barcelona, Alhambra.

GUASCH, O. (2001) *L'escriptura en segones llengües,* Barcelona, Graó.

GUASCH, O. (1996), "L'ensenyament de l'escriptura en L2 de grups socials desfavorits", *Articles, 8*, 25-33.

GUITERT, M. - Romeu, T., Orientacions sobre els debats virtuals, Barcelona, UOC. En: http://materials.cv.uoc.edu/continguts/XW08_04506_01271/web/main/materias/XX08_04506_01271-1.pdf?ajax=true

LOMAS, C. i altres (1992). *Ciencias del lenguaje, competencia comunicativa y enseñanza de la lengua*, Barcelona, Paidós.

SIERRA, J. (1994) "Metodología y práctica en programas de inmersión", dins de *Comunicación, Lenguaje y Educación*, núm. 22.